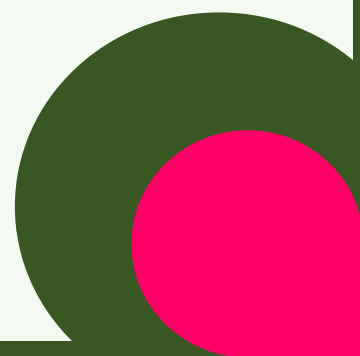

KALBOMS MOKYTI(-IS) SKIRTŲ VADOVĖLIŲ ĮVAIROVĖ: NAUJOVĖS, PRITAIKYMAS, GEROJI PATIRTIS, VADOVĖLIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

Elektroninė metodinė priemonė

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

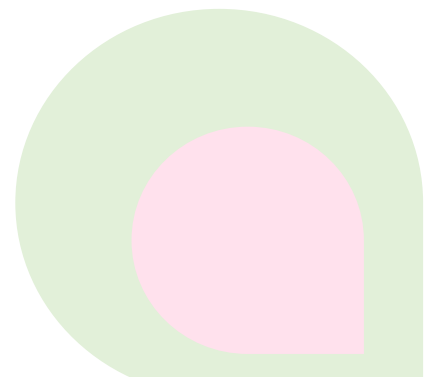

Projekto komanda

- | Projekto koordinatore – VU Užsienio kalbų instituto direktorė doc. dr. Roma Kriauciūnienė;
- | doc. dr. Dalia Bukauskaitė, VU Užsienio kalbų instituto vokiečių k. katedros dėstytoja, lektorė;
- | Rasa Tamošaitienė, VU Užsienio kalbų instituto prancūzų kalbos dėstytoja, lektorė;
- | Loreta Zavadskienė, VU Užsienio kalbų instituto anglų kalbos dėstytoja, lektorė;
- | Jurgita Šerniūtė, VDU Užsienio kalbų instituto referentė, LKPA narė.

Ekspertai

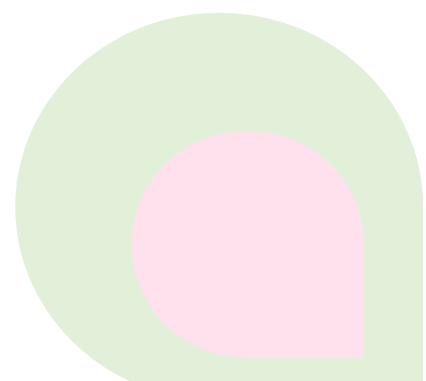
- | Audronė Auškelienė, Valstybės institucijų kalbų centro direktorė;
- | dr. Dorisa Costello, VU Užsienio kalbų instituto dėstytoja;
- | Doc. dr. Aušra Janulienė, VU Užsienio kalbų instituto direktorės pavaduotoja;
- | Nida Matiukaitė, VU Užsienio kalbų instituto vokiečių k. katedros lektorė;
- | dr. Olga Medvedeva, Valstybės institucijų kalbų centro Tarptautinių projektų koordinatore;
- | Irena Navickienė, Lietuvos edukologijos universiteto Profesinių kompetencijų tobulinimo instituto, Kalbų mokymo centro vedėja;
- | Hannah Shipman, VU Užsienio kalbų instituto dėstytoja;
- | Eglė Šleinotienė, Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos prezidentė;
- | Romualda Truncienė, Vilniaus kolegijos Vadybos katedros lektorė, LKPA tarybos narė.

Turinys

Projekto pristatymas.....	4
Įžanginis projekto koordinatorės žodis.....	6
Užsienio kalbos vadovėlių vertinimo kriterijai	8
Gerosios patirties pristatymo gairės.....	12
Pedagogo parengtos mokomosios medžiagos vertinimo kriterijai.....	14
Pedagogų patirtis.....	16
Audronė Auškelienė, <i>Valstybės institucijų kalbų centras</i>	16
Virginija Andriusevičienė, <i>Vilniaus kolegija</i>	29
Dovilė Baniienė, <i>Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija</i>	32
Jolanta Janušienė, <i>VšĮ Valstybės institucijų kalbų centras, Goethe's institutas</i>	36
Vida Jonaitienė, <i>Vilniaus universitetas</i>	41
Dr. Olga Medvedeva, <i>Valstybės institucijų kalbų centras</i>	58
Nadežda Petrauskienė, <i>Vilniaus universitetas</i>	66
Danutė Stankaitienė, <i>Vilniaus J. Basanavičiaus progimnazija, S. Daukanto gimnazija</i>	71
Virginija Stanevičienė, <i>Vilniaus Žirmūnų gimnazija</i>	83
Loreta Zavadskienė, <i>Vilniaus universitetas</i>	104
Projekto dalyvių mintys apie vadovėlius.....	109
Idėjų įvairovė.....	110
Naudingos nuorodos.....	119
Skirtukas	120

Projekto pristatymas

Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose ir kitose švietimo įstaigose kalboms mokytis ir mokytis yra naudojama daug įvairių vadovėlių. Pedagogai vadovėlius renkasi iš viešai skelbiamo vadovėlių sąrašo. Dauguma į „Vadovėlių duomenų bazę“ patekusių vadovėlių, esančių 2010–2011 m. parengtame „Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašė“, yra išleisti užsienio leidyklų, todėl dažnai jie yra nepritaikyti Lietuvos švietimo sistemos reikmėms, neatitinka nuolat atnaujinamų programų, juose nėra dermės su egzaminų reikalavimais. Užsienio leidyklų išleistuose vadovėliuose nėra informacijos apie Lietuvą, kitas Baltijos šalis, todėl moksleiviai geba pristatyti šalis, kurių kalbos mokosi, geriau, nei gimtąją šalį ar kaimynines valstybes. Lietuvių autorių vadovėliai nėra populiarūs, nes neatlaiko užsienio leidyklų konkurencijos.

Apklausa rodo, kad sprendimą įsigyti vieną ar kitą vadovėlį ar mokomąją medžiagą priima pedagogai kalbininkai, bibliotekininkai, mokyklų vadovai, retai pasitariama su tėvais, nors daugelyje mokyklų vadovėlius perka tėvai. Dažnai – pasirenkant vieną ar kitą vadovėlį – atsižvelgiama ne į turinį, o į kainą. Vadovėlių pasirinkimą vis dar lemia leidėjai ir knygynai, siūlantys pedagogams įvairias „paskatas“.

Kalbininkams aktualiausia problema – pritaikyti užsienyje išleistus vadovėlius konkrečiai klasei ar grupei, mokiniui ar studentui, atsižvelgiant į besimokančiųjų sugebėjimus ir poreikius. Naudojama medžiaga turi būti parenkama pagal mokinio ar studento amžių, užduotys turi būti diferencijuotos ir individualizuotos pagal turimų kalbos žinių lygį, būti aktualios, o žinios – siejamos su gyvenimu. Pasitaiko, kad, įsigyjant vadovėlius, neatsižvelgiama materialinę bazę, į intensyvių mokymo ir vertinimo metodų įvairovę, kurią siūlo leidėjai. Pedagogai seminaruose kalbėjo, kad retai naudojami kompiuterių klasėmis, kalbų laboratorijomis, interaktyviomis lentomis, kitomis priemonėmis, nors mokyklų materialinė bazė yra pritaikyta. Tai patvirtina tyrimai: jau prieš gerą dešimtmetį Lietuvos savivaldybės pateikė informaciją apie pedagogus (išskyrus informacinių technologijų), naudojančius IKT savo dalyko pamokose. Iš pateiktos savivaldybių informacijos matyti, kad 35% pedagogų naudoja IKT pamokose, tačiau šis skaičius įvairiose savivaldybėse gerokai skiriasi – nuo 20% iki 58%.

Valstybinė lietuvių kalbos komisija atliko vadovėlių tyrimą aukštosiose mokyklose, rezultatai nustebino: iš 2010–2012 m. išleistų ir vertintų septyniasdešimt septynių vadovėlių tik šešių kalba atitiko taisyklingumo reikalavimus, dvidešimties vadovėlių kalba šiuos reikalavimus atitiko tik iš dalies, o penkiasdešimt vieno vadovėlio, tai yra daugiau nei dviejų trečdalių vertintų vadovėlių, kalba

neatitiko taisyklingumo reikalavimų. Taisyklinga valstybine kalba prašyti vadovėliai daro įtaką kitų kalbų žinių lygiui, to negalime ignoruoti.

Lietuvos kalbų pedagogų asociacija inicijavo projektą „Kalboms mokyti(-is) skirtų vadovėlių įvairovė: naujovės, pritaikymas, geroji patirtis, vadovėlių vertinimo kriterijai“, nes nori padėti kalbininkams objektyviau ir profesionaliau pasirinkti vadovėlius, kitas mokymo priemones, taikyti modernias technologijas ir jas kūrybiškai integruoti siekiant geresnių mokymosi rezultatų.

Projekte „Kalboms mokyti(-is) skirtų vadovėlių įvairovė: naujovės, pritaikymas, geroji patirtis, vadovėlių vertinimo kriterijai“ ir dvidešimties valandų dviejų seminarų cikle dalyvavę pedagogai vertinimo anketose nurodė, kad projektas prisidėjo prie kalbininkų bendrųjų ir profesinių kompetencijų ugdymo, juos motyvuoja tobulinti mokymo procesą, kad jis mokiniams ir studentams taptų įdomesnis dėl profesionaliau pasirenkamų vadovėlių, IT ir kitų naujovių taikymo.

Pedagogo darbas yra sunkus, jis reikalauja kūrybos ir pasiaukojimo, bet mes ne visada pastebime talentinguosius, sugebančius gerai mokyti kad ir iš prasto vadovėlio. Džiaugiamės, kad pavyko suburti aktyviausius ir talentingiausius užsienio kalbų pedagogus, apibendrinti ir paskleisti gerą jų patirtį. Dėkojame jiems už autentiškas užduotis, kuriomis galės pasinaudoti kolegos.

Vilniaus universiteto Užsienio kalbų instituto ekspertai, pasitelkę seminaruose dalyvavusius pedagogus ir ekspertus iš LKPA narių institucijų, parengė vadovėlių vertinimo kriterijus, kurie tikimės bus taikomi Lietuvos švietimo įstaigoms renkantis vadovėlius. Kviečiame daugiau dėmesio skirti tiek jų dalykinei kokybei, tiek pedagoginiams ir psichologiniams kriterijams, kurie yra ypač svarbūs tautinėje mokykloje.

Linkime kolegoms kalbininkams kūrybos džiaugsmo, turinčių motyvacijos mokinių ir drąsos aktyviai veikti. Kaip rašė Paulo Coelho: „Išmokti tėra vienintelis būdas, – sako Alchemikas. – Veikiant“. (Paulo Coelho. Alchemikas. Vilnius: Vaga. 2004, 142 p.).

Eglė Šleinotienė

Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos (LKPA) prezidentė

Įžanginis projekto koordinatorės žodis

Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos iniciuoto projekto „Kalboms mokyt(-s) skirtų vadovėlių įvairovė: naujovės, pritaikymas, geroji patirtis, vadovėlių vertinimo kriterijai“ tikslas – apibendrinti ir paskleisti gerą pedagogų kalbininkų patirtį, pasirenkant vadovėlius, pritaikant juos užsienio kalbų mokymo ir mokymosi procese, derinant su kitomis mokymo ir mokymosi metodinėmis priemonėmis, IT ir kt. Per labai trumpą projekto vykdymo laiką buvo siekiama parengti užsienio kalbų vadovėlių vertinimo kriterijus. Šis siekis buvo įgyvendintas vadovaujantis Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Latvijos ir Lietuvos vadovėlių vertinimo specialistų patirtimi.

Kalbų pedagogams buvo parengta speciali dviejų seminarų (dvidešimties valandų) trukmės programa. Seminaruose dalyvavo LKPA nariai, anglų, lietuvių, vokiečių, prancūzų ir kitų kalbų pedagogai iš bendrojo lavinimo ir aukštųjų mokyklų, kitų švietimo institucijų.

Pirmąjį seminarą, kuris įvyko 2015 m. lapkričio 6 d., organizavo Valstybės institucijų kalbų centras (VIKC). Seminare kalbų pedagogams buvo pristatytos Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos prioritetinės bendrojo ugdymo kryptys, aptartas vadovėlių vertinimo kriterijų projektas. Dirbant atskirose anglų ir vokiečių kalbų grupėse buvo pasidalinta patirtimi taikant įvairius vadovėlius kalbų mokymo ir mokymosi procese. Naujausius anglų ir vokiečių kalbų vadovėlius seminaro dalyviams pristatė leidyklos *Express Publishing* atstovė Asterija Kliaugienė ir leidyklos *Hueber Verlag* atstovė Baltijos šalims, Baltarusijai ir Kaliningradui Parsla Muceniece.

Antrasis seminaras įvyko 2015 m. lapkričio 27 d. Vilniaus universiteto Užsienio kalbų institute. Šio seminaro metu anglų, vokiečių, prancūzų ir rusų kalbų pedagogai pasidalino dėstyto patirtimi. VU Užsienio kalbų instituto anglų kalbos dėstytoja Hannah Shipman seminaro dalyviams patarė, kaip galima pritaikyti įvairius anglų kalbos vadovėlius mokant leksikos, VU Užsienio kalbų instituto anglų kalbos dėstytoja dr. Dorisa Costello papasakojo apie kalbų mokymo ir mokymosi vadovėlių pritaikymą skirtingų kultūrų atstovams, akcentavo tautinio identiteto ir kultūrinės įvairovės aspektus, UAB *Prezentacijų spektras* atstovas pristatė kalbų laboratorijų panaudojimo kalbų mokymo procese galimybes. Leidyklos *CLE International* atstovas Bruno Lombard prancūzų kalbos mokytojus ir dėstytojus supažindino su naujausiais prancūzų kalbos mokymo ir mokymosi metodais.

Seminarų dalyviai, remdamiesi VU Užsienio kalbų instituto specialistų parengtos metodikos gairėmis, atliko kalbų mokymo ir mokymosi vadovėlių vertinimo ir taikymo užduotis, aprašė savo

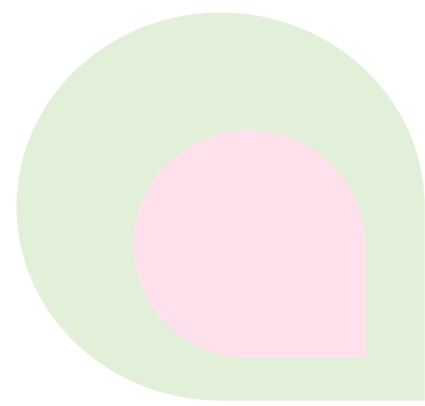

darbo patirtį, kuri yra pristatyta projekto elektroniniame metodiniame leidinyje. Projekto rengėjai tikisi, kad šio leidinio turinys suteiks naujų įžvalgų, paskatins kalbų specialistus dalintis gerąja kalbų mokymo patirtimi.

Dėkojame visiems projekto partneriams – LKPA kolektyviniams nariams: Vilniaus universiteto Užsienio kalbų institutui, Lietuvos edukologijos universitetui, Valstybės institucijų kalbų centrai, Vilniaus kolegijai ir šių institucijų specialistams aktyviai prisidėjusiems vykdant šį projektą.

Doc. dr. Roma Kriaučiūnienė

Vilniaus universiteto Užsienio kalbų instituto direktorė

Užsienio kalbos vadovėlių vertinimo kriterijai

BENDRAS VADOVĖLIO APRAŠYMAS

Kokį(-ius) vadovėlį(-ius) naudojate savo mokomojoje veikloje? Išvardinkite juos nurodydami vadovėlio pavadinimą, leidyklą ir tikslinę besimokančiųjų grupę.

Prašom trumpai aprašyti vieną vadovėlį, pagal žemiau nurodytus kriterijus.

Autorius/-iai

Vadovėlio pavadinimas

Leidykla, leidimo metai

Apimtis (knygų skaičius, kiekvienos knygos puslapių skaičius)

Ar yra mokytojo knyga, testai, kita papildoma medžiaga (prašome nurodyti visas papildomas priemones)

Kaina(-os)

Vadovėlio tikslinė grupė

Lygis pagal BEKM (A1, A2, B1, B2, C1, C2)

Garso ir vaizdo įrašai

Papildoma mokomoji medžiaga internete

Kurso trukmė ir vidutiniškas valandų skaičius vienam skyriui išmokti

---

Ar vadovėlis ruošia egzaminui? Kokiam?

UŽSIENIO KALBOS VADOVĖLIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

***Prašom atsakyti į žemiau pateiktus teiginius, tinkamą atsakymo variantą pažymėdami „X“.
Pildydami anketą pasirinkite Jums tinkamą TIK VIENĄ atsakymo variantą.***

Teiginiai	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Nesu tikras (-a)	Sutinku	Visiškai sutinku
1. Vizualinis vadovėlio apipavidalinimas atitinka besimokančiųjų amžių, yra estetiškas, skatina mokytis.					
2. Vadovėlis užtikrina pereinamumą tarp įvairių to paties vadovėlio lygių.					
3. Vadovėlio mokymosi tikslai yra aiškiai įvardyti.					
4. Vadovėlio turinys padeda:					
4.1. Siekti bendrųjų kompetencijų.					
4.2. Siekti esminių dalykinių kompetencijų.					
4.3. Ugdyti besimokančiųjų savarankiško mokymosi gebėjimus.					
4.4. Ugdyti besimokančiųjų kūrybiškumą.					
4.5. Ugdyti besimokančiųjų kritinį mąstymą.					
4.6. Ugdyti besimokančiųjų tarpkultūrinę kompetenciją.					
5. Vadovėlio ir atskirų vadovėlio skyrių struktūra yra aiški ir suprantama.					
6. Vadovėlio mokomoji medžiaga yra					
6.1. Nuosekliai išdėstyta.					
6.2. Aktuali ir įdomi.					
6.3. Adekvati tikslinei grupei pagal mokymosi tikslus ir lygio reikalavimus.					
6.4. Atitinka tikslinę grupę pagal užduočių tipus, kiekį ir įvairovę.					
7. Vadovėlyje pateikiami tekstai yra					
7.1. Įvairūs ir jų pakanka.					
7.2. Autentiški, susiję su realiomis situacijomis.					
7.3. Informatyvūs, įdomūs, kontekstas yra tinkamas.					
8. Vadovėlyje pateikiamos užduotys yra					
8.1. Efektyvios (tinkamos) klausymo ir skaitymo įgūdžiams ugdyti, jų pakanka.					
8.2. Efektyvios (tinkamos) rašymo ir kalbėjimo įgūdžiams ugdyti, jų pakanka.					

Teiginiai	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Nesu tikras (-a)	Sutinku	Visiškai sutinku
8.3. Komunikacinio pobūdžio, jų pakanka.					
8.4. Įvairios, atsižvelgiama į įvairius mokymosi stilius.					
9. Tekstai, žodynas ir gramatinės struktūros atitinka programos tematiką.					
10. Gramatinė medžiaga vadovėlyje					
10.1. Pateikiama funkcinio pagrindu.					
10.2. Pateikiami pavyzdžiai, kaip turėtų būti atliekamos užduotys.					
10.3. Tinkamai iliustruota.					
11. Aktyvinamos turimos besimokančiųjų žinios, patirtis.					
12. Vadovėlyje pateikiamos vertinimo priemonės					
12.1. Yra naudingos tikrinti bei įvertinti besimokančiųjų pažangą ir pasiekimus.					
12.2. Pateikiami savo pasiekimų įsivertinimo klausimynai atitinka besimokančiųjų kalbos lygį.					

Prašome trumpai atsakyti į šiuos klausimus:

1. Kodėl Jums patinka šis vadovėlis?

---

2. Ką Jūs tobulintumėte ar keistumėte šiame vadovėlyje?

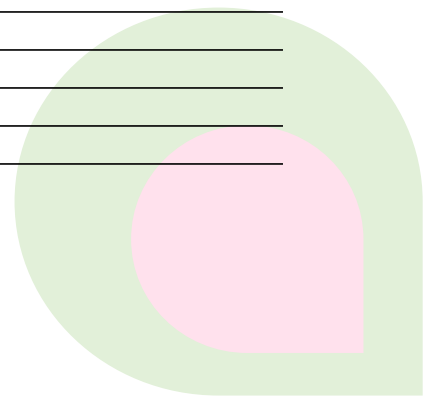

• • • • • • • • •

Kitos pastabos

Dėkojame už Jūsų atsakymus ir sugaištą laiką!

• • • • •

ANKETAI SUDARYTI NAUDOTI ŠALTINIAI:

1. Bendrieji Europos kalbų mokymo, mokymosi ir vertinimo metmenys (2008). Vilnius: UAB *Firidas*.
2. *Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašas*. Patvirtintas Ugdymo plėtotės centro direktoriaus 2012 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. VK-14.
3. Bendrojo ugdymo dalykų vadovėliai: vertinimas, leidyba ir pasirinkimo galimybės. Švietimo problemos analizė. 2011 m. gruodis, Nr. 14 (64). ISSN 1822-4156.
4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (2001). Cambridge University press.
5. Kalbų aplankas Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos 9-12 klasės mokiniams (2006). Kaunas: Šviesa.
6. Kast Bernd/Neuner, Gerd (Hrsg.): Zur Analyse, Begutachtung und Entwicklung von Lehrwerken für den fremdsprachlichen Deutschunterricht (1994). Berlin und München.
7. Schmidt, Reiner: Lehrwerkanalyse. In: Henrici, Gert et al. (Hrsg.) (1994). Einführung in die Didaktik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache mit Videobeispielen. Band 2, Baltmannsweiler, S. 397–418.
8. *Užsienio kalbų bendroji programa pagrindinei mokyklai. Metodinės rekomendacijos*. Parengė: Rita Brazauskienė, Danguolė Paulauskienė, Marytė Puzaitė, Stasė Skapienė, Virginija Stanevičienė, Loreta Šernienė. Internetinė prieiga: www.upc.smm.lt
9. Vadovėlių ir kitos mokymosi medžiagos pritaikymo kompetencijoms ugdyti metodinės rekomendacijos (2012). Vilnius. Internetinė prieiga: <http://mokomes5-pedagogika.lt/images/stories/Biblioteka/Vadoveliu%20pritaikymo%20metodines%20WEB%204.pdf>;
10. Vadovėlio turinio vertinimas (metodinė medžiaga) (2010). Vilnius. Internetinė prieiga: http://www.upc.smm.lt/ekspertavimas/vadoveliai/Methodine_medziaga_vadoveliu_vertintojams.pdf.
11. Interneto šaltiniai prancūzų k. vadovėlių vertinimui: <http://www.bonjourdumonde.com/blog/egypte/2/espace-enseignant/grille-danalyse-de-manuels-de-flefos>, http://didactique3avelazquez.weebly.com/uploads/2/2/1/6/22165856/grille_aide_valuation_manuels_3.pdf, <http://faculty.georgetown.edu/spielmag/docs/FLE/manuel.htm>.

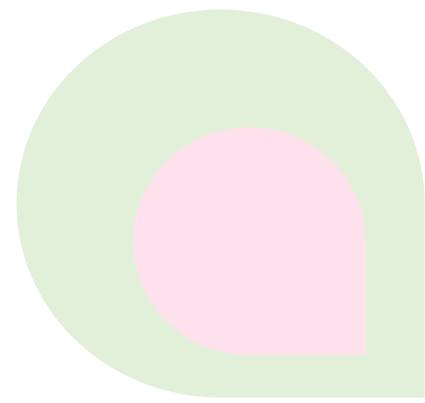
Gerosios patirties pristatymo gairės

AKTUALUMAS

- ∞ Šiuo metu Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose ir kitose švietimo įstaigose mokant užsienio kalbų naudojama daug įvairių vadovėlių. Dauguma vadovėlių, skirtų užsienio kalboms mokyti, yra išleisti užsienio leidyklų, todėl dažnai jie yra nepritaikyti Lietuvos reikmėms, neatitinka nuolat atnaujinamų programų, nėra dermės su egzaminų reikalavimais.
- ∞ Tokiuose vadovėliuose nėra informacijos apie Lietuvą, todėl moksleiviai geba pristatyti šalį, kurių kalbos mokosi, geriau nei gimtąją šalį.
- ∞ Kalbininkams aktualiausia problema – užsienyje išleistų vadovėlių pritaikymas Lietuvos kultūriniam kontekstui bei konkrečiam besimokančiajam, atsižvelgiant į jo sugebėjimus ir poreikius.

TIKSLAI, UŽDAVINIAI

- ∞ Parengti ir pristatyti Lietuvos kalbų pedagogų gerąją darbo patirtį užsienyje leistus vadovėlius ir kitas priemones pritaikyti prie Lietuvos kultūrinio konteksto.
- ∞ Apibendrinti ir paskleisti gerąją talentingų pedagogų kalbininkų patirtį pasirinkti vadovėlius ir juos pritaikyti mokant skirtingų gebėjimų mokinius ar studentus, pateikti rekomendacijų, kaip derinti vadovėlius su kitomis mokymo priemonėmis, IT ir kt.
- ∞ Gerinti kalbų mokymą(-si) bendrojo lavinimo mokyklose ir kitose švietimo įstaigose, skleidžiant kalbų pedagogų gerąją patirtį, sukauptą naudojant ir kuriant mokomąją medžiagą bei mokymo priemones.
- ∞ Plėtoti pedagogų profesines kompetencijas.
- ∞ Parengti mokiniams ar studentams skirtų mokomųjų užduočių banką. Darbus numatoma skelbti LKPA svetainės išteklių bazėje. Projektui pasibaigus, jie bus prieinama visiems kalbininkams ir kitiems švietimo proceso dalyviams.

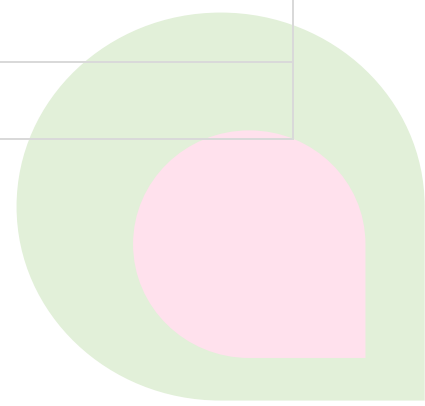

UŽDUOTIS

Remdamiesi žemiau pateiktais aspektais, pristatykite savo patirtį (kaip pritaikėte užsienyje išleistą vadovėlį Lietuvos kultūriniam kontekstui).

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	
Mokykla, institucija	
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	
Vadovėlio tema	
Vadovėlio temos tikslai	
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	
Mokomosios medžiagos turinys ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote?	
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurtą medžiagą.	
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	

Pedagogo parengtos mokomosios medžiagos vertinimo kriterijai

Prašome įvertinti pristatytą mokomąją medžiagą ir veiklą pagal žemiau pateiktus kriterijus tinkamą atsakymo variantą pažymėdami „X“. Pildydami lentelę pasirinkite Jums tinkamą tik vieną atsakymo variantą. Pagrįskite savo nuomonę.

Pedagogo vardas, pavardė

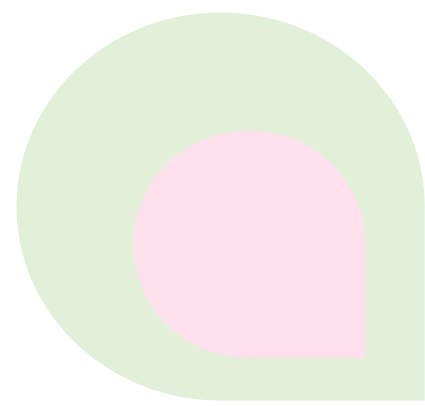
Pristatomos mokomosios medžiagos ir veiklos tema

Pristatomos mokomosios medžiagos ir veiklos tikslai

Kriterijus	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Nesu tikras (-a)	Sutinku	Visiškai sutinku	Pastabos
Mokomoji medžiaga/veikla atitinka šiuolaikinio kalbos ugdymo bei programos didaktines nuostatas.						
Mokomoji medžiaga/veikla ugdo (visus) kalbinius gebėjimus.						
Integruotai mokoma gramatikos ir žodyno (leksinių ir gramatinių struktūrų).						

Kriterijus	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Nesu tikras (-a)	Sutinku	Visiškai sutinku	Pastabos
Mokomosios medžiagos apimtis pakankama mokomosios veiklos tikslams pasiekti.						
Mokomoji medžiaga/veikla apima įvairius užduočių tipus.						
Užduotys susijusios tarpusavyje, išdėstytos nuoseklia seka.						
Naudotos medžiagos (tekstų, paveikslėlių) šaltiniai nurodomi prie užduočių.						
Panaudotos priemonės mokomosios medžiagos/ veiklos tikslams pasiekti yra įvairios ir pakankamos.						

Pedagogų patirtis

AUDRONĖ AUŠKELIENĖ

Valstybės institucijų kalbų
centro direktorė

Išsilavinimas: aukštasis universitetinis (1984 m. įgytas VPU anglų kalbos filologijos magistro diplomą).

Profesinė darbo patirtis: nuo 1998 m. neformalus suaugusiųjų švietimas – anglų kalbos dėstymas, specialiųjų programų kūrimas valstybės tarnautojams, įvairių sričių specialistams, moksleivių ir suaugusių rengimas tarptautiniams egzaminams (IELTS, TOEFL ir kt.), mokymų organizavimas, nacionaliniai ir tarptautiniai projektai, nacionalinės ir tarptautinės konferencijos, seminarai pedagogams, publikacijos, vadovėlių ir kitos mokomosios ir metodinės medžiagos rengimas, švietėjiškų renginių organizavimas.

Papildomas kvalifikacijos tobulinimas: universitetinės lyderystės ekspertų studijos (2012-2014 m. ISM formalios magistrantūros vadybos studijos švietimo vadovams).

Narystė: Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos narė.

Užsienio kalbos: anglų, rusų, italų, lenkų, prancūzų, ispanų.

“...you can't connect the dots looking forward; you can only connect them looking backwards.”

Steve Jobs

PASAKOJIMO SVARBA MOKANT UŽSIENIO KALBOS IR NE TIK...

Kodėl šiandien elektroninių komunikacijos technologijų amžiuje vėl jaučiamas tarsi atgyvenusio pasakojimo meno atgimimas? Žmonės juk nuo seniausių pirmąkart bendruomenės laikų vieni su kitais bendravo pasakojimų forma, sėdėdami olose aplink laužą, pasakodami pasakas...

Pasakojimai – labai svarbi mūsų gyvenimo dalis, nesvarbu kokio esame amžiaus. Juos kasdien girdime per žiniasklaidos priemones, keičiamės jais su draugais juoko ar anekdoto forma, perpasakojame išgirstas istorijas, o taip pat kolekcionuojame įdomiausius pasakojimus, nes tai vienas populiariausių būdų keistis informacija apie tai, kas įvyko ir apie tai, kas yra įsivaizduojama.

Pasakojimai, pasakos, istorijos, legendos – žmonijos istorijos patikrintas ir išbandytas lobis. Pastaruoju metu jaučiamas padidėjęs domėjimasis pasakojimais, istorijomis ir legendomis ne tik gyvenime plačiąja prasme, bet ir jų taikyme mokant užsienio kalbų. Pasakojimai padeda mums suprasti save ir rasti atsakymus į daugelį sudėtinguose kasdienio gyvenimo verpetuose glūdinčius klausimus, padeda mums „suvirškinti“ savo išgyvenimus ir pritaikyti savo patirtį gyvenime. Pasakojimai atspindi tikrovę ir pažadina kritinį mąstymą. Mokant užsienio kalbos pasakojimai skatina motyvaciją (juk visi esame neabejingi įdomioms istorijoms!) ir leidžia išplėsti užduočių įvairovę, siekiant tobulinti kalbinius įgūdžius, ypač sklandumą ir iškalbą. Be to, pasakojimai, skatindami kūrybiškumą, išlaisvina žmogaus kalbines galimybes (jis nebijo rizikuoti, bandyti).

Pasakojimai veikia išties stebuklingai. Tik pažvelkime, kiek daug mūsų kalboje galima atrasti politikų, žiniasklaidos veidų, mėgstamų kino filmų personažų citatų ir/ar su jais susijusių istorijų.

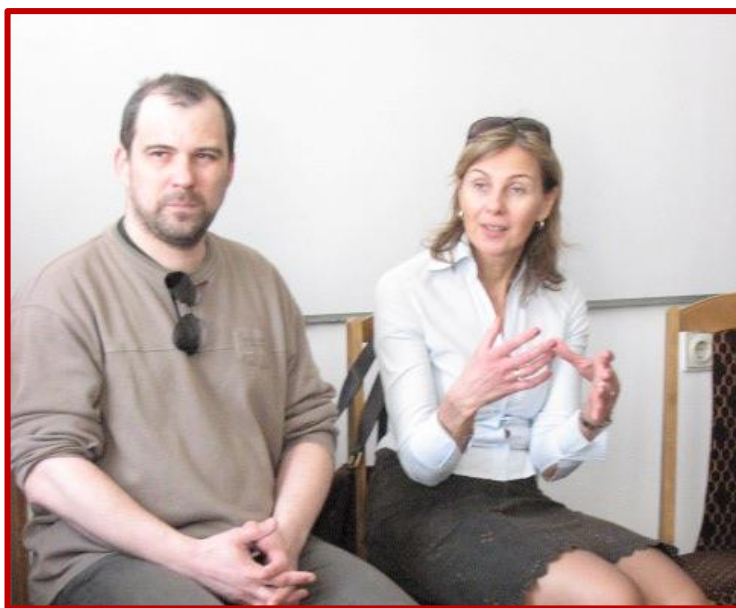
Ir visgi kokia neįtikėtinai plati pasakojimo sąvoka! Juk pasakojimu mes vadiname ir istorijas, kuriomis draugai pasidalina tarpusavyje mobiliuoju telefonu ar elektroniniu paštu, ir pasakojimus, kuriuos perskaitome knygoje autorių, kurie galbūt už savo pasakojimą yra apdovanoti literatūrine premija... Ir vieni ir kiti pasakojimai mus sudomina, nes nekantraujame sužinoti, kas seka toliau, patenkiname savo smalsumą ir išgyvename bei apmąstome netikėtas situacijas, nuostabą, susižavėjimą bei savo gyvenimo įžvalgas bei vertybes.

Pasakojimas, kaip metodas – nepakartojamas mokant kalbų ir turi daugybę privalumų, lyginant su tradiciniais mokymo metodais. Jį galime taikyti visose kalbinėse veiklose: skaityme, klausyme, rašyme ir kalbėjime.

Pirmiausia pasakojimas lavina atmintį: mes atpasakojame ką tik išgirstą istoriją, atsimename įvykių seką, veikėjų vardus, o svarbiausia – frazes ir ištisus sakinius. Pasakodami mes taip pat trumpiname ir apibendriname, redaguojame ir keičiame, pridėdami savo detalių, pagražindami, kad būtų juokingiau ar įdomiau. Be to, pasakojimas padeda mums suvokti pačius save. Tačiau esama ir šio metodo kritikų, ypač, jei pasakojimo metodas taikomas suaugusių mokyme. Jie teigia, kad pasakojimas yra pernelyg vaikiška priemonė suaugusiam studentui, nes suaugę linkę kalbėti apie tikrovę. Tačiau juk istorijų esama ir tikroviškų. Jos atkartoja įvykius ir sugrąžina mums prisiminimus apie mūsų draugus, gimines, vietas, kur gyvenom ar lankėmės. Tuo pačiu istorijos žaismingai nukelia suaugusįjį į vaikystės fantazijas su įsivaizduojamais personažais ar neįmanomais moksliniais išradimais. Juk neretai ir pačią tikrovę geriau įvertinti galime stebėdami ją per atstumą, leisdami sau pasvajoti ar pafantazuoti, užuot knaisiojantis tikrovės faktoose. Pasakėčios ir mitai, nors jie ir fantazija, neretai atsako į tikrovės iškeltus klausimus dar geriau nei tikroviškos istorijos.

Valstybės institucijų kalbų centre dėstytojai ekspertai ne tik dažnai taiko pasakojimus kalbų mokyme, bet rengia ir įgyvendina tarptautinius kalbinius projektus, įprasminančius pasakojimo, kaip mokymo metodo svarbą kalbų mokyme. 2010 m. Grundtvig2 partnerystės projektui „Praeities legendos – žvilgsniai į ateitį“ buvo suteiktas metų projekto apdovanojimas. Pasakojimų metodą ir šiandien sėkmingai taikome užsienio kalbų mokyme.

Ir nors tinkama ir gerai papasakota istorija yra daugybę kartų vertingesnė už puikiausią skaidrių pristatymą ar pranešimą, nes ji padeda mums geriau suvokti savo išvalgas ir išgyvenimus, tapti geru pasakotoju nėra lengva. Tam būtina turėti ne vien lakios vaizduotės, bet ir supratimo kada ir kokią istoriją papasakoti...

Dalinamės su jumis pasakojimų pavyzdžiais su užduotimis – jei jos jums patiks ir jei tiks, tikimės, kad galėsite pritaikysite jas ir savo pamokose.

1 | A PARABLE RETOLD

Once upon a time an old man sat by the side of the road, smoking his pipe, and gazing off into the distance contemplating... who-knows-what? Along came a stranger who stopped to pass the time of day, putting down his bundle and taking out a ham sandwich and a bottle of wine, which he forgot to share with the old man. In the course of the conversation, the stranger pointed to the village nestled in the valley below, and asked, "What are the people like in the town down there? I'm just moving to that village, you know."

The old man puffed a puff on his pipe, and threw the question back: "What were they like in the town where you used to live, my friend?"

A thundercloud seemed to pass over the stranger's face: "Oh, they were rogues and rascals of the worst sort. Liars, cheats, a pack of knaves they were. Never could get a kind word out of any of them."

Smoke billowed from the old man's pipe, as he shook his head and spoke: "Well then, that's what the people are like in that village down there, my son."

The stranger heaved himself to his feet and walked sadly down the hill. The old man leaned back against the tree for his afternoon siesta.

Later, when he woke, he saw another stranger approaching. The newcomer smiled, and asked if he could share the shade of the old stately tree. The old man shifted over to make room for him, and gratefully accepted the stranger's offer of an apple and some cheese.

As they chatted, the stranger pointed to the hamlet in the valley: "What are the people like in that village?" he asked, "I'm thinking of moving there soon."

A twinkle, unobserved, appeared in the old man's eye, as once again he parried the question. "What were they like where you have just come from, my son?"

The stranger's face lit up. "Oh, they're wonderful people, the salt of the earth, not a harsh word nor a dishonest act have I heard of these many years. I only wish I could say, but it is time for me to move on."

The old man hid his pleasure by lighting his pipe, as he responded, "Well, I'm glad to say that that is exactly how you'll find those people in the village below,"

Brandes and Ginnis, 1990, p.p. 214-215

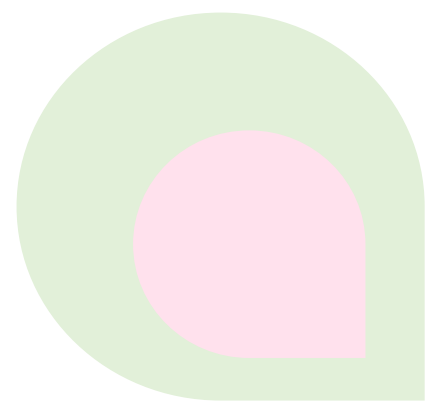
A PARABLE RETOLD

Užsiėmimo trukmė: 30 minučių.

Užsiėmimo tikslai:

1. Ugdyti klausymo, kalbos supratimo įgūdžius;
2. Ugdyti diskusijos grupėje įgūdžius;
3. Ugdyti žmogiškąsias savybes: toleranciją, pozityvų mąstymą ir kt.

Priemonės: Alegorinis pasakojimas „A PARABLE RETOLD“.

Metodika:

1. Perskaitykite garsiai alegorinį pasakojimą. Aptarkite su grupe jo prasmę ir ko jis pamoko.
2. Paprašykite, kad mokiniai parašytų šiam pasakojimui moralą.
3. Paprašykite, kad mokiniai susietų šį moralą su mokyklos aplinka.
4. Paprašykite kiekvieno mokinio užrašyti arba pasakyti kokį nors smerktiną poelgį. Po to parašykite sugalvoti situaciją, kurioje šis poelgis galėtų būti pateisintas, arba vertinamas teigiamai.
5. Paklauskite mokinių: „Ar jūs esate labiau panašus į pirmąjį pakeleivį ar į antrąjį? O gal jūs turite jų abiejų bruožų skirtingose aplinkybėse ir situacijose? Kokias išvadas galite padaryti apie šių pakeleivių požiūrį ir nuostatas?“

Diskusijos gali vykti tiek mažose grupėse, tiek ir bendroje didelėje grupėje.

Išvada:

Šis alegorinis pasakojimas pamoko, kad nuo mūsų pačių požiūrio ir elgesio su kitais žmonėmis priklauso kaip su mumis bus elgiamasi. „Kaip šauksi, taip ir atsišauks“ – sako lietuvių liaudies patarlė. Turime mokytis teigiamai žiūrėti į žmones, toleruoti ir būti pakantūs. Tuomet ir mums bendravimas su jais bus lengvesnis ir malonesnis.

2 | FISH IS FISH

Once upon a time there lived a little fish and a little tadpole in a beautiful fresh pond on the edge of the wood. The tadpole and the fish had been born on the same day and had grown up together as best friends. They spent many happy days swimming and playing together, exploring the pond, playing hide and seek amongst the bull rushes... Everyday they grew a little bigger and gradually the tadpole developed four little legs and at the same time her tail grew smaller. How strange! The little fish also grew bigger, stronger and fatter.

One day the tadpole woke up and realized she was no longer a tadpole but a real young frog, green with brown spots on her back. So. She had to leave the pond and say farewell to her friend the fish (because frogs can't stay in ponds) but she promised that she would come and visit him again one day soon. For the first time the fish was alone. He swam round and round the pond wondering what to do. His friend was not there to play with him. But the pond was full of other exciting things, dark holes, stones shimmering on the bottom and other fish he had never really noticed before. Although he enjoyed his life in the pond he often thought of his friend tadpole who had turned into a frog. What was she up to?

Splash! One day there was a big splash. The fish looked up and to his great surprise saw his froggy friend swimming towards him. 'Where have you been' said the fish. 'I've missed you so much'.

'Oh' said the frog 'I've been exploring dry land and I've seen very strange things'.

‘What – tell me!’ said the fish quivering with excitement.

‘Birds’ said the frog.

‘What do they look like?’ asked his friend.

‘Oh, they are very different from you and me. They have wings and feathers and two little legs and they are many different bright colours...’

While the frog was describing the birds the fish imagined these creatures and with his fishy imagination – birds which looked like winged fish with legs and feathers.

‘What else did you see?’ said the fish.

‘Cows’ said the frog mysteriously.

‘What do they look like?’ asked his friend.

‘Completely different’ replied his friend. Nothing like birds. They are big with horns and a tail. They munch grass and they are black and white and they carry around with them a little pink bag full of milk.’

‘Goodness’ said the fish and in his fishy imagination he saw huge black and white fish with horns, carrying a pink bag full of milk and munching grass contentedly.

‘Was that all?’ said the fish.

‘Oh, no! Not at all!’ replied his friend.

‘Tell me what you saw, tell me, tell me!’ The fish was getting quite excited.

‘Men. Women. Children. They are not at all like the birds and not at all like the cows and they are certainly not at all like you and me! They walk on two legs, upright and they have two arms. They don’t have feathers but wear clothes, hats and carry bags.

And again the fish in his fishy imagination saw human beings in fish form walking on two legs, swinging their arms as they go and wearing hats and coats and dresses.

The frog couldn’t stay long in the water and all too soon he had to bid his good friend farewell. His mind was full of coloured pictures of strange fishy creatures, different shapes and sizes. He longed to leave the confines of the pond and explore this dry land.

One day, he couldn’t stand it any longer. He made up his mind and.....

From: Leo Leonori (1970), Munich: Middelhauer

FISH IS FISH

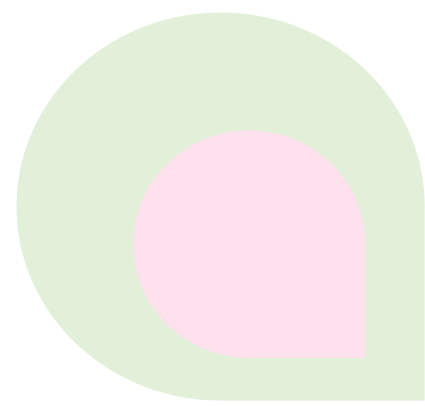
Užsiėmimo trukmė: 50-60 minučių.

Užsiėmimo tikslai:

1. Ugdyti klausymo, kalbos supratimo įgūdžius;
2. Ugdyti klausytojų vaizduotę;
3. Ugdyti kūrybiškumą bei pasakojimo įgūdžius;
4. Ugdyti toleranciją bei pakantumą kito nuomonei.

Priemonės:

1. Istorija apie žuvį „FISH IS FISH“;

- 2. Popieriaus lapai;
- 3. Flomasteriai, pieštukai arba kreidelės.

Metodika:

Prieš skaitant istoriją, reikėtų užduoti keletą klausimų diskusijai mažose grupėse (4–5 žm.).

Pvz.:

1. *Do all people imagine things in the same way? (Ar visi žmonės įsivaizduoja viską vienodai?)*
2. *How do you imagine happiness? (Kaip įsivaizduojate laimę?)*
3. *How would you imagine happiness if you were a cat/a dog? (Kaip įsivaizduotumėte laimę, jei būtumėte katinas/šuo?)*

Klausimus galima užrašyti ant lapelių iš išdalinti grupelėms po (4-5 žm.) aptarti. Aptarimui skirti maždaug 10 min. Po to paprašyti vieną arba kelis atstovus iš grupės pakomentuoti grupės diskusijos eigą ir rezultatus.

Po diskusijų pristatymų, pasiūlykite visiems susėsti ir pasiklausyti istorijos apie žuvį „FISH IS FISH“. Pasakykite jiems, kad pasakojimo metu jūs padarysite keletą pertraukėlių, kurių metu paprašysite kai ką nupiešti.

Skaitykite pamažu, vaizdingai. Galima būtų ir sekti, tarsi pasaką. Po sakinio „*While the frog was describing the birds the fish imagined these creatures and with his fishy imagination – birds which looked like winged fish with legs and feathers.*“ sustokite ir paprašykite klausytojus ant lapų popieriaus nupiešti žuvies kaip žuvis įsivaizduoja paukščius. Skirkite tam 2 min. Tęskite skaityti arba pasakoti pasakojimą. Po sakinio „*‘Goodness’ said the fish and in his fishy imagination he saw huge black and white fish with horns, carrying a pink bag full of milk and munching grass contentedly*“ sustokite ir paprašykite klausytojus ant lapų popieriaus nupiešti žuvies kaip žuvis įsivaizduoja paukščius. Skirkite tam vėl 2 min. Tęskite skaityti arba pasakoti pasakojimą. Po sakinio „*And again the fish in his fishy imagination saw human beings in fish form walking on two legs, swinging their arms as they go and wearing hats and coats and dresses*“ sustokite ir paprašykite klausytojus ant lapų popieriaus nupiešti žuvies kaip žuvis įsivaizduoja paukščius. Skirkite tam vėl 2 min. Tęskite skaityti arba pasakoti pasakojimą iki pabaigos, t. y. iki sakinio „*He made up his mind and...*“

Ši istorija neturi pabaigos. Ją turės sukurti moksleiviai dirbdami mažoje grupėje (po 4-5 žm.). Šiai užduočiai skirkite apie 10-15 minučių. Po to, paprašykite grupių atstovus pristatyti istorijos pabaigas.

• • • • • • • •

Išvada:

Šios istorijos tikslas – supažindinti moksleivius su stereotipiniu mąstymu ir ugdyti pakantumą bei toleranciją kitaip mąstančiam ar kitokios pasaulėžiūros individui. Labai daug nesusipratimų ir netgi konfliktų kyla būtent dėl to, kad nemokame, o neretai ir nenorime, suprasti kito žmogaus požiūrio, pažinti jo kultūros bei psichologijos ypatumų.

3 | LIFE WITH THE WRIGHT FAMILY

One day the Wright family decided to take a vacation. The first thing they had to decide was who would be left at home since there was not enough room in the Wright family car for all of them. Mr. Wright decided that Aunt Linda Wright would be the one left at home. Of course, this made Aunt Linda Wright so mad that she left house immediately yelling “It will be a right cold day before I return.”

The Wright family now bundled up the children, Tommy Wright, Susan Wright, Timmy Wright and Shelly Wright and got in the car and left. Unfortunately, as they turned out of the driveway someone had left a trash can in the street so they had to get out of the car and move the trash can so they could get going. Tommy took so long that they almost left him in the street. Once the Wright family got on the road, Mother Wright wondered if she had left she stove on. Father Wright told her not to worry, he had checked the stove and she had not left it on. As they turned right at the corner, everyone started to think about other things that they might have left undone.

No need to worry now, they were off on a right fine vacation. When they arrived at the gas station, Father Wright put gas in the car and then discovered that he had left his wallet at home. So Timmy Wright ran home to get the money that was left behind. After Timmy had left, Susan Wright started to feel sick. She left the car saying that she had to throw up. This, of course, got Mother Wright’s attention and she left the car in a hurry. Shelly Wright wanted to watch Susan get sick, so she left the car, too. Father Wright was left with Tommy Wright who was playing a game in the backseat.

With all of this going on Father Wright decided that this was not the right time to take a vacation so he gathered up all the family and left the gas station as quickly as he could. When he arrived home, he turned left into the driveway and said “I wish the Wright family had never left house today!”

By Tom Jackson

LIFE WITH THE WRIGHT FAMILY: PASS RIGHT – PASS LEFT

Užsiėmimo trukmė: 20 minučių.

Užsiėmimo tikslai:

1. Ugdyti klausymo, kalbos supratimo įgūdžius;

- 2. Ugdyti bendravimo ir darbo grupėje įgūdžius;
- 3. Lavinti moksleivių koncentraciją.

Priemonės:

1. Istorija apie Raitų šeimą „LIFE WITH THE WRIGHT FAMILY“;
2. Moneta arba saga kiekvienam dalyviui.

Metodika:

Šį užsiėmimą galima praveisti neribotai moksleivių grupei, t.y. nuo keleto iki kelių dešimčių moksleivių. Geriausia būtų susodinti visus užsiėmimo dalyvius ant grindų ratu „indėniškai“.

Norint, galima sėdėti ant kėdžių (taip pat ratu) arba sustojus ratu stovėti.

Kiekvienas rato dalyvis rankoje turi po sagą, monetą ar kitą mažą daiktėlį, kurį galima būtų lengvai perduoti.

Pasakykite grupei, kad skaitysite istoriją apie Raitų šeimą („*Wright*“ – šeimos pavardė ir „*right*“ – iš anglų. k. išvertus dešinė arba teisingas (abu tariame /rait/), „*left*“ - kairė arba būtašis laikas nuo palikti (tariame /left/).

Paiškinkite, kad išgirdę /rait/, visi perduoda monetą kaimynui iš dešinės, o išgirdę /left/, perduoda ją kairėn.

Skaitykite istoriją lėtai, kad klausytojai suspėtų susigaudyti, ką jie turi daryti. Po keleto „perdavimų“ sustokite ir patikrinkite, ar visi turi po vieną monetą. Jei tai tipiška grupė, kai kurie dalyviai gali turėti ir po dvi ar tris monetas, tuo tarpu kai kurie neturės nė vienos. Paprašykite, kad jie visi vėl pasidalintų po vieną monetą, ir tęskite skaityti istoriją toliau, dabar jau truputį greičiau. Po kelių „perdavimų“ vėl patikrinkite, kiek monetų turi kiekvienas, paprašykite persidalinti ir tęskite skaityti istoriją dar greitesniu tempu.

Tai labai nuotaikingas užsiėmimas, ne tik lavinantis koncentraciją, ugdantis komandinio darbo įgūdžius, bet pakeliantis nuotaiką ir skatinantis norą mokytis anglų kalbos.

Išvada:

Bendravimo įgūdžių ugdymas yra vienas svarbiausių jauno žmogaus vystymesi. Vienas svarbiausių iš jų yra gebėjimas klausyti. Šio užsiėmimo metu dalyviai supras, kaip sunku yra klausyti ir kaip svarbu yra nesiblaškyti mintimis kitur, o klausant susikoncentruoti į tai, kas yra sakoma.

4 | FORTUNATELY OR UNFORTUNATELY?

1. Complete the following story:

One day I went for a walk.

Unfortunately, it started to rain.

Fortunately, I had an umbrella.

Unfortunately, it was broken.

Fortunately, I met a friend.

Unfortunately, ...

2. Make up your own story, using the words **Fortunately** and **Unfortunately** at the beginning of each sentence.

1. **Yesterday it was my birthday.**

2. **I went on holiday last summer.**

3. **I went shopping last week.**

4. **My friend visited me on Friday.**

5. **I lost my wallet yesterday.**

6. **I went to the disco last weekend.**

7. **I went to the theatre yesterday.**

Pagal **HEADWAY Pre-intermediate** vadovėlį parengė Audronė Auškelienė

FORTUNATELY OR UNFORTUNATELY?

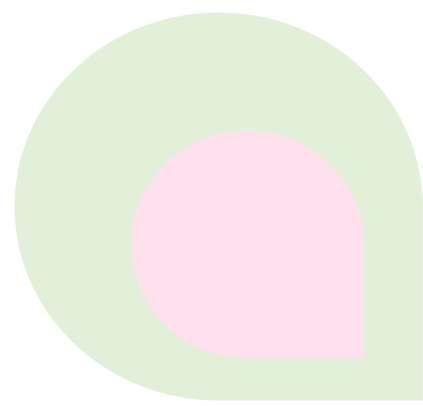
Užsiėmimo trukmė: 20-30 minučių.

Užsiėmimo tikslai:

1. Ugdyti kalbėjimo ir pasakojimo įgūdžius;
2. Lavinti vaizduotę ir kūrybiškumą.

Priemonės:

1. Padaloma medžiaga su pavyzdžiais;
2. Pasakojimo temos pavadinimai;
3. Rašymo priemonės (tušinukai arba pieštukai).

• • • • • • • •

Metodika:

Dalyviai suskirstomi mažomis grupėmis – po 4-5 žm. Jiems išdalinama medžiaga su pavyzdžiais, kur užrašyta pasakojimo pradžia:

One day I went for a walk.

Unfortunately, it started to rain.

Fortunately, I had an umbrella.

Unfortunately, it was broken.

Fortunately, I met a friend.

Unfortunately, ...

Jie grupėje turi tęsti šią istoriją kuo ilgiau. Skirkite tam 3-5 minutes. Po pasiūlykite kiekvienai grupei po skirtingą temą ir paprašykite patiemis sukurti istoriją, kurios sakiniai prasidėtų kaip pavyzdyje: „Fortunately“ arba „Unfortunately“. Skirkite tam 5 minutes.

SIŪLOMŲ TEMŲ PAVADINIMAI:

- ∞ **Yesterday it was my birthday.**
- ∞ **I went on holiday last summer.**
- ∞ **I went shopping last week.**
- ∞ **My friend visited me on Friday.**
- ∞ **I lost my wallet yesterday.**
- ∞ **I went to the disco last weekend.**

Pasibaigus pasiruošimui, paprašykite pristatyti savo sukurtas istorijas.

Išvada:

Šios užduoties tikslas – ugdyti kalbinius įgūdžius, lavinti vaizduotę bei kūrybiškumą. Taip pat labai svarbus yra komandinio darbo aspektas – būtina įsiklausyti ir į kito dalyvio siūlomą variantą, kartu ieškoti bendro sprendimo, kuris yra tinkamiausias bendrai kuriamai istorijai.

5 | A WOODEN HORSE

Once upon a time, a long time ago, in the middle of the forest there was a poor old **hut**, a very very tiny **hut**. In this hut there lived an **old man** and an **old woman**. They were very poor and they did not have **children** or **grandchildren**. The **old man** and the **old woman** were very lonely and wanted to have someone to amuse them and to rejoice with them. One day the **old man** and the **old woman** went to the forest for wood. They saw a very big **log**. The **log** was very heavy, but the **old man** and the **old woman** slowly carried the **log** to

the hut. The old man wanted to cut the log into smaller pieces for the fire; but as soon as he cut into the log with an axe, the log neighed like a horse. He cut again and the log neighed like a horse again... Then the old man and the old woman decided to make a horse out of this neighing log. The old woman sharpened the knife for the old man and the old man started carving a horse. All the time the old man was carving, the log more and more looked like a horse which was neighing. Here we are – in front of the old man and the old woman there stood a beautiful wooden horse which neighed. The old man and the old woman were so happy. The old woman decided to give a name to the horse. She called the horse Green because he had big green eyes.

The old man and the old woman loved the horse as their child or grandchild and did not let him go alone anywhere. One day when the old man and the old woman were having a nap the horse left the hut and went for a walk in the forest. The wind was whispering, the snakes were hissing under the leaves, the birds were twittering, the dogs were barking in the distance. And suddenly, there came a big storm, like a tornado. It seemed that the earth was mixing with the sky – so big the storm was, like a tornado... and the horse fell on the ground. When the horse woke up, there were seven dwarfs standing around him. The dwarfs were about to celebrate Christmas.... The horse could not remember where he was, and he asked: Who am I? The dwarfs then told him a story:

Once upon a time, a long time ago, in the middle of the forest there was a poor old hut, a very very tiny hut. In this hut.....

Pasakos autorė Audronė Auškelienė, 2013 m.

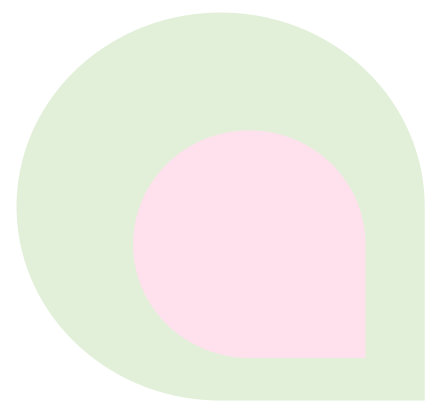
- ∞ **A hut:** squeek-a-squeek, squeek-a-squeek...
- ∞ **An old man:** tut-tut-tut-tut...
- ∞ **An old woman:** Oh-my-oh-my-oh-my!
- ∞ **Children:** mummy-daddy...
- ∞ **Grandchildren:** uti-tutti-aaa-uti-tutti-aaa...
- ∞ **A horse:** neigh-neigh-neigh...
- ∞ **Wind:** shshshoooshshshoooshshshshoo...
- ∞ **Snakes:** hissssss-hissssss-hissssss...
- ∞ **Dogs:** arf-arf-arf-woof-woof-woof!
- ∞ **Birds:** Tweet-tweet-chirp-chirp-coocoo-coocoo!
- ∞ **Dwarfs:** (singing) Silent night, holy night...

A WOODEN HORSE

Užsiėmimo trukmė: maždaug 20 minučių

Užsiėmimo tikslai:

1. Ugdyti klausymo, kalbos supratimo įgūdžius;
2. Ugdyti klausytojų vaizduotę;
3. Ugdyti kūrybiškumą;

-
4. Skatinti teigiamą savęs vertinimą bei išsivaduoti iš baimių;
  5. Sukurti jaukią Šv. Kalėdų šventės laukimo nuotaiką.

Priemonės:

1. Istorija *A WOODEN HORSE*;
2. Popieriaus juostelės, kuriose užrašyta rolė ir žodžiai/garsai. Juostelių skaičius – lygus besimokančiųjų/dalyvių skaičiui. Šią istoriją galima skaityti auditorijai/klasei, kurioje yra 12 ir daugiau dalyvių.

Metodika:

Šią istoriją 2013 m. sukūrė Audronė Auškelienė Valstybės institucijų kalbų centro darbuotojų Kalėdiniam vakarėliui. Vėliau ši istorija (pasaka be galo) buvo išbandyta kitų suaugusiųjų, vaikų ir netgi mišriose (vaikų ir suaugusiųjų) auditorijose ir sulaukė sėkmės.

Mokytojas išdalina (arba leidžia ištraukti visiems po vieną popieriaus juostelę, ant kurios užrašyta rolė ir žodžiai/ garsai, kuriuos jis/ji turės sakyti. Jei auditorija didesnė kaip 11 žmonių, roles reikia sudubliuoti, pvz. vaikų, anūkų, nykštukų, šunų, paukščių ir gyvačių roles gali turėti keletas dalyvių. Mokytojas paaiškina, kad jis/ji bus pasakotojas, kuris skaitys istoriją, o mokiniai bus aktyvūs tos istorijos (pasakos be galo) veikėjai, kurie turės „įstoti į pasakojimą“ su savo rolės žodžiais/ garsais tam tikroje pasakos vietoje. Yra du žodžiai (arba rolės), į kuriuos reaguos visi, t. y. išgirdę žodį „STORM“ , visi dalyviai garsais (švilpimu, šniokštimu, užimu, kt.) imituos audrą, o išgirdę žodį „TORNADO“, visi dalyviai tryps kojomis į grindis.

Ši pasaka be galo yra labai nuotaikinga, įtraukia ir pralinksmina visus ir yra ypač tinkama prieškalėdiniam laikotarpiui.

Išvada:

Šios pasakos tikslas – išlaisvinti besimokančius iš baimių, ugdyti jų kūrybiškumą, teigiamą savęs vertinimą bei sukurti Kalėdų šventės laukimo nuotaiką.

**VIRGINIJA
ANDRIUSEVIČIENĖ**

Vilniaus kolegijos anglų
kalbos dėstytoja, lektorė

Išsilavinimas: 1992 m. VPU įgijo anglų kalbos mokytojos ir auklėjamojo darbo metodininkės kvalifikaciją. 2004 m. baigė Vilniaus universiteto universitetinių specialiųjų profesinių studijų filologijos studijų krypties vertimo programą ir įgijo vertėjo profesinę kvalifikaciją.

Profesinė darbo patirtis: Vilniaus Kolegijos anglų kalbos dėstytoja, lektorė. Bendras pedagoginis stažas – 22 m.

Mokymo(-si) priemonės „Discuss it in English“ (2000 m.) bendraautorė.

Mokslinių interesų sritys: profesinės kalbos dėstymo metodika, informacinių technologijų panaudojimas užsienio kalbų mokymo procese, kritinio mąstymo ugdymas, vertimo teorijos ir praktikos aktualijos.

Narystė: Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos narė.

1 | HOW TO WRITE A GOOD SUMMARY

1. Start with a good topic sentence (use the information from the title).
2. Say where and when the research was conducted.
3. Explain the method of the research, its aim, the number of the respondents/participants involved and the course of the research.
4. Emphasize the findings of the research.
5. Finish by stating clearly the conclusions the researchers made.
6. Use academic vocabulary.
7. Construct long, complex sentences rather than short, simple one.
8. Use relevant linking words (e.g. moreover, however, therefore, etc.).
9. Write about 100 words (+/-10 words).

● ● ● ● ● ● ● ● ●

Essential academic vocabulary:

Article: Focus on/ deal with/ analyse/ discuss, etc.

Research/study: Conduct/carry out/accomplish/ involve etc.

Findings/results: Reveal/suggest/point out, etc.

Authors/researchers: argue/state/claim/emphasize/highlight, etc.

Avoid basic English words, such as: say, show, tell, do, make, get, etc.!

Do not copy full sentences from the text. You may use chunks of language from the text, but construct your own sentences!

Paraphrase as much as possible!

2 | MAKING A PRESENTATION

Aim: to improve public speaking skills through making a presentation.

Objectives:

1. Learn to use data bases;
2. Learn to select a suitable article;
3. Learn to make references to original sources;
4. Develop speaking skills (fluency and accuracy).

The Structure of the Conference Presentation:

1. Cover slide (name of institution; theme; student's name and surname, group).
2. Introduction (aim: to show that the chosen theme is relevant for all those gathered because it is a common problem, a major issue; use statistics from reliable sites, eg. World Health Organization official site, etc.).
3. Theoretical background (aim: to show the situation in the world by demonstrating findings of recent research in the world. To do that refer to the research findings presented in the articles available in online data bases, like Medline and Health Source. **DO NOT FORGET TO INCLUDE REFERENCES:**

*e.g. (Harris et al, 2011) - if the article has more than one author;
(Harris, 2011) - if the article has only one author.*

4. Aim of research (The aim of your research).

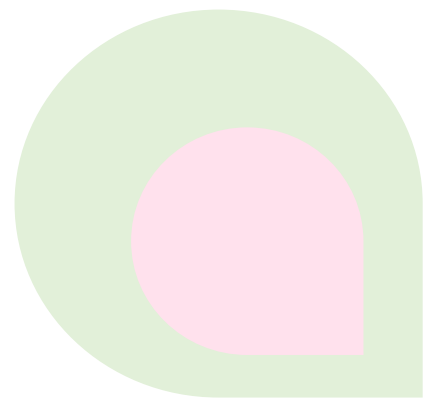
- 5. Method of research (What method you used in your research. Typically, it will be a survey. Explain how many and what type (open or closed) questions were included in the questionnaire).
- 6. Respondents (the total number; % by age and by sex).
- 7. Findings/Results (Explain the findings question by question, provide diagrams).
- 8. Conclusions (Make conclusions from your research; compare your findings with the findings of other studies you referred to in the Theoretical Background).
- 9. Suggestions (Make relevant suggestions how the situation could be improved).
- 10. References /List of References. (Use the following standard:

Harris N., Pisa L., Talioga S., Vezeau T. (2009) Hospitals going green: a holistic view of the issue and the critical role of nurse leader. *Holistic Nursing Practice* 23, 101–111).

Presentation Assessment Criteria

Criterion	Points		
1. Reading or speaking	0	1	2
2. Fluency of speaking	0	1	2
3. Accuracy	0	1	2
4. Pronunciation	0	1	2
5. Body language	0	1	2
6. Content	0	1	2
7. Structure	0	1	2
8. References	0	1	2
9. Slides	0	1	2
10. Interesting or boring	0	1	2
Maximum	20 points		

NB! Your presentation has to be 10-15min long. For every minute below that you lose 1 point.

DOVILĖ BANIENĖ

Vilniaus r. Marijampolio
Meilės Lukšienės
gimnazijos vyresnioji anglų
kalbos mokytoja

Profesinė darbo patirtis: Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazijos vyresnioji anglų kalbos mokytoja. Dirba aštuonerius metus ir su pradinių klasių mokiniais, ir su abiturientais. Ypač patinka bendradarbiauti su kitų dalykų mokytojais ir vesti integruotas pamokas. Integruotos pamokos – priemonė, kuria naudojantis mokymas ir mokymasis tampa įdomesnis, greitesnis ir paprastesnis, o mokinių įgytos žinios gilesnės, labiau apibendrintos.

GEROJI PATIRTIS

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	Dovilė Baniienė
Mokykla, institucija	Vilniaus rajono Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	Real Life Upper Intermediate
Vadovėlio tema	Pop Culture
Vadovėlio temos tikslai	∞ Grammar: Passives. More Complex question forms (e.g. compound questions, negative questions). ∞ Vocabulary: A performance, pop music, film-making and publishing, describing a film. ∞ Phrases: Talking about statistics and trends.
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	Integruota lietuvių – anglų kalbos edukacinė pamoka Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje „Būti ar nebūti“

Aspektas	Apibūdinimas
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Mokiniai paminės VILJAMO ŠEKSPYRO 450-ąsias gimimo metines; ∞ Mokiniai pamatys E. Nekrošiaus pastatymo "Hamletas" dekoracijas, butaforiją ir kostiumus. Jaukioje teatrinėje aplinkoje turės galimybę pažiūrėti E. Nekrošiaus, O. Koršunovo spektaklių vaizdo įrašus ir suvaidins mizanscenas iš Viljamo Šekspyro pjesės „Hamletas“. ∞ Mokiniai gebės tinkamai panaudoti temos žodyną angliškai kalbėdami apie teatrą. ∞ Mokiniai gebės padeklamuoti pasirinktą sonetą lietuviškai bei įvardinti soneto temą.
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	B1
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	3 pamokos
<p>Mokomosios medžiagos turinys</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote? 	<p>Gebėjimai: Pasirinkti tinkamus komunikacijai kalbos vienetus, pritaikyti kalbą kalbėjimo tikslui ir adresatui. Trumpai pagrįsti ir paaiškinti nuomonę. Papasakoti spektaklio siužetą ir išsakyti savo nuomonę. Trumpai pakomentuoti kitų požiūrius.</p> <p>Lietuvos kalbos pamokos metu mokiniai skaitė V. Šekspyro biografiją, aptarė kas būdinga sonetams, analizavo juos. Namų darbų užduotis buvo pasirinkti vieną sonetą ir mintinai išmokti. Kitą pamoką vedė abi mokytojos, lietuvių ir anglų k. Prieš atsiskaitymą mokiniai žiūrėjo vaizdo įrašą anglų kalba apie V. Šekspyrą ir turėjo atsakyti į pateiktus klausimus. Pvz.: Ką reiškia žodis „stress“? Kodėl jis (kirtis) svarbus rašant eilėraščius? Ką reiškia žodis „rythm“? Kas yra jambas? Kas yra jambinis pentametas? Kokios savybės būdingos jambiniam pentametrai? Kodėl V. Šekspyras naudojo būtent tokį rimavimo būdą? Aptarę vaizdo medžiagą, mokiniai atsiskaitė sonetus. Mokiniai buvo vertinami kreditais.</p> <p>Anglų kalbos pamokos metu mokiniai kalbėjo apie teatrą naudodami naujus žodžius, grupavo žodžius pagal temas (work, actions, places, people), atliko klausimo pratimą sudėliodami veiksmus teatre eilės tvarka. Taip pat, mokiniai išmoko teigiamai ir neigiamai komentuoti pasirodymus (spektaklius). Dirbdami porose mokiniai papasakojo apie neseniai matytą spektaklį, išreiškė savo nuomonę apie jį.</p> <p>Edukacinės pamokos metu mokiniai apžiūrėjo E. Nekrošiaus pastatymo "Hamletas" dekoracijas, butaforiją ir kostiumus. Jaukioje teatrinėje aplinkoje peržiūrėjo E. Nekrošiaus, O. Koršunovo spektaklių video įrašus ir suvaidino mizanscenas iš Viljamo Šekspyro pjesės „Hamletas“. https://www.youtube.com/watch?v=I5lsuyUNu_4</p>
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	Laiko sąnaudos: suplanuoti pamokas bei išvykstantįjį užsiėmimą su kito dalyko specialistu.
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurta medžiagą.	Mokiniams ypač patiko užsiėmimas Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	Taip.

PEDAGOGĖS SUKURTA AUTENTIŠKA MEDŽIAGA PAMOKAI

Topic: A PERFORMANCE

Task 1: List as many artistic events as you can in a minute. E.g. Opera, concert...

Task 2: Match the plays with their famous quotes:

Romeo and Juliet

“Then must you speak
Of one that loved not wisely but too well,
Of one not easily jealous but, being wrought,
Perplexed in the extreme; of one whose hand,
Like the base Indian, threw a pearl away”

Antony and Cleopatra

“I saw her once
Hop forty paces through the public street,
And having lost her breath, she spoke and panted,
That she did make defect perfection,
And breathless, pour forth breathe.”

Hamlet

“Deny thy father and refuse thy name.
Or, if thou wilt not, be but sworn my love,
And I’ll no longer be a Capulet.”

Othello

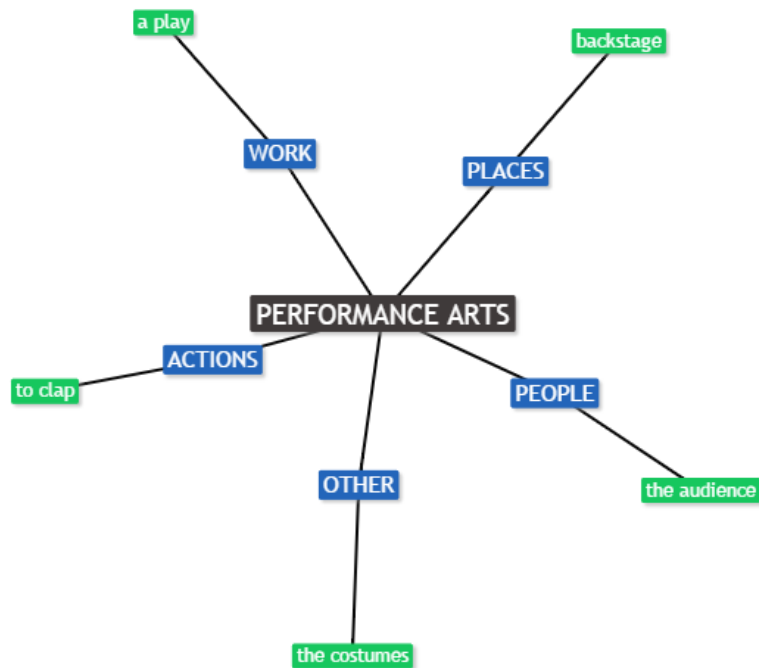
“To be, or not to be: that is the question.”

Task 3: Check the words in blue. Order the events 1-9 during a theatre performance. Compare answers in pairs and check.

- ∞ The audience *take their seats* in the *stalls* or the *circle*.
- ∞ The actors put on their *make-up* and *costumes* in their *dressing rooms*.
- ∞ At the end of the performance the *cast* all *bow*.
- ∞ The *curtain goes up*, the actors appear *on stage* and the *performance begins*.
- ∞ The actors arrive *backstage*.
- ∞ The audience buy *refreshments* and discuss the *production*.
- ∞ The audience *show their appreciation* of the *acting* by *clapping* and *cheering*.
- ∞ After the *first act* there’s an *interval*.
- ∞ When the curtain goes up again the *set* has changed.

Task 4:

- a) Add the words from exercises 1 and 3 to the correct section in the word map.
- b) Think of at least one more word to add to each section. Think of music and dance as well as drama.

Task 5: Video – fragment: <https://www.youtube.com/watch?v=m3VGa6Fp3zI>. Write down whether the statements are TRUE or FALSE

1.	The Globe was originally constructed in the sixteenth century.	
2.	Women were participating in the performances from the very beginning.	
3.	Usual performance took place at night because of expensive candles.	
4.	It was very easy to rebuild the theatre after the Great Fire of London.	
5.	All plays in the theatre were mainly by Shakespeare.	
6.	“Groundling” means the most expensive seats which are just under the open cover.	
7.	The top with the Zodiac signs represent heaven or the sky.	
8.	The stage represents four different elements.	

JOLANTA JANUŠIENĖ

VšĮ Valstybės institucijų kalbų centro vokiečių kalbos dėstytoja, Goethe's instituto vokiečių kalbos egzaminų egzaminatorė

Profesinė darbo patirtis: VšĮ Valstybės institucijų kalbų centro vokiečių kalbos dėstytoja, Goethe's instituto vokiečių kalbos egzaminų egzaminatorė. Veda seminarus Lietuvos vokiečių kalbos pedagogams Vilniaus Goethe's institute ir Valstybės institucijų kalbų centre. Turi EUROLTA pažymėjimą suaugusiųjų kalbų mokytojų rengimui (EUROPEAN Trainer Certificate in Language Teaching to Adults).

Narystė: Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos narė.

GEROJI PATIRTIS

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	Jolanta Janušienė
Mokykla, institucija	VšĮ Valstybės institucijų kalbų centras
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	B) Mano pačios sukurta papildoma medžiaga pamokai
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	Schritte international A2.1
Vadovėlio tema	Profesijos
Vadovėlio temos tikslai	∞ Įvardinti profesijas; ∞ Pristatyti savo darbą; ∞ Užduoti klausimus kitam asmeniui apie jo darbą.
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	Pristatyti savo darbą Lietuvos mokyklose
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	∞ Pristatyti savo darbą mokykloje; ∞ Pasakyti, kokioje Lietuvos mokykloje dirbi; ∞ Pristatyti savo auklėjamą klasę.

Aspektas	Apibūdinimas
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	A2
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	Medžiaga skirta 45 minučių pamokai
Mokomosios medžiagos turinys ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote?	Skaitymo, klausymo ir kalbėjimo Sukūriau tipišką (tai temai) išsireiškimų, žodžių, sakinių pavyzdžius bei interviu klausimus Interaktyvią lentą
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	Nesusidūriau
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurtą medžiagą.	Teigiama, nes papildoma medžiaga jiems buvo aktuali
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	Taip

PEDAGOGĖS SUKURTŲ MOKOMŲJŲ UŽDUOČIŲ PAVYZDŽIAI

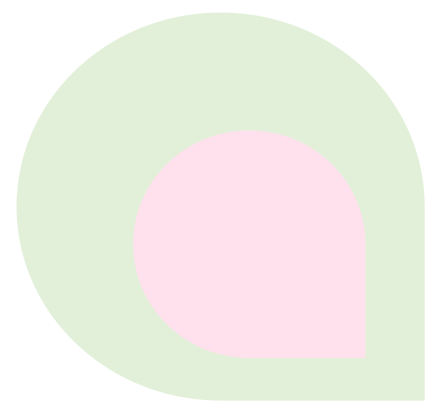
Gegenwart

Ich arbeite als Lehrerin.
Ich unterrichte Kinder.
Ich studiere fürs Lehramt.
Ich gehe in die Schule.
Mein Sohn geht in die dritte Klasse.
Wir malen ein Bild.
Wir lesen den Text.
Wie schreiben die Wörter.
Wir bilden die Sätze.
Wir gehen in die Schulkantine.
Ihr geht in den Hof.
Du kommst an die Tafel.
Wir korrigieren die Hausaufgabe.
Ihr macht die Bücher auf.
Ihr steht auf.

Lernwortschatz

in der Schule lernen
in die Schule/zur Schule gehen
in die erste/zweite/dritte/vierte Klasse gehen
im ersten/zweiten... Schuljahr sein
die Gesamtschule/das Gymnasium abschließen
fürs Lehramt studieren
an der Pädagogischen Hochschule studieren

Vergangenheit

als Grundschullehrerin (seit etwa 10 Jahren) arbeiten
als Primarlehrerin/in der Primarstufe arbeiten
Erstklässler/Zweitklässler... unterrichten/lehren
sich auf den Unterricht vorbereiten
Unsere Schule wurde vor 20 Jahren gebaut.
Unser Direktor/Schulleiter ist...
Unsere Direktorin/Schulleiterin ist...
Zum Lehrerteam gehören 16 Lehrer und Lehrerinnen.
In meiner Klasse gibt es 20 Schüler und Schülerinnen.
Das Klassenzimmer,-/ der Klassenraum,-äume/ der Unterrichtsraum, -äume

Mein Arbeitstag

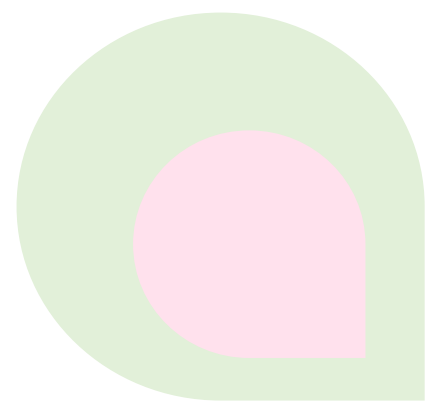
Um 6.30 Uhr	stehe ich auf
Um 7.00 Uhr	frühstücke ich mit meiner Familie
Um 8.45 Uhr	gehe ich von zu Hause
Von 10.00 bis 11.30	unterrichte ich
Um 12.30	habe ich meine Mittagspause
Von 13.45 bis 15.15	bereite ich mich auf den Unterricht vor
Von 15.30 bis 17.30	habe ich noch einen Unterricht
Um 17.40	bringe ich den Unterrichtsraum in Ordnung
Um 18.10	gehe ich nach Hause
Um 18.30	kaufe ich ein

Meine Schule

Wann wurde die Schule gebaut?
Die Geschichte der Schule.
Wie groß ist die Schule?
Die Zahl der Schüler und der Lehrer.
Wer leitet die Schule?
Wie groß ist das Lehrerteam?
Meine Schüler.

Lernwortschatz

in der Schule lernen
in die Schule/zur Schule gehen
in die erste/zweite/dritte/vierte Klasse gehen
im ersten/zweiten... Schuljahr sein
die Gesamtschule/das Gymnasium abschließen
fürs Lehramt studieren
an der (Pädagogischen) Universität studieren
als Grundschullehrerin (seit etwa 10 Jahren) arbeiten
als Primarlehrerin/in der Primarstufe arbeiten
Erstklässler/Zweitklässler... unterrichten/lehren
sich auf den Unterricht vorbereiten
Unsere Schule wurde vor 20 Jahren gebaut.

Unser Direktor/Schulleiter ist...

Unsere Direktorin/Schulleiterin ist...

Zum Lehrerteam gehören 16 Lehrer und Lehrerinnen.

In meiner Klasse gibt es 20 Schüler und Schülerinnen.

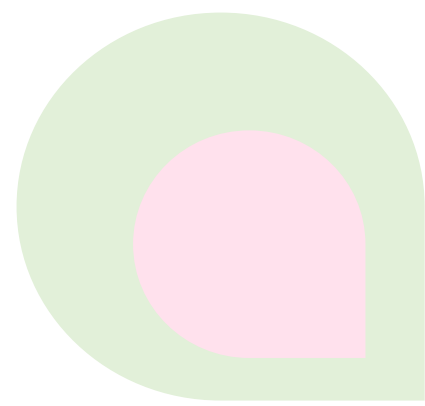
Das Klassenzimmer,-/ der Klassenraum,-äume/ der Unterrichtsraum, -äume

Wo arbeiten Sie?
Wie lange arbeiten Sie?
Wen unterrichten Sie?
Was alles machen Sie in Ihrer Arbeit?

Mein Arbeitstag

Uhrzeit	Aktivität
Um 6.30 Uhr	stehe ich auf
Um 7.00 Uhr	frühstücke ich mit meiner Familie
Um 8.45 Uhr	gehe ich von zu Hause
Von 10.00 bis 11.30	unterrichte ich
Um 12.30	habe ich meine Mittagspause
Von 13.45 bis 15.15	bereite ich mich auf den Unterricht vor
Von 15.30 bis 17.30	habe ich noch einen Unterricht
Um 17.40	bringe ich den Unterrichtsraum in Ordnung
Um 18.10	gehe ich nach Hause
Um 18.30	kaufe ich ein

Gegenwart	Vergangenheit
1. Ich arbeite als Lehrerin.	
2. Ich unterrichte Kinder.	
3. Ich studiere fürs Lehramt.	
4. Ich gehe in die Schule.	
5. Mein Sohn geht in die dritte Klasse.	
6. Wir malen ein Bild.	
7. Wir lesen den Text.	
8. Wie schreiben die Wörter.	
9. Wir bilden die Sätze.	
10. Wir gehen in die Schulkantine.	
11. Ihr geht in den Hof.	
12. Du kommst an die Tafel.	
13. Wir korrigieren die Hausaufgabe.	
14. Ihr mach die Bücher auf.	
15. Ihr steht auf.	

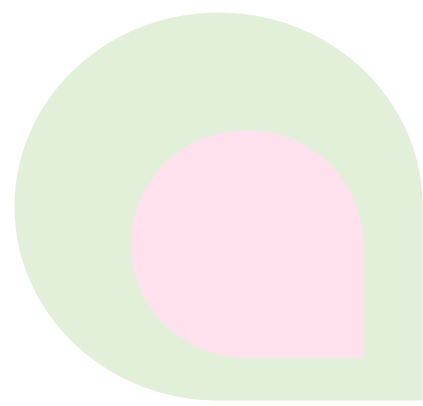
Meine Schule

Wann wurde die Schule gebaut? Die Geschichte der Schule.

Wie groß ist die Schule: die Zahl der Schüler und der Lehrer.

Wer leitet die Schule. Wie groß ist das Lehrerteam.

Schüler und Lernprozess.

VIDA JONAITIENĖ

Vilniaus universiteto
Užsienio kalbų instituto
Socialinių ir humanitarinių
mokslų katedros anglų
kalbos lektorė

Mokslinių tyrinėjamų sritys:

- ∞ Kognityvinė lingvistika (metafora politiniame diskurse);
- ∞ Užsienio kalbų didaktika;
- ∞ Mokymo(si) efektyvumo įvertinimo būdai;
- ∞ Iškalbos teorija ir praktika;
- ∞ Akademiniai debatai.

Dėstomi dalykai: anglų kalba politikos mokslo studentams.

GEROJI PATIRTIS

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	Vida Jonaitienė
Mokykla, institucija	VU Užsienio kalbų instituto Socialinių ir humanitarinių mokslų anglų kalbos katedra
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	Parengto VU elektroninio kurso "English for Students of Political Science" (UKI 1028) I dalies "Bridging a Gap" užsiėmimo mokomoji medžiaga "On Becoming a Better Student" (C)
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	P.S. Tekstas papildomam skaitymui paimtas iš: Haines, S. <i>Advanced Skills</i> . Cambridge University Press, 2006.
Vadovėlio tema	Elektroninio kurso (UKI 1028) mokomoji medžiaga „Dalykinė anglų kalba“ politikos mokslų studijų programos studentams
Vadovėlio temos tikslai	<ul style="list-style-type: none"> ∞ skatinti studentus reflektuoti savo ankstesnę mokymosi patirtį mokykloje siejant ją su studijų pradžia universitete; ∞ išsiaiškinti, koks yra individualus jų mokymosi stilius, motyvacijos lygis, kiek nepriklausomi ir iniciatyvūs jie yra atliekant užduotis; ∞ apžvelgti Lietuvos aukštojo mokslo švietimo sistemą, reformas ir problemas bei siūlyti adekvачius jų sprendimo būdus.

Aspektas	Apibūdinimas
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	Studijos universitete: žinios, gebėjimai, mokymosi strategijos ir studento darbo organizavimas. Studento identitetas.
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	<p>Siekti, kad studentai gebėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ rišliai žodžiu ir raštu pateikti informaciją apie savo studijuojamą dalyką, mokymosi stilių; ∞ argumentuoti savo požiūrį įvairiais švietimo politikos bei savo krypties studijų klausimais (pristatyti, apibūdinti, vertinti, lyginti studijas Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute su kitų Lietuvos ir užsienio universitetų analoginės krypties studijų programomis, apibendrinti); ∞ suprasti ir naudoti pakankamai platų žodyną, nuosekliai ir taisyklingai vartotų moksliniam bei akademiniam tekstui būdingas gramatines konstrukcijas; lanksčiai ir veiksmingai vartotų kalbą ne tik profesiniais, bet ir socialiniais tikslais; ∞ planuoti ir organizuoti savarankišką mokymąsi, susikurti tinkamą mokymuisi aplinką, surasti spausdintinių, vizualinių, elektroninių ir kt. šaltinių apie studijuojamą dalyką bei papildomos mokymosi medžiagos. ∞ objektyviai vertinti savo ir bendramokslių pastangas.
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	B1 – B2
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	<p>2 – 3 paskaitos (3 – 4,5 val.)*</p> <p>Parengta mokomoji medžiaga yra naudojama įvairiai, t. y. ir kaip atskiros namų užduotys, ir kaip papildoma medžiaga dirbant auditorijoje. Be to, visos temos nagrinėjimo trukmė priklauso nuo studentų kalbinio pasirengimo ir jų gebėjimo atlikti auditorines užduotis, kurios nėra įtrauktos į elektroninį kursą.</p>
<p>Mokomosios medžiagos turinys</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote? 	<p>Siekama, kad studentai įgytų visų kalbinės veiklos (skaitymo, rašymo, kalbėjimo, klausymo) rūšių žinių ir gebėtų jas taikyti praktiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ klausydami ir skaitydami supras autentiškus mokslinius bei akademinis tekstus, gebės juos analizuoti gautos informacijos ir kalbos požiūriu, kritiškai vertins perskaitytą ir išgirstą informaciją; ∞ kalbėdami ir rašydami jie išmoks iš turimų diskurso priemonių išteklių parinkti atitinkamus posakius, kad deramai išdėstytų savo pastebėjimus, perimtų pokalbį ir jį palaikytų; gebės tiksliai pareikšti savo nuomonę diskutuojamais klausimais ir išdėstyti teiginius pagal tikrumo / netikrumo laipsnį, įsitikinimą / abejonę, galimumą ir t. t. ∞ rašydami gebės aiškiai, sklandžiai reikšti mintis savo krypties studijų kontekste, tinkamai vartodami kalbos struktūras, organizacinius modelius, jungiamąsias ir siejimo priemones, taikydami skyrybos taisykles, nuosekliai išdėstydami tekstą (paragrafo rašymas, CV). <p>Naudojami šie studijų metodai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Aktyvaus mokymo(si) metodai: spontaniška ir vertinamoji diskusija, debatai, situacijų modeliavimas, mokymasis komandose, individualus užduočių atlikimas, grindžiamas holistiniu mokymusi (pasirengimas pratyboms, pristatymams, debatams, apvalaus stalo diskusijoms) interaktyvus mokymas.

Aspektas	Apibūdinimas
	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Klasikiniai metodai: vaizdo ir garso įrašų demonstravimas, iliustravimas, probleminis pokalbis, darbas su moksline literatūra (informacijos paieška), žodynu. <p>Sukurtos ir panaudotos įvairios kalbėjimo, skaitymo, klausymo ir rašymo ir darbo su žodynu užduotys, pvz.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ atviri klausimai, reikalaujantys kritiškai įvertinti perskaitytą ar išgirstą informaciją; klausimai, tikrinantys teksto ir Lietuvos realijų suvokimą; ∞ teksto struktūros vertinimo užduotis, įgalinanti geriau suprasti autoriaus intencijas ir sekti pagrindinę mintį; ∞ gramatikos užduotys (žodžių daryba priesagų ir priešdėlių pagalba); ∞ žodyno kaupimo ir įsisavinimo užduotys; ∞ pastraipos, CV rašymas; ∞ įvairios trukmės pranešimų pristatymai; ∞ individualių ir grupės pranešimų vertinimo skalės.
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	Trūksta mokomosios medžiagos pavyzdžių, kuriose labiau būtų akcentuojamas lietuvių identitetas ir jų savimonė.
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurtą medžiagą.	Studentams patinka, kad reikiama informacija yra lengvai pasiekama jiems tinkamu metu ir yra įvairi. Be to, auditorijoje jos pagrindu vykdoma kitokio pobūdžio veikla, pvz. spontaniškas interviu, renkant informaciją apie bendramokslis ir juos pristatant kitiems; darbas grupėse, aiškinantis savo charakterio panašumus-skirtumus priklausomai nuo gimimo datos, debatai apie studento krepšelio reikalingumą ir pan.
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	Taip, nes studentai ne tik gebėjo bendrauti ir bendradarbiauti su kitais ugdymo proceso dalyviais, dirbti individualiai, poromis ar grupėje rengiant pristatymus ir duodant interviu, atliekant medžiagos kartojimo užduotis, bet galėjo savarankiškai pasitikrinti išmokimą, kontroliuoti ir analizuoti savo bei kitų mokymąsi, pastebėti ir kritiškai vertinti savo stipriąsias ir silpnąsias mokymosi puses, planuoti ir kelti tolesnius mokymosi tikslus. Be to, užsieniečių studentų, atvykusių į Lietuvą pagal Erasmus studijų mainų programą, dėka jie mokėsi kūrybiškai veikti tarpkultūriniame kontekste, vadovaudamiesi atsakomybės, pagarbos kitam, savigarbos bei kitomis vertybėmis.

PEDAGOGĖS SUKURTŲ MOKOMŲJŲ UŽDUOČIŲ PAVYZDŽIAI

A | ON BECOMING A BETTER STUDENT

1 | Questions for Consideration

1.1 | Think about your education up to now. Consider the following questions.

- ∞ What was your school life like? What reminiscence can you share about your school?
- ∞ Which qualities of a good teacher do you value most?
- ∞ If you could change one thing about the educational system in Lithuania, what would it be?
- ∞ Which current policies in the educational sector of your country do you support?

1.2 | Read the passage below and be ready to discuss it with your fellow students.

On Becoming a Better Student

Donna Farhi Schuster A Zen master invited one of his students over to his house for afternoon tea. After a brief discussion the teacher poured tea into the student's cup and continued to pour until the cup was overflowing. Finally the student said, "Master, you must stop pouring: the tea is overflowing – it's not going into the cup." "That's very observant of you," the teacher replied. "And the same is true with you. If you are to receive any of my teachings, you must first empty out what you have in your mental cup." As students we expect a great deal from our teachers. We expect them to be enthusiastic. We expect them to be reliable. We may even have expectations that they be endless repositories of skill and knowledge from we may partake at will.

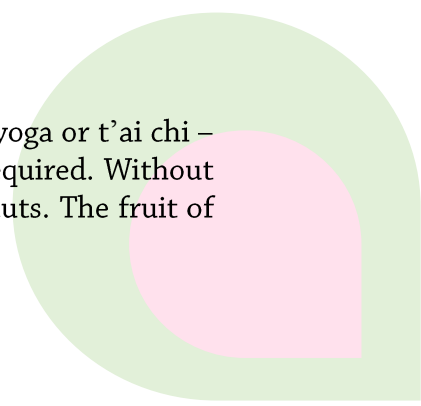
As a teacher I have come to feel weighted by these expectations and have begun to see that it is really not possible to teach. All the words and theories and techniques are of no use to students who have yet to open themselves with receptivity and to take it upon themselves to practice. So in a sense I have given up trying to "teach," for I've come to believe that the greatest thing I can offer my students is to help them learn how to find themselves through their own investigation. Many factors come together to make a fine student. Find someone you think is extraordinary, and you will find many, if not all, of the following qualities. People who learn a great deal in what seems like a very short time embody these qualities.

Curiosity

Such people are tremendously curious. The whole world is of interest to them, and they observe what others do not. Nobel Prize-winning physician Albert Szent-Gyorgyi put it well when he said, "Discovery consists of looking at the same thing as everyone else and thinking something different." With this curiosity comes an "investigative spirit"; the learning is not so much the acquisition of information as it is an investigation – a questioning, a turning over of the object of study to see all sides and facets. It is not knowing in the sense of having a rigid opinion, but the ability to look again at another time, in a different light, as Gyorgyi suggests, and to form a new understanding based on that observation. One way to develop curiosity is to cultivate "disbelief." By disbelieving what we often take for granted, we begin to investigate and explore on our own. In the process, we stop mindlessly parroting our teachers and begin to find how their understanding works in our own experience. Disbelief can be a major step toward creative exploration. In my own classes I encourage students to investigate, to question my instructions in their own practice. "How does this moment affect my body? What happens if I do it another way? How am I reacting to this posture?" The mere act of saying "What if...?" opens a completely new dimension of thought. This kind of questioning has led to some of the most exciting investigations of our time.

Discipline

Any discipline – but especially with great subtlety and complexity, like yoga or t'ai chi – can be a lifelong pursuit. Persistence, consistency, and discipline are required. Without these, our learning is but froth without substance. There are no shortcuts. The fruit of

these seemingly dry qualities (which we prefer to admire in others) is the satisfaction of having tasted the fullness of completion, or the thrill of meeting a difficult challenge with success. Perhaps, though, our culture is in need of redefining what it means to study. If we can look at our chosen discipline or craft as an ongoing process rather than as a discrete accomplishment, the potential for learning can be infinite. With this attitude we may find ourselves treating even the most mundane discovery with wide-eyed wonder and joy. Almost anyone can recognize when another's understanding has true substance. The admiration we bestow on great dancers, musicians, and artists comes from our sense that these people have stepped into the unknown. When we see something extraordinary, we sense the unexpressed third dimension of our two-dimensional, limited selves. When we take it upon ourselves to step into the unknown, we stop asking our teachers to give our lives meaning and start asking how we ourselves can bring meaning to all aspects of our lives.

Risk-Taking

Why is it, then, that so few people live up to their true potential? Beyond the well-paved roads and secure structures we usually build for ourselves demons, unsure footing – and unfelt pleasures. To be a student is to take risks. Yet most education discourages people from venturing far enough to take risks to make mistakes. “Children enter school as question marks and leave as periods,” observes educator Neil Postman. What kind of punctuation mark do you represent? Do you find yourself looking for tidy answers that give you a feeling of security? By learning to find the one right answer, we may have relinquished our ability other answers and solutions. We learn, then, not to put ourselves into situations where we might fail, because failure has tremendous social stigma. When we try different approaches and do things that have no precedence in our experience, we will surely make mistakes. A creative person uses these “failures” as stepping stones.

Initiative

Can we begin, then, to see that our teachers are guides on our journey, but that the journey itself is our own responsibility? There is nothing quite so satisfying as undergoing a difficult process and after long hard work discovering the true nature of that process. It could be as simple as throwing a perfect pot, or as complex as formulating a new theory of physics. The satisfaction we feel will be directly proportional to the amount of work we do by ourselves to achieve our goal. Successful students do not expect to be spoon-fed, but take their own initiative. Wanting answers from my teacher has often been a way for me to avoid taking the initiative to discover my own answers through my own practice. Speaking from the other side of the fence, yoga teacher Dona Holleman helps clarify the teacher's role in this relationship when she says: “Helping the pupil must come as a reward. It should be spare and rare. The pupil should do all the work himself, and then the occasional slight help comes as a „bonus.“”

Looking at our own unexplored terrain helps to strengthen weak areas and to nurture latent talent of fruition. One teacher who profoundly influenced how I learn was the famous Russian ballet teacher Mia Slavenska. After a quick, steely glance at my dance technique, she announced that I could forget everything I had ever learned because it would be of no use to me. Then for one year she demanded that I lift my leg no higher than twelve inches off the floor so that I would learn how to “move from the right place,”

instead of merely showing off with displays of outward form. When we give up trying to impress the teacher with what we already know and instead humble ourselves to what we do not know, we enter into a learning mode. Mia was rarely impressed by anyone and rarely offered praise, but, when she did, you knew you deserved it! She claimed that it took a good eight to ten years to train an excellent dancer, and her prodigies, many of whom entered renowned companies, showed the exceptional brilliance and truth of the combined dedication of teacher and student.

Enthusiasm

To learn, then, is to open oneself. Jim Spira, director of the Institute for Educational Therapy in Berkley, California, asks his students to prepare themselves to learn in this way: “Drop your prior knowledge... [and] attempt to grasp the new framework in its own context. The student complains, „But I know what is important.“ If what you know is important, then it should be there when you finish the course. If you continually „hold onto it,“ then you“ll only see what is presented in terms of the old knowledge/framework and never really grow in new ways.” “Drop your self-image... [and] become what you are involved with to the fullest. The student says, „But what I am is important.“ I reply, „Don“t get trapped by what you like and dislike.“ Being willing to go through each activity as fully as possible will expand your potential well beyond your present limitations.” When I am lucky enough to meet people like Jim Spira, who live life as explorers, I find myself uplifted by their presence. These people, who inspire all of us, seem to have tapped into a limitless supply of enthusiasm. They excite us, they enlighten us, and we want some of whatever it is they have. The Greek word *enthousiasmos* means “infused with the divine.” We often go to classes because we need the enthusiasm of the teacher to bolster us or push us forward, and then we carry that enthusiasm home with us like a fragile package and often watch it diminish until the next class. But eventually we must find a way to stop resisting our own “infusion of the divine.” Advanced students of any discipline are constantly finding new ways to connect with the enthusiastic part of themselves that “wants to do.” These are the people who will go beyond replication of their teachers or systems to bring fresh new ideas and an iconoclastic vision to fields that have otherwise become jaded and ingrown. I do not mean to advocate disrespect or casual regard for teachers. They are great gifts to us, but eventually we must become our own person – and the best teachers will help us move in that direction. By devoting yourself to one teacher, you help that teacher learn how best to help you. At the same time, you can develop trust in your teacher and can begin to understand his or her particular vocabulary. Contrary, to the belief that more is better, studying simultaneously with many different teachers and packing in one workshop after another may not be the best way to learn. Don“t be a teacher or workshop junkie. If you find that you practice little on your own but take many classes and workshops, it may be time to assess how much you are really learning. Only through practice (by yourself) and time can you assimilate new information. Integrate new concepts and ideas into your practice in a meaningful way before stuffing yourself with more information and techniques.

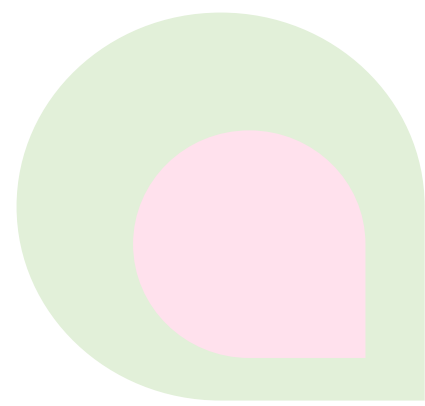
Finally, as we each advance on our own unique journey, let us live each day as beginners. Being “advanced” has its own pitfalls – among them complacency and pushing or forcing. To go deeper may mean to be still, to progress more patiently, or to devote more time to other areas of our lives as yet green and immature. As F. M. Alexander, of Alexander

technique, once said to his students as they strained and labored, “Give up trying too hard, but never give up.”

Tips for the Aspiring Student

The information that follows is designed as a guide.

- ∞ ***Be attentive.*** Teachers will usually go out of their way to help a self-motivated and interested student.
- ∞ ***Be seen.*** If you want the teacher to know that you are serious, sit or stand in the front of the class. Make eye contact and introduce yourself, either before or after the class.
- ∞ ***Be on time.*** Consistent lateness is a sign of disrespect. If you take your teacher’s skills so lightly, why should he or she take you seriously? Missing the beginning of class can also be physically dangerous if you have missed explanations and work meant to prepare you for more difficult movements.
- ∞ ***Be consistent.*** The quality of any class improves when there is a collective commitment to regular attendance. In this way you can gain a cumulative knowledge and progress at a more rapid pace. On a more practical level, your attendance may be your teacher’s livelihood.
- ∞ ***Listen with your whole body.*** We have to treat words like the background noise of a radio. Plant words in the pertinent area of your body so that information can be “embodied.”
- ∞ ***Appreciate constructive criticism.*** Remember why you’re there – to break through restrictive habit patterns and to change. Teachers usually reserve the most scathing criticism for their most promising students!
- ∞ ***Questions can help*** clarify and enrich both teacher and student if the student’s questions are pertinent. If, on the contrary, the student is asking questions because he or she is late or inattentive, the student is disrespectful to the teacher and fellow classmates and is consequently lowering the quality of the class. Highly personal questions with little relevance to the subject at hand are better asked after class.
- ∞ ***You have the right to disagree*** – but you do not have the right to express it. Sometimes it is appropriate to challenge a teacher. It is unethical, however, to argue with a teacher or to badger a teacher in public. If you thoroughly object to what is being taught, you are free to leave and learn elsewhere.
- ∞ ***Let your teacher know*** how much you appreciate him or her. Teachers need encouragement like everyone else. Giving them feedback when something has proved particularly beneficial or injurious to you can help them improve the quality of their teaching.

2 | Comprehension Check

2.1 | Give your answers to the following questions.

1. What is the purpose of the article?

---

2. List the qualities of a good student you possess, and the ones you would like to master.

I have these qualities:

I'd like to have these qualities:

---

3. According to the reading, what people value in teachers now is the same as what they valued in the past? Explain your answer.

---

4. How was learning defined in the past? Is it necessary to redefine it? Why? Why not?

---

5. According to educator Neil Postman “Children enter school as question marks and leave as periods.” Give your explanation in your own words concerning this analogy.

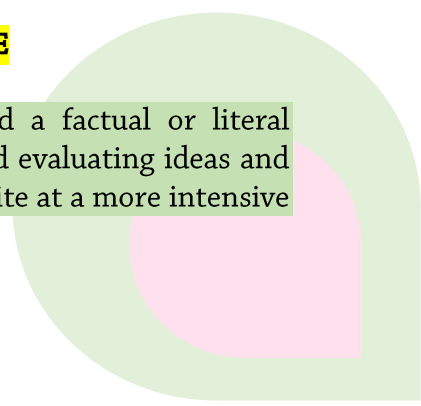

B | CRITICAL ANALYSIS – ANALYZING STRUCTURE

Critical analysis is reflecting on what you have read. It is going beyond a factual or literal interpretation of a reading. It involves applying, analyzing, synthesizing, and evaluating ideas and information. Critical analysis is an opportunity to go deeper, to discuss or write at a more intensive

level. Analyze the structure of cause and effect argument. It is a common way to organize a logical argument. This form of organization has three parts:

1. The speaker or writer states the central concern, with its interesting, startling or paradoxical aspects.
2. The speaker or writer asks and answers the question, “Why.”
3. The speaker or writer suggests solution(s).

Example:

Central concern: To develop curiosity is to cultivate “disbelief”.

Why? By disbelieving (...) we begin to investigate and explore on our own... The mere act of saying “What if...?” (...) has led to some of the most exciting inventions of our time.

Solution: Disbelief can be a major step toward creative exploration.

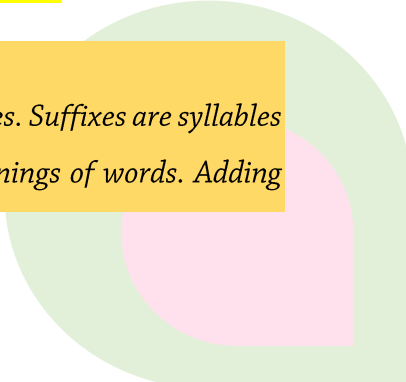
1 | Complete the following.

1. Central concern:	To learn is to open oneself.
Why?	_____ _____ _____ _____
Solution:	_____ _____ _____ _____

2. Central concern:	Most education discourages people from taking risks to make mistakes.
Why?	_____ _____ _____ _____
Solution:	_____ _____ _____ _____

C | VOCABULARY – IDENTIFYING SUFFIXES AND PREFIXES

Many words in English are made up of root words combined with prefixes and suffixes. Suffixes are syllables that are added to the ends of words, and prefixes are syllables added to the beginnings of words. Adding

suffixes and prefixes to root words changes their meaning. Adding suffixes to root words also changes the part of speech.

1 | In “On Becoming a Better Student”, find examples of words that contain the suffixes in the chart below. Then, from the examples, identify the part of speech created by adding each suffix. Follow the given example.

Suffixes			
Suffix	Meaning	Examples	Part of Speech
-al	relating to	social, potential	adjective
-ance, -ence	instance of an action		
-er, -or	person or thing connected with		
-ic	having the form of		
-ity, -ty	quality or state		
-ly	in the manner of		
-ment	means or result of an action; action, process		
-ous, -ious	having the qualities of		
-tion, -ation	action or process		
-ist	person whose job or belief is		
-able, -ible	having the ability		

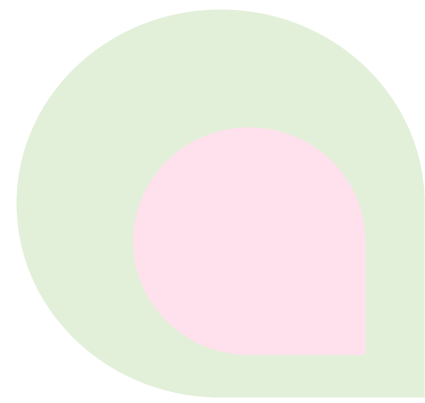
Prefixes		
Prefix	Meaning	Examples
dis-		
in-		
un-		

2 | For questions 1 - 7, read the text below. Use the word given in capitals at the end of each line to form a word that fits in the space in the same line. There is an example (0).

On Becoming a Better Student

In this article, certified yoga (0) ... Donna Farhi Schuster discusses life skills bear (1) ...for success in all of your endeavors: (2) ..., discipline, risk-taking, initiative, and enthusiasm. She also includes a number of (3)... (4) ... for performing well in your courses, strategies that are (5) ... helpful in viewing things from your teacher’s perspectives. After (6) ... reviewing the article, be ready to participate in a class (7) ...

- TEACH** 0 *teacher*
- SIGNIFY** 1 _____
- CURIOUS** 2 _____
- PRACTICE** 3 _____
- SUGGEST** 4 _____
- PARTICULAR** 5 _____
- CAREFUL** 6 _____
- DISCUSS** 7 _____

D | VOCABULARY IN CONTEXT

1 | Find the other way to say the same. Use these words and phrases in sentences of your own.

- cultivate disbelief - .....
- new dimension of thought - .....
- lifelong pursuit - .....
- bestow - .....
- unsure footing - .....
- stepping stones - .....
- be spoon-fed - .....
- speaking from the other side of the fence - .....
- dedication - .....
- find oneself uplifted - .....
- go beyond replication of somebody - .....
- badger somebody - .....

What dictionaries can tell us

Good dictionaries can tell us which words are useful to learn by indicating how common they are. Study the following entry from the Longman Exams Dictionary.

learning [S3] [W2] 'lɜ:nɪŋ / n [u]

knowledge gained through reading and study: *a man of great learning* / *Motivation is one of the factors that affects the learning process.*

The word appears in a blue lozenge, which tells us it is very common and therefore worth learning. The codes [S3] and [W2] tell us it is one of the 3,000 most common words in spoken English and one of the 2,000 most common words in written English.

2 | Work with a dictionary to find more about the following words from the text. What are other situations you could use them in?

- facet**, n. – .....
- mundane**, adj. – .....
- relinquish**, v. – .....
- bolster**, n. – .....
- jaded**, adj. –.....
- ingrown**, adj. –.....
- humble**, v. –.....
- prodigy**, n. –.....
- complacency/-ce**, n. –.....
- pertinent**, adj. –.....

E | WRITING ASSIGNMENT 1

Write a paragraph (about 150 words) in which you explain in your own words what *entering into a learning mode* means.

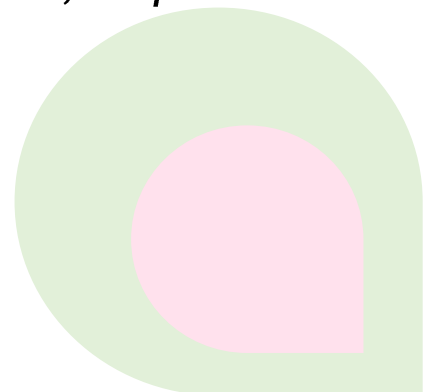

F | WRITING ASSIGNMENT 2

Create your Curriculum Vitae online using tutorials or download the template, examples and instructions presented by the Europass:

<https://europass.cedefop.europa.eu/en/documents/curriculum-vitae>

The Digital Prophet – Vernor Vinge

He predicted the Internet, but will his ideas about the post-human era be as exact?

A „singularity,, in physics and astronomy is a place where the laws of physics as we know them break down – like a black hole in space. But when applied to society by Vernor Vinge, „singularity,, means a moment after which huge but unpredictable changes occur. Vinge, 58, a retired professor of computer science from San Diego State University and perhaps the world,,s most visionary science-fiction writer, believes – and has done since 1993 – that a „singularity,, will occur when computers become intelligent enough to upgrade themselves, because their learning curve will be vertical. In the blink of an eye, or rather in as little as 60 hours of becoming „superhuman,, – something he expects no later than the year 2030 – computers could have remodelled society and changed laws in ways which humans will find impossible to understand. „In the early post-human era, everything will be new again.,, So as a scientist and mathematician he sees this „singularity,, as a point beyond which meaningful prediction and fiction writing become impossible. Vinge began writing sci-fi in the late „60s. In 1981 his novella *True Names* told of hackers addicted to the Internet who take on different online personalities to attempt to fight against a worldwide artificial intelligence.

The question is whether technology will become intelligent, because if this „singularity,, is possible, Vinge doubts whether it can be prevented. He has already imagined in his head the speech he would make if his prediction didn,,t come true, and some of his stories are set in futures without computer intelligence, to the disappointment of „singularity,, fans, to whom he is almost apologetic. „Science-fiction writers used to have it easy,, he says. „Now it,,s very hard to keep up.,, But if the „singularity,, occurs as he predicts, what are some fictional possibilities afterwards? The science-fiction writer Isaac Asimov,,s Rule 3 of robotics involved human rules being built into the superhuman computer, but Vinge at best sees machines being willing slaves – some of the time – who still direct us and do things we just don,,t understand, distorting nature around us perhaps. He imagines humans cooperating with computers in the stage before the „singularity,, or losing out – even being destroyed. And what about emotions? „I believe that emotions would still be around, though more complicated,, he says. Man will certainly have less and less to offer, be stripped of skills and meaningful contributions. In his near-future story *Fast times at Fairmont High*, Vinge depicts humans wearing wireless-direct-mind-links and 13-year-olds making their best efforts to avoid contact with older teenagers who will be less able to adapt, unable to change from day to day, and simply out of touch. The shadow of the future hangs over us, and Vinge is here to intrigue, warn and worry us about it. Maybe he will even – in his imaginative way – inspire it to happen? If the machines won,,t allow us to blame them, maybe they will allow us to blame Vinge.

A final word from Vinge: „The “singularity“ marks the passing of man from centre stage.,,

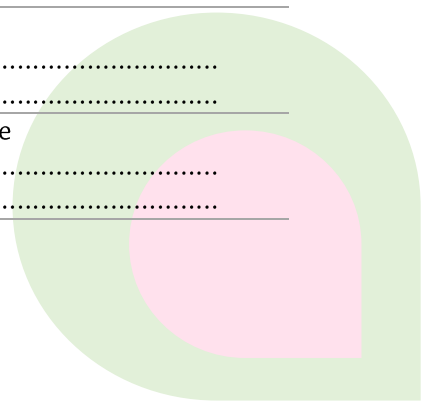

1 | Answer the multiple-choice questions by circling the correct answer.

1. What does Vernor Vinge mean by „singularity„?
  - a) A future breakdown in the legal system.
  - b) A definite point in time in the future.
  - c) A point in time which will mark a new beginning.
  - d) A completely different organisation of society.

2. What does Vernor Vinge believe?
  - a) We cannot predict the future of computers.
  - b) Computers will be able to think for themselves.
  - c) Computers will help humans to adapt society.
  - d) Human beings will have a better understanding of computers.

3. What is Vernor Vinge well known for?
  - a) He is a famous academic.
  - b) He is a legal expert.
  - c) He is an author of fiction.
  - d) He is a scientist and mathematician.

4. How does Vernor Vinge see the human beings of the future?
  - a) Beings who no longer have any feelings.
  - b) They will not be the most powerful beings on earth.
  - c) The reluctant servants of computers.
  - d) Robots which behave like machines.

2 | The table below contains words from the article „The Digital Prophet – Vernon Vinge“. Complete the table with the correct related forms. Sometimes there are two words of the same type.

Noun	Verb	Adjective
1	.....	Apologetic .....
2 contribution	.....	.....
3	cooperate	....
4	destroy	....
5	expect	....
6	.....	imaginative ....

Noun	Verb	Adjective
7	invent	.....
8	.....	meaningful .....
9 prediction	.....	unpredictable .....
10	.....	retired

3 | Fill the gaps with the correct form of words from the table.

- I didn't enjoy the film because I always knew what was going to happen next, and the ending was completely .....
- He didn't ..... to the people waiting even though he was an hour late.
- You never do anything I ask. Why are you so .....
- The president thanked everyone for ..... to his election campaign.
- My father finishes work next year and he is looking forward to his .....
- To be a good science-fiction writer, you need an ..... mind.
- Environmentalists are very worried about the ..... of the rainforests.
- Until I read the article about Vernor Vinge, I didn't understand the ..... of the word „singularity“.

H | ALL ABOUT ME

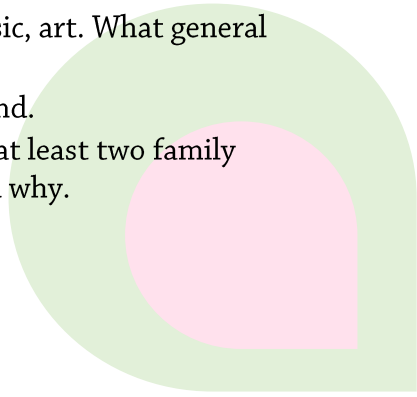
ASSIGNMENT SHEET

This is a self-introduction speech about you! It is not just what you know about you, but rather what others think about you as well.

Preparing your presentation

Your presentation must include:

- ∞ Birth information: birthday, place of birth
- ∞ Places you have lived
- ∞ Family members: including parents' names, brothers and sisters
- ∞ Your family tree: is there an ancestor who did something significant or special that you'd like to share?
- ∞ Favourites: food, colours, clothing, pets, hobbies, interests, books, music, art. What general things are of interest to you and why?
- ∞ Travels: any special trips, close or far away, which you would recommend.
- ∞ What makes you tick? This is the major part of your speech. Interview at least two family members, friends or teachers and ask them what they think of you and why.

You might want to consider these questions:

- ∞ What is my strongest asset?
- ∞ Why is the world a better place because I'm in it?
- ∞ What is my most vivid memory of the childhood?
- ∞ What is the nicest thing I have ever done for someone?
- ∞ What type of a person am I?
- ∞ What motivates me?

Use the outline format to organize your speech. Be creative! You may use visual aids such as pictures or posters, video tapes or slides. Work on body control and try to incorporate gestures.

Presenting your speech

1. Try to think of a strong and stunning introduction and a strong conclusion, i.e. start strong and stay strong!
2. You should deliver your speech in an extemporaneous manner using speaking notes .
3. You may use cue cards (3cm x 5cm) or notes, but do not read all through!
4. Speech must be 4-5 minutes long.

I | PEER CRITIQUE FOR THE PRESENTATION

Speaker _____ **Time** _____

Topic: All About Me

Here are some things I have learnt from your presentation:

Overall, I was most impressed by these elements of your presentation:

Structure	5	4	3	2/1
Vocal expression	5	4	3	2/1
Physical expression	5	4	3	2/1
Overall Impact	5	4	3	2/1

If I could give you only one suggestion for improvement it would be:

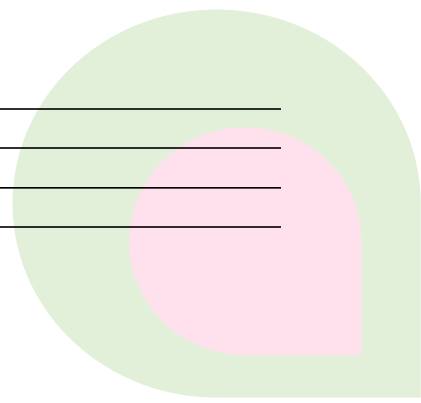

● ● ● ● ● ● ● ● ●

J | PRESENTATION SCORING GUIDE

Speaker _____ **Time** _____

Topic: Meet My Colleague...

Scoring Criteria	Exceptional	Accomplished	Competent	Developing
Organisation Introduction Conclusion Main ideas Supporting info	5	4	3	2/1
Audience Appeal Clear purpose Content Language	5	4	3	2/1
Delivery Eye contact Gesture Vocal expression Posture	5	4	3	2/1
Overall Preparation Energy Meeting time guidelines	5	4	3	2/1

Comments:

Recommendations:

DR. OLGA MEDVEDEVA

Valstybės institucijų kalbų
centro tarptautinių
projektų koordinatore

Profesinė darbo patirtis: Valstybės institucijų kalbų centro tarptautinių projektų koordinatore, dirbo Vilniaus universitete, Vilniaus pedagoginiame universitete (dabar Lietuvos edukologijos universitetas), Vilniaus kolegijoje ir Mykolo Romerio universitete. Patyrusi nacionalinių ir tarptautinių projektų koordinatore, ekspertė ir konsultantė, vadovėlių ir nuotolinio mokymo programų bendraautorė. Ilgametė Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos narė, 2014-aisiais metais apdovanota LKPA Baltojo filologo skrynele už išmintingiausiai suvoktą daugiakalbystę, lietuvių ir kitų kalbų puoselėjimą, inovatyviausią projektinę veiklą ir jos naudą, veiksmingai paskleistas Europoje ir pasaulyje Lietuvoje subrandintas idėjas.

GEROJI PATIRTIS

**DIGITAL STORIES:
Students' Product as a Teaching Aid**

LKPA workshop
Olga Medvedeva olga@vikc.lt

-
- *A teacher is one who makes himself progressively unnecessary.* Thomas Carruthers
  - *You can teach a student a lesson for a day; but if you can teach him to learn by creating curiosity, he will continue the learning process as long as he lives.* Clay P. Bedford
  - *If you want to build a ship, don't drum up the men to gather wood, divide the work and give orders. Instead, teach them to yearn for the vast and endless sea.* Antoine de St. Exupery

Students' Products (gr)

- What students' products do you know/use ?
- How do you use them:
  - to assess the quality (of what)?
  - to encourage cooperation?
  - to assess the progress?
  - to meet the requirements (credit assignement..)
  - any other?

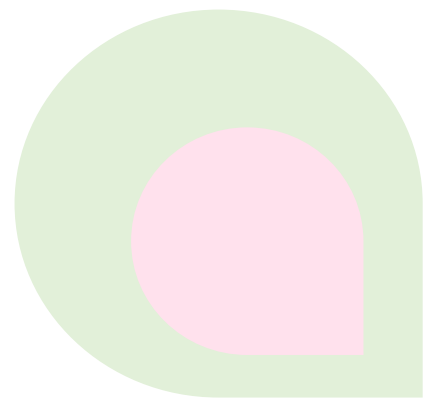

DS: Definitions

- A digital story can be viewed as a merger between traditional storytelling and the use of multimedia technology (Normann [2011]).
- Storytelling is a process where students personalise what they learn and construct their own meaning and knowledge from the stories they hear and tell” (Behmer [2005]).

DS: Definitions

- a form of short narrative, usually a personal narrative told in the first person, presented as a short movie for display on a television or computer monitor or projected onto a screen” (Kajder et al. [2005]).

DS: WHY / WHAT FOR?

Most influential pedagogical approaches:

- Behaviorism
- Cognitivism
- **Constructivism**

CONSTRUCTIVISM:

- emphasis on learning through the use of authentic contexts, and a focus on the importance of the social dimension of learning
- “a place where learners may work together and support each other as they use a variety of tools and information resources in their guided pursuit of learning goals and problem-solving activities” (Wilson [1996]).

CONSTRUCTIVISM:

- the constructivist has more than a simple perspective on learning, recognising that people explain the learnt information and the world around them, based on their personal vision (Anderson [2008])
- ...learning environments should offer constructive, active, intentional, collaborative, complex, conversational, contextualised and reflective learning (Jonassen et al. [1999]).

CONSTRUCTIVISM:

the most important learning characteristics of constructivism are that learners can build on their own interpretation of the world, depending on experience and interaction, and that will generate a new understanding through the collection of knowledge from various sources (Duffy et al. [2012]).

Student-led vs Teacher-led Learning

- (longer retention!!!)

...When students take a more active role in their learning process, this results in a more meaningful connection to the information (Bouman [2012]).

DS and Constructivism

- students work on their own story after receiving basic instructions from the teacher
- students have their own individual approach based on their interactions and experiences
- Students generate novel outputs by using different sources

ICT / 21st Century Students' Literacy

- **Digital Literacy** –the ability to communicate with an ever-expanding community to discuss issues, gather information, and seek help;
- **Global Literacy** –the capacity to read, interpret, respond, and contextualize messages from a global perspective;
- **Visual Literacy** –the ability to understand, produce, and communicate through visual images;
- **Technology Literacy** –the ability to use computers and other technology to improve learning, productivity, and performance;
- **Information Literacy** –the ability to find, evaluate and synthesize information.

Pedagogical Strategies in Using DS

- acquiring new perceptions and means of expressions;
- - integration of research skills into creation of stories;
- development of 21st century literacy (visual, technology, information);
- - development of verbal and non-verbal communication skills.

Advantages of Using DS

- to foster creativity and personal involvement;
- to encourage self-expression with some distancing and generalizing;
- to encourage group reflection/discussion;
- to develop digital literacy;
- to apply to other classes;
- to promote collaboration.

https://drive.google.com/file/d/0B_aTkqa332DyMV9yZ0VvRkxtSkE/view?pli=1

**NADEŽDA
PETRAUSKIENĖ**

Vilniaus universiteto
Užsienio kalbų instituto
Romanų kalbų katedros
lektoriė

Moksliniai interesai: rusų (užsienio) kalbos dėstyimo metodika; rusų kalbos istorinė gramatika, tekstologija, paleoslavistika.

Dėstomi kursai: Rusų (užsienio) kalba VU Teisės, Ekonomikos, Komunikacijos, Matematikos – Informatikos, Medicinos, Gamtos mokslų, Medicinos, Chemijos, Filologijos, Filosofijos, Istorijos fakultetų ir TSPMI studentams A1 – B2 lygiu. Šiuolaikinė rusų kalba (leksika), Dalykinė rusų kalba (RKC), Verslo rusų kalba (RKC).

Projektai: 2012– 2014 m. Lingvo.info (EACEA, KA-2 Kalbos), projekto koordinatoriė, tyrėja; 2010–2015 m. Metodiniai seminarai „Rusų (užsienio) kalbos dėstyimo aktualijos“ (RKC, VU, Maskvos Lomonosovo valstybinis universitetas), seminarų organizatoriė, dalyvė.

GEROJI PATIRTIS

X, Y, Z KARTŲ SAVIVEIKA UŽSIENIO KALBŲ MOKYME: SITUACIJOS ANALIZĖ

Turime pripažinti, kad informacinė revoliucija įvyko, mes gyvename unikalioje visuomenėje, kurioje vyrauja prefiguratyvinė kultūra (antropologės, etnologės Margaret Mead terminas), kur susitinka X, Y, Z kartų atstovai. Esama padėtis reikalauja naujų edukacinių paradigms ir naujų edukacinių technologijų.

X (Nežinomosios) kartos žmonės yra gimę 1963– 1983 metais. Mūsų atveju, tai – mokytojai ir dėstytojai. Jų gyvenimo pažiūros ir vertybės susiformavo iki 1993 m. Įvykiams, įtakojusiems jų vertybes, galima priskirti „šaltojo karo“ padarinius, narkotikus (hipių judėjimai, LSD atradimas),

● ● ● ● ● ● ● ● ●

Afganistano karą (Sovietinė bei postsovietinė teritorija), pertvarką („perestrojka“) ir AIDS. Šios kartos privalumai: mobilumas, plati erudicija, techninis raštingumas, siekis mokytis visą gyvenimą, plačios pažiūros, naujų emocijų paieška, pragmatiškumas, pasitikėjimas savimi, lyčių lygybė... ir tradicionalizmas. Tai gali būti paskutinė karta, kuriai egzistuoja tokios sąvokos kaip „autoritetas“ ir „herojus“.

Y ir Z kartos neturi „autoritetų“ ir „herojų“, jie turi sukurtus „idealius stabus“.

Y karta– žmonės, gimę 1983 – 1995 metais. Šios kartos terminą pasiūlė žurnalas **Advertising Age**. Šios kartos pasaulėžiūrą įtakojo TSRS griūtis, 90-ųjų „laukinis kapitalizmas“, terorizmas, lokalūs karai Irake, Čėčėnijoje, pasaulinė finansinė krizė, bedarbystė, televizija, pop kultūra, internetas, mobilus ryšys, kompiuterinės technologijos, socialiniai tinklai, „flešmobų“ ir „memų“ kultūros, „on-line“ bendravimas (ICQ) ir t.t.

Y kartą galima laikyti skaitmeninių technologijų vaikais, galinčiais apdoroti didelius informacijos kiekius, siekiančiais vis naujų ir naujų technologinių žinių, tačiau pagrindinė, juos visus vienijanti ypatybė, yra nepaprastai aukštas infantilizmo lygis, tiesiog desperatiškas noras nebūti suaugusiais. Jie tiki savo amžinos jaunystės koncepcija, nors ir su depresyvinėmis interliudijomis. Vertybių skalėje yra pilietiškumas, moralė, ir atsakomybė, bet psichologai pažymi aukštą naivumo lygį bei stebėtiną paklusnumą. Svarbiausia šiai kartai yra momentinis įvertinimas ir apdovanojimas (įveikus eilinį žaidimo lygį, išsyk gauni „bonusus“).

Z karta („AšAšAš“) karta- tinklo karta, interneto karta. Tai – žmonės, gimę 1990 – 2005 metais. Jų pasaulėžiūrą suformavo pasaulinė finansinė krizė, internetas, socialiniai tinklai ir mobiliosios technologijos. Z kartos žmonėms nereikia mokytis skaitmeninių technologijų, jie jas gauna kartu su motinos pienu ir aplinkos pažinimu. Esminis terminas šiuo atveju yra Digital Natives („skaitmeninė karta“). Skaitmeniniame pasaulyje Z karta yra vietiniai aborigenai, o jų tėvai ir vyresnieji broliai – skaitmeniniai imigrantai („Digital Imigrants“). Pagrindinės jų pasaulėžiūros ypatybės yra labiau išreikštas įžūlumas, hierarchijos neigimas, egoizmas ir narsicizmas, todėl šios kartos atsotovus ir vadina „AšAšAš“ karta.

Dėstytojas kaip taisyklė yra „mechaninio“ pasaulio atstovas, jis vadovaujasi kartojimo mantromis, tradicinio pedagogo autoriteto, kaip vienintelio subjekto, galinčio suteikti žinias apie šį pasaulį ir jo sandarą, įvaizdžiu. Šiuolaikinis studentas yra tipiškas technologinio elektrobiologinio pasaulio atstovas: jam būdinga įvairiapusė skirtingų mokslų konvergencija, priėjimas prie informacijos 24 valandas per parą be išėginių dienų, vyresniųjų autoriteto neigimas apskritai ir

• • • • • • • •

dėstytojo asmeniškai. Informacija nekaupiama, neįsimenama, o tiesiog ištraukiama iš „bylos“, kai to reikia.

Jei dėstytojas kartoja Bekono frazę: „Žinojimas – jėga“, tai studentas cituoja Magliuena: „Informacijos perdavimo būdas jau savaime yra pranešimas“. Šiuolaikiniams mokiniams ir studentams informacinė veikla yra greičiau pats veiklos objektas, nei galinis rezultatas.

Vis dar yra pedagogų, kurie mano, kad jie yra pagrindiniai ir vieninteliai aktoriai scenoje, o studentai tik žiūrovai, pasyvūs stebėtojai, kurie atkartoja, pateikia jau žinomą mokytojui atsakymą. Studentai įsivaizduoja, kad jie turėtų būti pagrindiniai šio spektaklio dalyviai, ir intensyviai, o kitą kartą ir agresyviai bando tapti aktyviais ir lygiateisiais auditorijos nariais.

Naujos kartos mokytojas, dėstytojas. Kas tai? – moderatorius, globėjas, auklėtojas (angl. tutor), mentorius. Atsakymas- mokymosi metodikų ir šiuolaikinių mokymo (-si) technologijų pasirinkimas.

Šiuolaikinės technologijos užsienio kalbų mokyme:

LMS (angl. Learning Management System) – tai mokymosi proceso valdymo sistema, kai naudojamas interneto puslapis arba programinis produktas, planuojant, vertinant patį mokymosi procesą ir jo rezultatus.

Virtuali mokymosi aplinka Moodle, Smartclass+ technologijos, „Rotel“ programinė įranga.

Edukacija per pramogą (angl. Edutainment = Education+Entertainment), kada mokymo procesas (paskaitos, seminarai, meistriškumo kėlimas) yra derinami su pramoga. Pats mokymosi procesas gali vykti ne tik formaliojo ugdymo institucijose, bet ir įvairiausiose vietose – muziejuose, galerijose, kavinėse, parkuose, ir t.t. Ir kas svarbiausia- į šiuos renginius gali pakliūti visi norintys.

Kalbų klubai, įvairių kalbų kultūros centrai, mugės.

Skaitmeninis „pasakojimas“ (angl. Storytelling – pasakojimas) – tai informacijos pateikimas pasakojimo forma, naudojant įvairias skaitmenines priemones: animacija, „flash“ paveikslėliai, video, audio ir t.t. Kaip ir klasikinės istorijos, skaitmeninės istorijos pateikia vieną temą ir turi aiškų autoriaus požiūrį, tik tęsiasi ne ilgiau nei 2 – 3 minutes ir naudojamos aprašant asmenines istorijas, istorinius momentus ir t.t.

Seminaro metu buvo pristatyta Olgos Medvedevos patirtis.

Atviri mokymosi resursai (angl. Open Educational Resources) – tai bet kokie informaciniai šaltiniai, kuriuos galima surasti internete.

„Lingvo.info” projekto metu sudarėme skirtingų ES kalbų mokymo resursų ir nuorodų katalogą LINGVOPOLIS: <http://lingvo.info/en/lingvopolis>

Informacinių debesų naudojimas mokymosi procese (angl. Cloud computing). Debesų technologijos plačiai naudojamas universitetuose. Jos paprastai skirstomos į: infrastruktūrą kaip paslaugą; platformą kaip paslaugą; programinį aprūpinimą kaip paslaugą.

Google service, Smartclass+ technologijos.

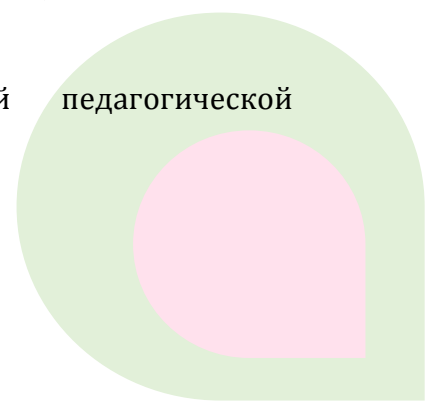
Žaidimizacija („Gamefikacija”, angl. Gamefication) – žaidimo kaip mokymo metodo naudojimas, kai siūloma tiesiog žaisti žaidimą, nepastebimai sprendžiant edukacinius tikslus. Vienas iš metodų yra istorijos, legendos, misijos sukūrimas, naudojant skaitmeninę priemonę, nepastebimai kuriant ir keliant naujas kompetencijas ir įgūdžius.

Tarimo kontrolės, rašymo programa Tell Me More.

Šiuolaikinės kartų saviveikos situacijos analizė leidžia apibendrinti, kad įvyko visuotinė visos visuomenės kompiuterizacija, ir visuotinis išmaniųjų technologijų įsiskverbimas į kasdienį gyvenimą. Visas šis procesas keičia įprastų tradicinių profesijų sąvokas, išplečia jų funkcijas, ir reikalauja naujų mokymosi technologijų.

LITERATŪRA:

1. Зайченко О.М.: Поиски новой парадигмы образования: концепция отношений между поколениями М. Мид//[Электронный ресурс] URL: <http://www.mhs548.ru/2/10/zaychenko.pdf> (Atnaujinimo data: 2015-11-28).
2. Маклюэн М.: Галактика Гутенберга. Становление человека печатающего. М., 2015, 448 с.
3. Мид М. Культура и преемственность. Исследование конфликта между поколениями//М.Мид. Культура и мир детства. М.,1988.
4. Павлюченко А.: Поколение X, Y, Z.//Деловой мир от 25.09.2012 [Электронный ресурс] URL: <http://delovoymir.biz/2012/09/25/pokolenie-x-y-i-z.html> (Atnaujinimo data: 2015, 11-28).
5. Рублева Е.В.: Адаптация образования в современной педагогической реальности//Русский язык за рубежом, 2014, №3, с. 56–61.

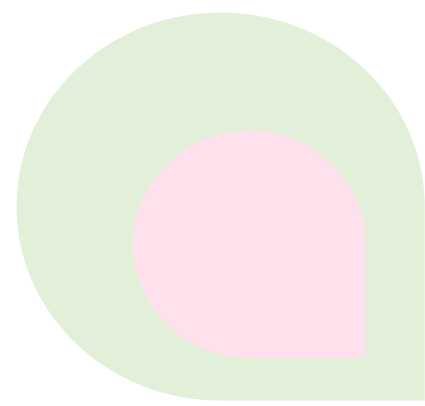
6. Programa „ALCHEMIJA: Z KARTA. 2015-06-08 [Elektroninis resursas] URL: <http://www.vdu.lt/lt/alchemija-z-karta/> (Atnaujinimo data: 2015-11-28).

IŠVADOS:

Kalboms mokyti (-s) skirtų vadovėlių įvairovė šiais laikais ir džiugina, ir baugina. Kiekvienas pedagogas turi savo asmeninę vadovėlių kolekciją. Ir kiekvienas pedagogas pasakys, kad nėra idealių vadovėlių.

Mano asmeninę užsienio kalbų vadovėlių ir mokymo priemonių kolekciją sudaro apie 300 vienetų (tai yra ne vien rusų kalbos metodinės priemonės). Neretai tenka konsultuotis ir kviesti „į svečius“ kolegas iš įvairių organizacijų ir institucijų. Seniausia knyga – 1927 m. Oksfordo leidyklos išleista rusų kalbos gramatika.

Mano patirtis yra įvairiaplanė: kursai, užsiėmimų planai, projektai. Planuodama atsižvelgiu į tikslinę grupę, kalbos lygį, valandų skaičių ir tik tada pasirenku vadovėlį arba kurso programą. Aš tai vadinu „eglute“. Žinoma, eglutę reikia papuošti. Kiekvieną semestrą keičiamos dekoracijos, jos atnaujinamos. Visada turiu planą arba programą A ir planą arba programą B.

DANUTĖ STANKAITIENĖ

Vilniaus Jono
Basanavičiaus
progimnazijos ir Simono
Daukanto gimnazijos
prancūzų kalbos mokytoja
metodininkė

Profesinė darbo patirtis: Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos ir Simono Daukanto gimnazijos prancūzų kalbos mokytoja metodininkė.

GEROJI PATIRTIS

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJA PAMOKOS PLANAS

Data 2015 metai	Klasė 7 a	Mokytoja Danutė Stankaitienė
------------------------	------------------	-------------------------------------

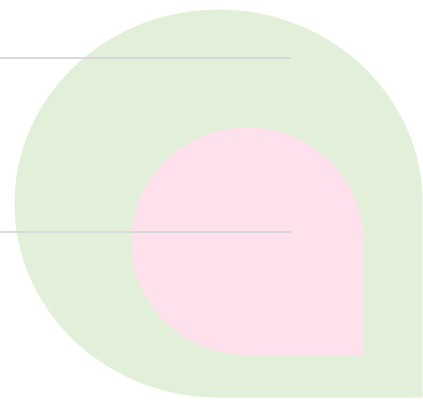
Pamokos tema „Au commissariat“

Mokymo(si) uždaviniai:

- 1) Susipažinti su nauja leksika
- 2) Įtvirtinti naujus žodžius, atliekant pratimus ir sudarant sakinius

Mokymo(si) būdai, metodai:

Percepcinis (klausymas, skaitymas) ir mentalinis (darbas su knyga) metodai
Klausymo kompetencijos ugdymas, diskusija

Darbas su internetine medžiaga,

Analizavimas, darbas poromis, individualus darbas

Pamokos struktūra (sudominimas, naujos medžiagos pateikimas, praktinis taikymas, apibendrinimas)

- 1) Namų darbų patikrinimas (teksto pasakojimas ir atsakinėjimas į užduodamus klausimus) (15 min.)
- 2) Naujo teksto įrašo klausymas užvertus vadovėlį ir atsakymai į užduodamus klausimus (5 min.)
- 3) Naujo teksto įrašo klausymas atsivertus vadovėlį ir papildomi atsakymai į klausimus (5 min.)
- 4) Naujos leksikos išsiaiškinimas (10 min.)
- 5) Darbas poromis: atliekami pratimai su naujais žodžiais, mokiniai patys sugalvoja trumpus sakinius su nauja leksika (8 min.)

Požangos ir pasiekimų vertinimas

Formuojamasis, kaupiamasis.

Pastebimi ir paskatinami aktyviai dalyvavę mokiniai.

Namų darbai

Vadovėlis, psl. 64, prat. 2-3, skaityti ir versti išklaustą tekstą, pakartoti naujus žodžius

---

Mokymo(si) priemonės, didaktinė medžiaga, IKT

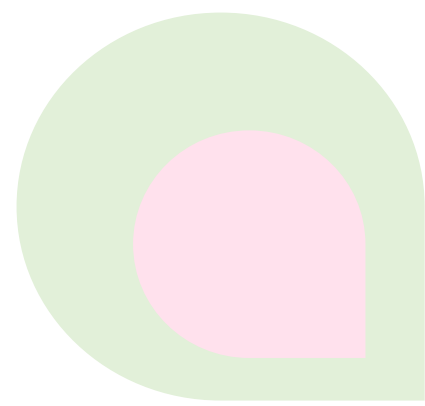
Vadovėlis ir pratybos „Junior 2“, garso įrašas, trumpas video įrašas

---

Mokytojo refleksija

Mokiniai aktyviai dalyvavo pamokoje, iškelti pamokos uždaviniai buvo įgyvendinti, manau, kad mokiniams patiko darbas su tekstu, jo analizavimas, mokiniai parašė savo įsivertinimus. (2 min.)

PAGALBINĖ PRIEMONĖ PRANCŪZŲ KALBOS METODUI
„JUNIOR 2“

autoriai: M.Butzbach, C.Martin, D.Pastor, I.Saracibar,

CLE International 2004

7-ai klasei (pirmoji užsienio kalba)

SUPPLÉMENT POUR LA MÉTHODE DE FRANÇAIS
«JUNIOR 2»

auteurs: M.Butzbach, C.Martin, D.Pastor, I.Saracibar,

CLE International 2004

Classe 7 (première langue étrangère)

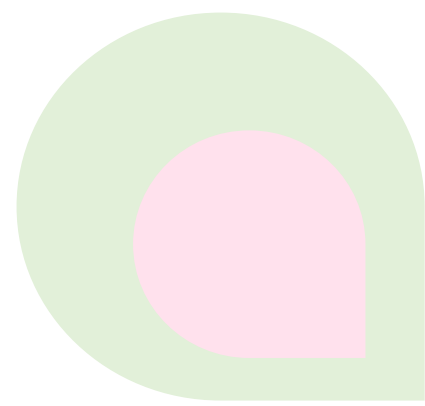
Danutė Stankaitienė, prancūzų kalbos mokytoja metodininkė, 2014

Mieli mokytojai ir moksleiviai,

Pagalbinės mokymo priemonės prancūzų kalbos metodui „Junior 2“ tikslas – palengvinti prancūzų kalbos mokymo ir mokymosi procesą, ugdyti moksleivių savarankiško naudojimosi priemone įgūdžius. Gramatikos taisyklės, žodžių ir posakių vertimas pateikiamas pagal atitinkamų tekstų ir užduočių turinį ir jų eilę vadovėlyje.

Autorė

CONTENU

DOSSIER 4 «ON S'AIMERA...».....	76
Grammaire: le futur simple	76
Expressions du futur: demain.....	76
Grammaire: le futur proche.....	77
Grammaire: les pronoms personnels C.O.I.	77
Grammaire: la négation	77
Vocabulaire	77
DOSSIER 5 «TU ME PASSES UN COUP DE FIL?».....	78
Grammaire: le passé composé	78
Grammaire: les participes passés.....	78
Grammaire (15 verbes conjugués avec «être»).....	79
Vocabulaire	80
DOSSIER 6 «ON EST ALLES AU MAROC»	80
Grammaire: l'imparfait	80
Grammaire: l'adverbe «y».....	81
Vocabulaire.....	81
POUR NOTER.....	82

DOSSIER 4 «ON S'AIMERA...»

Grammaire: le futur simple (būsimasis laikas)

Formation: le futur simple = I, II gr. des verbes à l'infinitif (I, II gr. veiksmazodžių bendratys) + les terminaisons (galūnės): **-ai, -as, -a, -ons, -ez, -ont**.

Ex.:

I gr. parler (kalbėti) – je parlerai nous parler**ons**
tu parler**as** vous parler**ez**
il, elle parler**a** ils, elles parler**ont**

II gr. finir (baigti) - je finirai nous finir**ons**
tu finir**as** vous finir**ez**
il, elle finir**a** ils, elles finir**ont**

III gr.: quelques verbes irréguliers (netaisyklingi veiksmazodžiai):

Courir (bėgti)	Pouvoir (galėti)	Voir (matyti)	Recevoir (gauti)	Devoir (privalėti)	Vouloir (norėti)	Envoyer (siųsti)
je courrai	je pourrai	je verrai	je recevrai	je devrai	je voudrai	J'enverrai
Savoir (žinoti)	Tenir (laikyti)	Venir (ateiti)	Cueillir (skinti)	Falloir (reikėti)	Pleuvoir (lyti)	
je saurai	je tiendrai	je viendrai	je cueillerai	il faudra	il pleuvra	

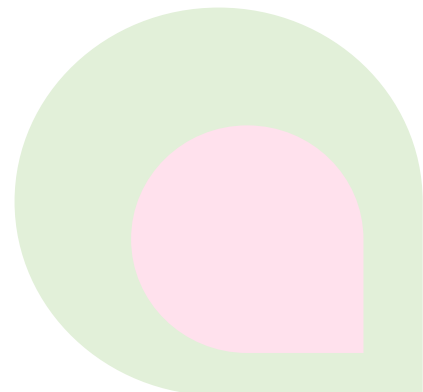
Exceptions (išimtys): avoir (turėti) – j'**aurai** aller (eiti) – j'**irai**

Être (būti) – je **serai** faire (daryti) – je **ferai**

Expressions du futur (išsireiškimai): demain (rytoj)

Ex.: après-demain (poryt)
samedi prochain (kitą šeštadienį)
la semaine prochaine (kitą savaitę)
le mois prochain (kitą mėnesį)
l'année prochaine (kitais metais)
le week-end prochain (kitą savaitgalį)

Ex.: **Demain (l'année prochaine)** nous **irons** en France.

• • • • • • • •

Grammaire: le futur proche (greitas būsimasis laikas)

Formation: le futur proche = verbe **aller** (eiti) au présent + l'infinitif (bendratis)

Ex.: je **vais** danser (aš tuoj šoksiu), nous n'**allons** pas regarder la télé (nežiūrėsime televizoriaus)
tu ne **vas** pas chanter (tu nedainuosi), vous **allez** dormir (jūs miegosite)
il **va** se laver (jis nusipraus), elles ne **vont** pas sauter (jos nešokinės)

Grammaire: les pronoms personnels C.O.I. (įvardžiai, pakeičiantys netiesioginį papildinį)

Ex.: Jean écrit **à son ami(e)** (Jonas rašo savo draugui/-ei) – il **lui** écrit (jis jam/jai rašo).

Marie ne parle pas **à son ami(e)** (Marytė nekalba draugui/-ei) – elle ne **lui** parle pas (ji jam/jai nekalba).

Paul téléphone **à ses parents** (Paulius skambina tėvams) – il **leur** téléphone (jis jiems skambina).

Julie a écrit **à son ami(e)** (Julija parašė draugui/-ei) – elle **lui** a écrit (ji jam/jai parašė).

Laure n'a pas écrit **à son ami(e)** (Laura neparašė draugui/-ei) – elle ne **lui** a pas écrit (ji jam/jai neparašė).

Grammaire: la négation (neiginys)

Ex.: Je **ne** parle **pas** (aš nekalbu)

Tu **ne** dis **rien** (tu nieko nesakai)

Il **ne** rit **jamais** (jis niekada nesijuokia)

Elle **ne** chante **plus** (ji nebedainuoja)

Vous **ne** voyez **personne** (jūs nieko nematote (gyvam daiktui))

Vocabulaire (žodynėlis):

Les signes du zodiaque (zodiako ženklai):

Bélier (Avinas)

Balance (Svarstyklės)

Taureau (Jautis)	Scorpion (Skorpionas)
Gémeaux (Dvyniai)	Sagittaire (Šaulys)
Cancer (Vėžys)	Capricorne (Ožiaragis)
Lion (Liūtas)	Verseau (Vandenis)
Vierge (Mergelė)	Poissons (Žuvys)

DOSSIER 5 «TU ME PASSES UN COUP DE FIL?»

Grammaire: le passé composé (būtašis kartinis laikas)

Formation: le passé composé = **avoir** (turėti) ou **être** (būti) au présent (esamuojų laikas) + participe passé (būtojų laikas dalyvis)

- Ex. : j'**ai** parlé – je n'**ai** pas parlé (aš kalbėjau – nekalbėjau)
 tu **es** tombé - tu n'**es** pas tombé (tu nugriuvai – nenugriuvai)
 elle **s'est** lavée - elle ne **s'est** pas lavée (ji nusiprausė – nenusiprausė)
 nous **sommes** parti(e)s – nous ne **sommes** pas parti(e)s (mes išvykome – neišvykome)
 ils **se sont** couchés – ils ne **se sont** pas couchés (jie atsigulė – neatsigulė)

Grammaire: les participes passés (dalyviai)

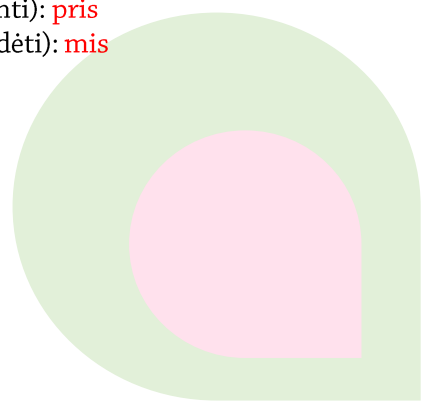
Participes passés (dalyviai) : I gr. -er – é : parler (kalbėti) – parlé

II gr. -ir – i : finir (baigti) – fini

III gr. les terminaisons différentes :

Formation des verbes les plus courants :

Participes passés (dalyviai) en - u	Participes passés (dalyviai) en - i	Participes passés (dalyviai) en - is
boire (gerti): bu lire (skaityti): lu voir (matyti): vu venir (ateiti): venu courir (bėgti): couru falloir (reikėti): fallu battre (mušti): battu	partir (išvykti): parti sortir (išeiti) : sorti suivre (sekti): suivi	prendre (imti): pris mettre (padėti): mis

Participes passés (dalyviai) en - u	Participes passés (dalyviai) en - i	Participes passés (dalyviai) en - is
vouloir (norėti): voulu perdre (pamesti): perdu attendre(laukti): attendu savoir (žinoti): su croire (manyti): cru pouvoir (galėti): pu		
Participes passés (dalyviai) en - it	Participes passés (dalyviai) en - ert	
dire (sakyti): dit écrire (rašyti): écrit	ouvrir (atidaryti) : ouvert offrir (dovanoti) : offert	

Grammaire (15 verbes conjugués avec «être»)

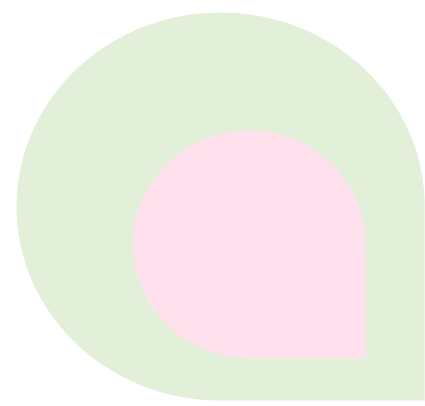

Les verbes qui forment le passé composé avec le verbe **être** (15 verbes) (15 veiksmazodžių, asmenuojamų su pagalbinio veiksmazodžiu **être** (būti) et les verbes pronominaux (sangražiniai veiksmazodžiai) :

aller (eiti) – allé	descendre (nultipti) - descendu
venir (ateiti) - venu	entrer (įeiti)– entré
arriver (atvykti) – arrivé	sortir (išeiti) - sorti
partir (išvykti) – parti	rentrer (grįžti) - rentré
naître (gimti) – né	retourner (grįžti) - retourné
mourir (mirti) – mort	rester (likti) - resté
monter (lipti) – monté	tomber (kristi) - tombé
	passer (praeiti) – passé

Ex. :

Elle est restée ici.	Je ne me suis pas levé(e) tôt le matin.
Ils ne sont pas partis à 10 h.	Tu t'es baigné(e) dans la mer.
Vous êtes né où ?	Il s'est peigné les cheveux.
Elles sont arrivées quand ?	Nous nous sommes couché(e)s tard.
Je suis née le 12 avril.	Vous ne vous êtes pas habillés correctement.
Il est monté se reposer.	Ils se sont douchés avant le dîner.
Tu es sorti hier soir ?	Elles ne se sont pas lavées les mains.

Quand on conjugue avec l'auxiliaire **être**, le participe s'accorde **en genre** et **en nombre** avec le sujet (asmenuojant su pagalbinu veiksmazodiu **être**, deriname veiksmazodio dalyvį gimine ir skaičiumi):

Marque du féminin + **e** (prie dalyvio pridedame **-e**)

Marque du pluriel + **s** (prie dalyvio pridedame **-s**)

Ex. : Ma soeur est partie (Marytė išvyko).

Les enfants se sont couchés (Vaikai atsigulė).

Nos amies sont arrivées (Mano draugės atvyko).

Vocabulaire (žodynėlis):

La conversation téléphonique :

Allô ! – alio!

Je voudrais parler à Luc, s'il vous plaît. – Norėčiau kalbėti su Luku.

Je peux laisser un message ? – Ar galiu palikti žinutę?

Je rappellerai plus tard. – Paskambinsiu vėliau.

Qui est à l'appareil? – Kas kalba?

C'est de la part de qui? – Kas skambina?

Un moment, s'il vous plaît, je vous le (la) passe. – Minutėlę, tuoj jį(ją) pakviesiu.

Ne quittez pas! – Nepadėkite ragelio!

Vous vous êtes trompé de numéro. – Jūs paskambinote ne tuo numeriu.

À bientôt! – Iki greito!

Je t'embrasse. – Bučiuoju.

DOSSIER 6 «ON EST ALLES AU MAROC»

Grammaire: l'imparfait (būtasīs kartinis/dažninis laikas)

Formation: l'imparfait = le radical du verbe à l'indicatif présent avec «**nous**» (**prie esamojo laiko nous asmens kamieno**) + les terminaisons (galūnės): **-ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient.**

Ex.: nous parlons (kalbame) – parl – je parl**ais**
nous finissons (baigiame) – finiss – tu finiss**ais**
nous recevons (gauname) – recev – il recev**ait**
nous lisons (skaitome) – lis – nous lis**ions**
nous écrivons (rašome) – écriv – vous écriv**iez**
nous faisons (darome) – fais – elles fais**aient**
nous nous lavons (prausiamės) – lav – ils se lav**aient**

Exception: le verbe «être»: j'**étais**, tu **étais**, il **était**, nous **étions**, vous **étiez**, ils **étaient**.

Ex.: pour décrire une situation (situacijos apibūdinimui):

Mon grand-père **portait** toujours un chapeau blanc. (Senelis visada nešiojo baltą skrybėlę).

Il **pleuvait** souvent les soirs en Lituanie. (Dažnai vakarais lydavo Lietuvoje).

C'**était** vendredi. (Buvo penktadienis).

Il y **avait** beaucoup de monde dans la rue. (Buvo daug žmonių gatvėje).

La situation (situacijai apibūdinti) (l'imparfait) – l'action (veiksmui apibūdinti) (le passé composé).

Ex.: Il **faisait** froid, elle **a mis** un pull (Buvo šalta, ji užsivilko megztinį).

C'**était** lundi, je **suis allé(e)** à l'école (Buvo pirmadienis, išėjau į mokyklą).

Grammaire: **l'adverbe (vietos prieveiksmis) «y»**

L'adverbe «y» remplace un lieu («y» pakeičia vietos aplinkybę) et signifie « dans cet endroit là » (reiškia “šitoje vietoje”).

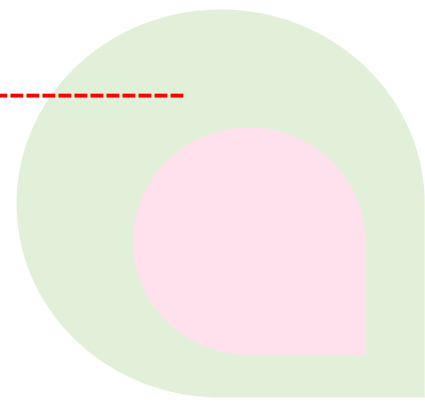
Ex.: Tu vas au parc demain? (Eisi į parką rytoj?) – J'**y** vais avec Marie (Ten einu su Maryte).

Elle a aimé la France (Jai patiko Prancūzija). – Elle **y** retournera l'année prochaine (Ji ten grįš kitais metais).

Vocabulaire (žodynėlis):

Les moyens de transport:

Le métro – **en** métro (metro)

L'autobus – **en** autobus (autobusas – autobusu)

La voiture – **en** voiture (automobilis – automobiliu)

Le train – **en** train (traukinys – traukiniu)

L'avion – **en** avion (lėktuvas – lėktuvu)

Le taxi – **en** taxi (taksi)

Le bateau - **en** bateau (laivas – laivu)

La jeep – **en** jeep (visureigis – visureigiu)

La bicyclette – **à** bicyclette (dviratis – dviračiu)

La moto - **à** moto (motociklas – motociklu)

Le vélo – **à** vélo (dviratis – dviračiu)

À dos de chameau – (ant kupranugario)

À dos de cheval – (ant arklio)

À pied – (pėščiomis)

Ex.: Je vais en Égypte **en** avion.

Ils vont au collège **à** pied.

Elle est allée au parc **à** vélo.

POUR NOTER (UŽRAŠAMS)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

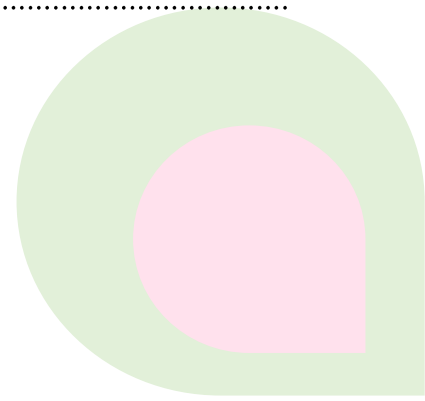
.....

.....

.....

.....

.....

VIRGINIJA STANEVIČIENĖ

Vilniaus Žirmūnų
gimnazijos mokytoja
ekspertė, valstybinio
egzamino vertintoja

Profesinė darbo patirtis: anglų kalbos mokytoja ekspertė ir valstybinio egzamino vertintoja, dirba Vilniaus Žirmūnų gimnazijoje su 3–4 (11–12) klasėmis. Išleido dvi mokomasias priemones, padedančias mokiniams pasirengti kalbėjimo testui ir sėkmingai atlikti monologines ir dialogines kalbėjimo užduotis. 2008–2013 m. m. vadovavo anglų kalbos valstybinio egzamino vertinimo komisijai. Domisi kalbėjimo gebėjimų ugdymo ir akademinio rašymo mokymo metodika, strategijomis, vertinimu bei "blended learning"- IT integravimu į mokymo (-si) procesą.

GEROJI PATIRTIS

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	Virginija Stanevičienė
Mokykla, institucija	Vilniaus Žirmūnų gimnazija
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	Atskira mokomoji veikla (C)
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	McKinlay Stuart, Hastings Bob. Success Advanced. Student's Book. Pearson Longman, 2009. 160 psl.
Vadovėlio tema	Writing. Essay Introductions (St. Book pp.102–103)
Vadovėlio temos tikslai	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Perskaityti pateiktą rašinį ir apibūdinti jo tipą ∞ Nustatyti, kurioje rašinio dalyje reiškiamą nuomonę ∞ Nustatyti įžangos struktūrą ir galimas raškos priemones; ∞ Parinkti tinkamas siejimo priemones ∞ Parašyti rašinį, pasirinkus vieną iš 3-jų pateiktų temų.

Aspektas	Apibūdinimas
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	Writing Essay Introductions: Is it a pain in the neck or not?
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Įsivertinti savo žinias ir gebėjimą rašyti rašinio įžangą. ∞ Pagal gautus rezultatus individualizuoti ir diferencijuoti mokymo turinį-užduotis ir veiklas- bei jų seką. ∞ Įvertinti mokinių pastangas ir pasiektą rezultatą.
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	B2-B2+ (patenkinamas-pagrindinis-aukštesnysis)
Jūsų sukurto, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	45 min. +45 min.
<p>Mokomosios medžiagos turinys</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote? 	<p>Visi kalbiniai gebėjimai: rašymo (parašyti įžangą), kalbėjimo-klausymo (diskusija su draugu, klase), aktyvaus skaitymo (pabraukti/išryškinti tikslinę informaciją).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Vaizdinė medžiaga mokinių motyvacijai "How pain in the neck is linked with writing?". 2. Atraminė lentelė silpnesniems mokiniams "A Cumulative Table on Introduction Structure, Examples and Possible Language and Vocabulary Structures". 3. Keturios užduotys, padedančios mokiniui parašyti gerą rašinio įžangą. 5. Rašinių užduotys, atitinkančios Lietuvos kontekstą. <p>Projektorius ir mokytojo parengtos skaidrės</p> <p>Informaciniai leidiniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Brown R. and Richards L. IELTS ADVANTAGE. Writing Skills. A step-by-step guide to a high IELTS writing score. Delta Publishing 2011, p.14 ∞ Rauškienė A., Ragaišienė I., Žemaitienė R. Prieš egzaminą. Essay Writing. Kaunas: Šviesa, 2015., pp.22-24. ∞ Internetiniai šaltiniai: ∞ Youtube "Essay Introductions". ∞ Išmanieji telefonai (žodžių ir išsireiškimų paieškai, pvz., sinonimų, antonimų, sustabarėjusių frazių/collocations ir t.t.)
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	Vadovėlio medžiaga tinkama B2+ lygio mokiniams, bet žemesnio lygio mokiniams ją reikia supaprastinti, pateikti atraminės informacijos ir suteikti galimybę pasipraktikuoti. Vadovėlio namų darbų užduotis yra vienoda visų lygių mokiniams-parašyti rašinį, kas įveikiama vėlgi tik stipresniems mokiniams. Silpnesniems pakaktų atlikti papildomas įžangos struktūros užduotis bei parašyti 2-i įžangas pagal pateiktas užduotis, naudojant skirtingą leksinę-gramatinę įvairovę.
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurtą medžiagą.	Ypač mokiniams patiko atraminė-suvestinė lentelė, kurioje greitai galima pasirinkti įžangos struktūros tipą bei gauti gatavų frazių minčių raiškiai.
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	Manau, kad taip. Kiekvienas mokinyš įsivertino ir dirbo su jo lygi atitinkančiomis užduotimis, prireikus gavo pagalbą iš mokytojos, dirbo sau palankiu tempu be įtampos, pasitikrino savo gebėjimus ir žinias ir buvo įvertintas kaupiamuoju balu ar paskatintas (formuojamasis vertinimas).

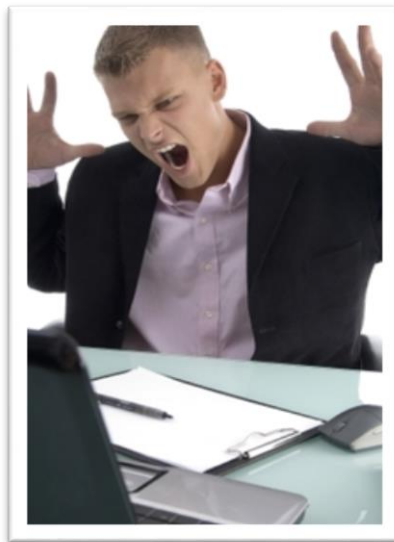
PEDAGOGĖS SUKURTŲ MOKOMŲJŲ UŽDUOČIŲ PAVYZDŽIAI

WRITING ESSAY INTRODUCTIONS: IS IT A PAIN IN THE NECK OR NOT?

1 | INTRODUCTION/ATTENTION GRABBER

Do you like writing long texts such as essays? Look at the 4 photographs and choose the one that shows your reaction towards writing tasks.

A.

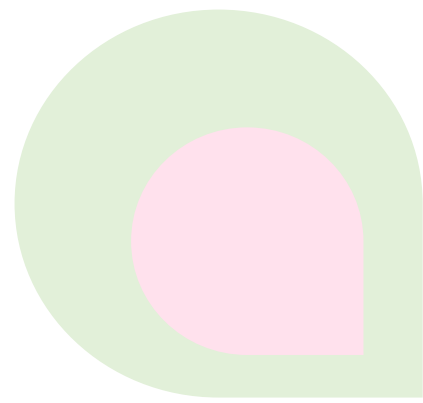
<http://neckandbackpain.weebly.com/uploads/4/3/7/9/43792209/2010029.jpg?214>

B.

<http://www.theeyeppractice.com.au/images/blog/Feb%202012/CVS.jpg>

C.

<http://topekavisioncenter.com/secure/wp-content/uploads/2014/01/tired-eyes-courtesy-of-marsmet473a-on-flickr-300x199.jpg>

D.

2 | POSSIBLE PROBLEMS TEACHERS FACE IN WRITING ESSAYS LESSONS

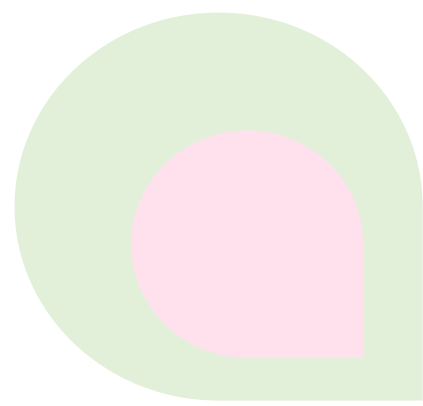
- TASKS /COURSEBOOK MATERIALS (What?)
- METHODS USED IN COURSEBOOKS (How?)

I. Analysis of some essay rubrics/tasks from different course books

TASK 1. Success Advanced (2009) p113

Choose one of the topics A-C to write about:

- A.** Even public figures have a right to privacy.
- B.** Reality TV is harmless entertainment.
- C.** The Internet is producing an illiterate society.

Write an essay of 220-260 words giving arguments for and against the statement, and also state your own opinion.

TASK 2. Insight Intermediate (2014) p.91

Write an opinion essay on one of the topics below.

- D.** "Old people were better taken care of in the past than they are today." Do you agree?
- E.** "Young people today have no time or respect for the old." Do you agree?

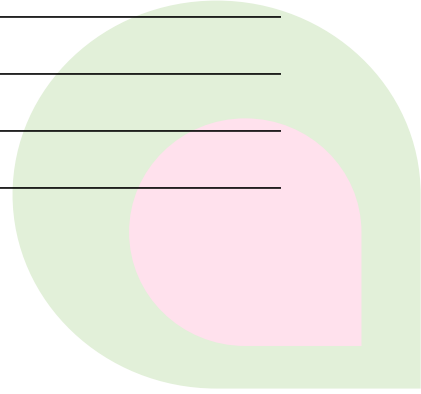

TASK 3. Essay rubrics from the State Exam

2014: http://www.nec.lt/failai/4358_EN_VBE_2014_1.pdf

You are going to write an essay on the topic:

F. Some people think that competing is the best way to succeed in different spheres of life. Do you agree or disagree that a sense of competition motivates young people? In your essay, give at least two arguments to support your opinion. You should write **180–230 words**. Please count the number of words and write it in the space below the essay.

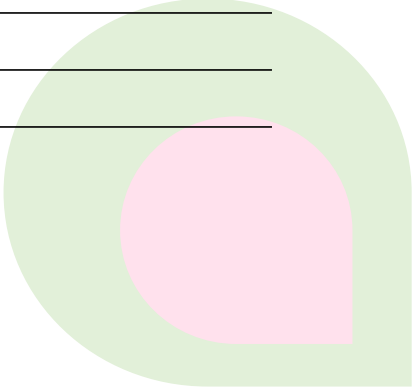

2015: http://www.nec.lt/failai/5166_2015_EN_VBE_I_L.pdf

G. You are going to write an essay on the following topic:

Some people think that modern technologies are of great importance to the learning process. Do you agree or disagree with this opinion? In your essay, give at least two arguments to support your opinion. You should write **180–230 words**. Please count the number of words and write the word count in the space below the essay.

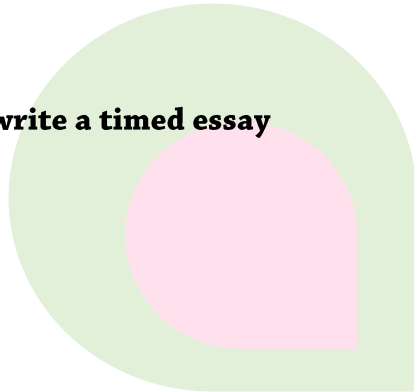

TASK 4. Rauškienė A., Ragaišienė I., Žemaitienė R. Prieš egzaminą. Essay Writing.

Kaunas: Šviesa, 2015.

H. Problem Solving Essays. Timed Essay. Select a topic form Essay Focus and write a timed essay on it (60 min. 230-350 words).

Essay tasks in Essay Focus:

How can the elderly have a more comfortable life?

- ∞ The Internet has opened new ways for people to communicate with each other. However, it has also created problems. What are the most serious problems related to the Internet and what solutions do you suggest?
- ∞ How to improve study habits.

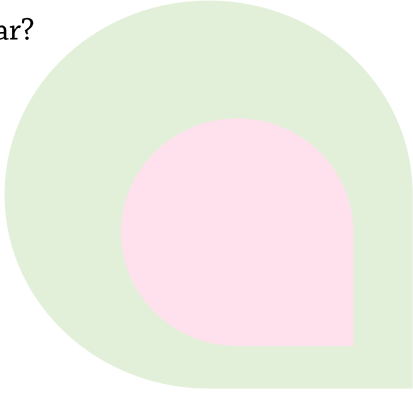

II. Reflection on Essay Tasks Appropriacy for the Lithuania's Context

What about the Lithuanian context?

- Could the Tasks 1, 2 and 4 be used by our teachers at secondary school ?
- Are the topics appropriate to an 18-year old person?
- Are they interesting for an 18-year old student?
- Does a student have enough experience to write about such a topic?
- Is the rubric clear enough linguistically? Is the meaning of all words clear?
- Does a student know about what exactly he is supposed to write?
- How much does he have to write? How long should the essay be?

III. Why not to create a task if you are aware of all its parameters and cannot the ones compatible with the State Exam specifications and reflecting the reality of the country?

Examples

A. Recently, mathematics has become a compulsory state examination in Lithuania. Are you for or against this decision made by the Ministry of Education and Science. In your essay, give at least two arguments to support your opinion. You should write **180–230 words**. Please count the number of words and write it below the essay.

B. How could the period of Advent (November 30-December 24) be used in the most effective way in Lithuania to make an Impact on young people who might be believers or not? Express your opinion providing at least 2 arguments and support them with examples. You should write **180–230 words**. Please count the number of words and write it below the essay.

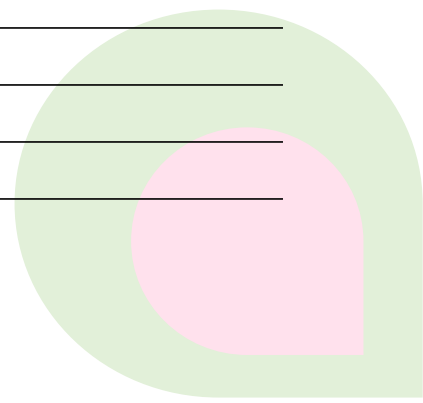

C. In this year’s municipality and mayor’s elections in Klaipėda, only 1/3 of the possible voters participated. Should the citizens of Lithuania take part in elections or not? What happens if they do not come to vote? In your essay, give at least two arguments to support your opinion. You should write **180–230 words**. Please count the number of words and write it below the essay.

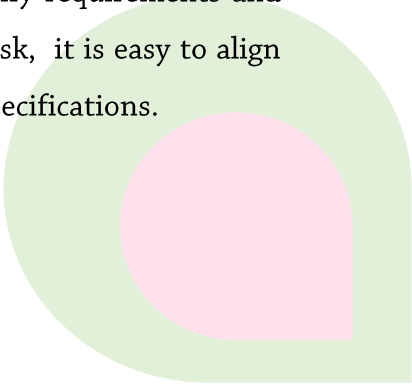

IV. Teaching Writing Essays

If rubrics/tasks do lack some information, the teacher is able to add it, specify requirements and including extra details. If there are any inconsistencies in a textbook essay task, it is easy to align them with the General Curriculum for Secondary Schools or the State Exam Specifications.

Much more complicated issue is the teaching of writing essays.

The classical approach to essay writing in all course books is focused primarily on the essay structure and cohesion/linking words. Besides, the samples of essays given in most cases illustrate what should not be used, for example, informal language (personalization, I, you, really, of course, just, beginning a sentence with And/But/So, etc.), too short or too long sample essays, repetitive language, etc. The biggest problem is the textbook authors' focus on the RESULT, but not on the PROCESS. It is obvious that a student is simply not capable of writing an essay after reading one sample and choosing the right linking words in it. Much more practice and support is needed. *It is obvious that practice takes time.* To prepare my students to write the exam like essay takes about 10 lessons, 45 min. each. More help on systematic approach of essay writing as a process is presented in IELTS *teaching materials as well as in YouTube video lessons.

*Brown R. and Richards L. IELTS ADVANTAGE. Writing Skills. A step-by-step guide to a high IELTS writing score. Delta Publishing 2011, p.14

BELOW YOU WILL FIND THE FOLLOWING MATERIALS CREATED BY ME:

1. A support for students „A Cumulative Table on Introduction Structure, Examples and Possible Chunks“.

2. 4 activities focused on Essay Introduction writing:

ACTIVITY 1. Active reading task. Analysis of Essay Introductions.

ACTIVITY 2. Tasks on Characteristics of Effective Thesis Statements.

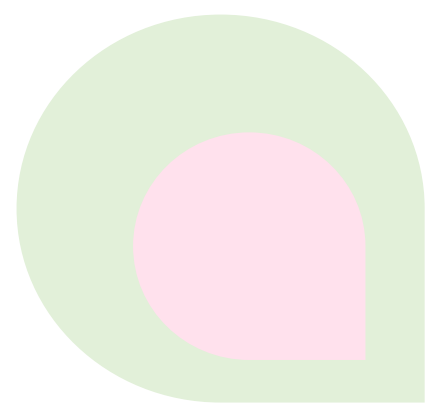
ACTIVITY 3. Tasks on Essay Vocabulary and Register.

ACTIVITY 4. Tasks on Process Writing. Essay Action Plan and Practice on Introduction Writing.

SUPPORT FOR STUDENTS

A Cumulative Table on Introduction Structure, Examples and Possible Chunks

STRUCTURE	FUNCTIONS	EXAMPLES	CHUNKS
1. GENERAL IDEA	Choose 1 from the 3 below to express a general idea:	Most people would agree that the Internet has changed our lives irreversibly.	Most people would agree/hold the view Many people claim /think /believe that
	Make a general point that most readers would agree with.	It is often claimed that people nowadays/today read less than they did in the past.	Nobody could deny that People often find that It is a well-known fact that It is true that It is often said/claimed that It is widely accepted that Nowadays/These days/Over the last few years/In recent times In recent years, there has been a lot of discussion about
	Mention current or recent trends/changes/developments	Nowadays, taking a gap year to live or study is becoming increasingly popular.	Nowadays/These days/Over the last few years/In recent times In recent years, there has been a lot of discussion about
	Mention the fact that the issue is complicated	The question whether the family or the government should take care of the old people has always been a complicated one.	More and more n+ Ving The question of whether .....has always been/is a complicated/complex one This issue has always been a controversial one
2. BRIDGING / NARROWING/LOGICAL CONNECTION	Mention that this issue provokes disagreement/is controversial	Though some people claim that television makes a negative effect on children, others believe that it provides a positive input.	Some people argue that Some people claim that... while others believe/insist that There is a considerable disagreement about

STRUCTURE	FUNCTIONS	EXAMPLES	CHUNKS
3. THESIS STATEMENT	Mention/Express your opinion	It is my belief that there are considerable advantages and disadvantages of children watching TV.	I am inclined to believe that My own belief/opinion/conviction is that I strongly believe that As I see it In my view This essay discusses... This essay will consider whether...

ACTIVITY 1. Active reading task. Analysis of Essay Introductions

Read the rubrics A and B and the two introductions below. With your friend, analyse their structures and richness of vocabulary expression. Which one is better and why? Use “A Cumulative Table on Introduction Structure, Examples and Chunks”, if needed.

A.

What problems has the introduction of Euro in Lithuania brought?

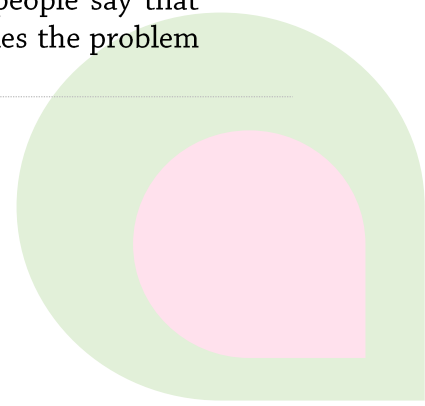
Express your opinion supporting it at least with 2 arguments. Write 180-230 words in an appropriate style.

On the 1st of January 2015 Lithuania became the 19th member state of the Euro area, with Euro coins and banknotes entering circulation on the same day. Some people claim that this single currency has caused considerable problems while others see only positive outcomes. My own opinion is that there are several difficulties which have appeared after the adoption of the Euro in Lithuania.

B.

Donating to charity is becoming more popular in Lithuania. Some people say that giving to charity helps to reduce poverty, whereas other insist it makes the problem worse. Express your opinion supporting it at least with 2 arguments. Write 180-230 words in an appropriate style.

Donating to charity is becoming more popular in Lithuania. Some people say that giving to charity helps to reduce poverty, whereas other insist it makes the problem worse.

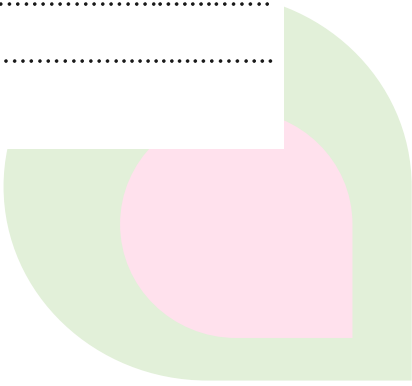
ACTIVITY 2. Characteristics of Effective Thesis Statements

Exercise 1. Answer the following questions about the thesis statement:

1. Where do writers place their thesis statement, at the beginning or at the end of the Introduction? Why?
2. Why is the thesis statement needed? What is its role in the essay?
3. How many parts does an effective thesis statement consist of?
4. Is it advisable or not to present a thesis in a form of a question, e.g. What are the advantages and disadvantages of distant learning? or Will distant learning replace the classroom? Explain.

Exercise 2. Read about a thesis statement (<http://grammar.about.com/od/tz/g/Thesis-Statement.htm>) and finish these sentences:

1. A thesis statement is.....
2. After finishing writing your essay you have to change your thesis statement if / when
.....
3. A strong thesis statement should.....
4. A weak thesis statement .....

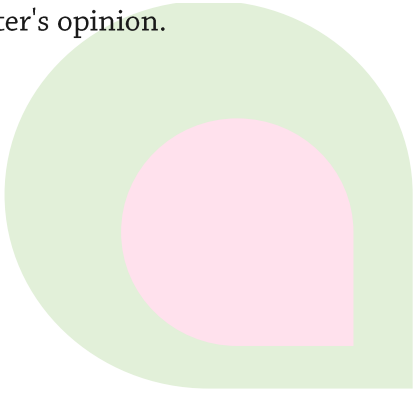
SUGGESTED ANSWERS

Exercise 1.

1. Writers place their thesis statement **at the end** of the Introduction.
2. Why is the thesis statement needed? What is its role in the essay? It states a writer's stance and indicates/informs the reader what the entire essay will be about.
3. Two parts: the topic and the controlling idea (the writer's attitude + gives reasons and a plan of development of the entire essay).
4. The thesis statement in a question form is possible but should not be overused because the writer's opinion is not clear. If the essay task requires the writer to express his opinion, then such implicit thesis statement is not advisable.

Exercise 2.

1. **A thesis statement is** one of the most important elements of any successful essay. A thesis statement controls the subject matter of the essay and states something significant to the reader. It is the one statement that summarizes the main point of the essay and states why the essay is important and worth reading. An essay that lacks a strong thesis will be inadequate and often lacking in focus.
  2. **After finishing writing your essay**, you have to change your thesis statement if you included more/additional topics/arguments or, vice versa, have not written about what has been stated in the thesis statement.
  3. A strong thesis statement should
    - be clear and specific.
    - indicate the direction of writer's thoughts.
provide structure (in case of a divided thesis statement).
    - be supported by the body paragraphs.
  4. A weak thesis statement is too broad, is not clear and does not state the writer's opinion.
-

ACTIVITY 3. TASKS on Essay Vocabulary and Register

The essay task: “ **Are subject consultations with a teacher an effective way to improve students’ knowledge and skills? Should such consultations be introduced to VŽG?** ”

Exercise 1. Write 2-3 synonyms or close in meaning words to the words below.

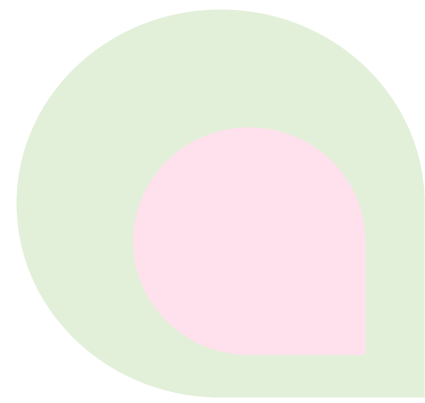
subject	
consultations	
teacher	
effective	
way	
students	
knowledge	
skills	
introduced	

Exercise 2. Underline the wrong word and correct it.

1. a class governess
2. lector’s help
3. superior school
4. to attend in many projects
5. to observe new material
6. to study more productive
7. a moment for individual puzzles
8. in the cabinet

TASK on REGISTER

Identify the places **of the informal register** in sentences 1–4 and transform them into **the neutral/semi-formal** one. Write **full forms** for the contractions used in 5.

1. And of course it would be very useful ...
2. (in the body paragraph): I think some of us study too much and we can't learn new material just because we need a rest.
3. Teachers' help is really important.
4. School teachers can give kids what they need.
5. can't understand –
     don't need –
     wouldn't be –
     mustn't be –
     that's why -

KEY

TASKS on VOCABULARY and REGISTER

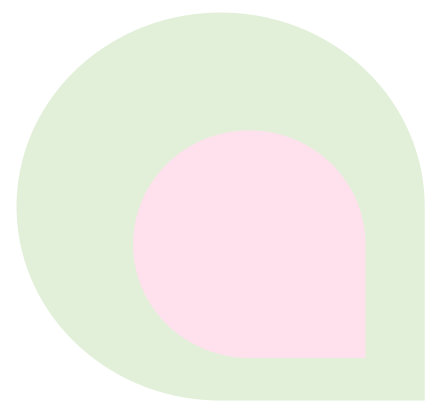
The essay task : “ **Are subject consultations with a teacher an effective way to improve students' knowledge and skills? Should such consultations be introduced to VŽG?** ”

Exercise 1. Write 2-3 synonyms or close in meaning words to the words below.

subject	theme, topic, issue
consultations	extra work, extra/additional lessons, discussions, face-to-face meetings
teacher	consultant, mentor, adviser, pedagogue
effective	beneficial, efficient, productive, helpful, useful
way	method, procedure, tool
students	young people, teenagers, school leavers, pupils, learners
knowledge	learning, experience, competence
skills	abilities, capabilities, talents
introduced	arranged, organized, offered, included, proposed

Exercise 2. Underline the wrong word and correct it.

1. a class governess – **teacher, tutor**
2. lector's help – **lecturer's**
3. superior school – **advanced, top ranked**
4. to attend in many projects – **participate, take part in**
5. to observe new material – **absorb, understand, comprehend**

- 6. to study more productive- **productively**
- 7. a moment for individual puzzles – **time for individual problems**
- 8. in the cabinet - **classroom**

TASK on REGISTER

Identify the places **of the informal register** in sentences 1-4 and transform them into **the neutral/semi-formal** one. Write **full forms** for the contractions used by the students in 5.

- 1. **And of course** / **Undoubtedly**, it would be very useful ...
- 2. (in the body paragraph): **I think** some of **us** study too much and **we can't** learn new material **just** because **we** need a rest. Some students study too much, and they cannot learn new material because they are too exhausted and need a rest.
- 3. Teachers' help is **really** / **very, extremely** important.
- 4. School teachers can give **kids/children** what they need.
- 5. can't understand – **cannot**
don't need – **do not**
wouldn't be – **would not**
mustn't be – **must not**
that's why – **that is why**

ACTIVITY 4. Process Writing. Essay Action Plan and Practice on Introduction Writing

Essay task:

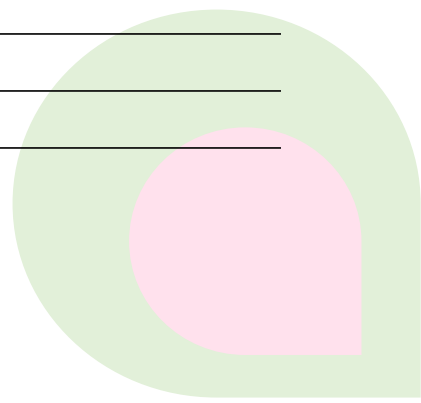
Nowadays the way many people interact with each other has changed because of technology. Does this statement apply to Lithuania? Do you agree or disagree with this statement? Express your opinion supporting it at least with 2 arguments. Write 180-230 words in an appropriate style.

Read the essay task and do these activities:

1. Underline the key words and write 3 synonyms for each.
2. How many topics should you write about in your essay?
3. Which of the questions below, A or B, requires to express an opinion and which one to discuss a problem?

A. .... In what ways has technology affected the types of personal relationships?

B. .... Has this become a positive or negative development?

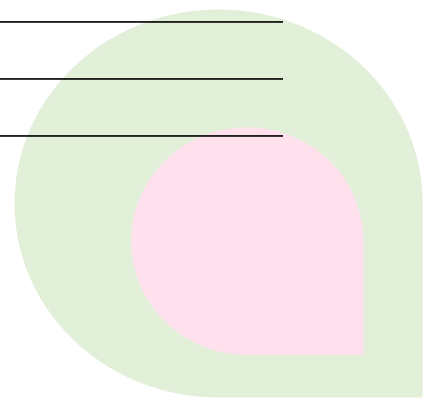
4. Draw a mind map to generate the main ideas.

5. Write the THESIS.

---

6. Write the Introduction of 40-50 words.

USEFUL BOOKS AND ONLINE SOURCES FOR ESSAY INTRODUCTIONS

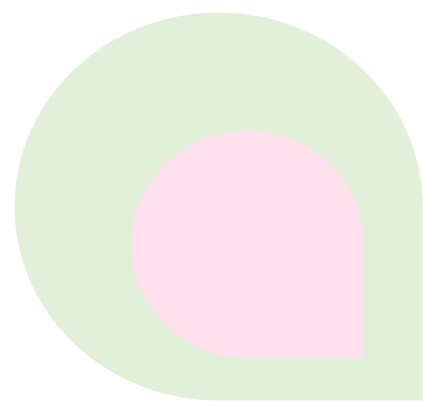
1. Brown R. and Richards L. IELTS ADVANTAGE. Writing Skills. A step-by-step guide to a high IELTS writing score. Delta Publishing 2011, p.14.
2. Rauškienė A., Ragaišienė I., Žemaitienė R. Prieš egzaminą. Essay Writing. Kaunas: Šviesa, 2015, pp. 22-24.
3. The Introduction for the essay title “**Is it better to live in the country or the city?**”. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=7Y8cm8k2vzU> (15:04). *This writing lesson focuses on the importance of planning which would lead to a clear structure of an introduction paragraph. The two possible introductions on the same title presented above are analysed.*
4. The Introduction for the essay title “**The best way to improve health is to do regular exercises. To what extent do you agree?**”. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=YngqHl_BLOU (17:38). *This lesson focuses on the structure of an opinion essay introduction. It explains why attention grabber is not needed in shorter examination essays.*
5. The Introduction for the essay title “**Older people should be looked after by their children, not the government**”. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=bgCujqVW-8E>

● ● ● ● ● ● ● ● ●

(2:46). This lesson focuses on the identification of the key words in the title and rephrasing them. The sample of introduction on this title is presented. The other focus is on the neutral and semi-formal register, i.e. how to avoid personalization in essays.

6. The Introduction for the essay title **“Why we should allow fighting in hockey”**. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=zDUPpKDQZIE> (7:13). This lesson focuses on the Introduction functions: what should and should not go into the Argumentative Essay Introduction. The sample is analyzed and the improvements are suggested.

LORETA ZAVADSKIENĖ

Vilniaus universiteto
Užsienio kalbų instituto
Fizinių ir biomedicinos
mokslų anglų kalbos
katedros lektorė

Profesinė darbo patirtis: Nuo 2008 metų iki dabar dėsto dalykinę anglų kalbą medicinos studijų programos studentams Vilniaus universiteto Medicinos fakultete. Taip pat turi daugiau nei 10 metų darbo vidurinėje mokykloje patirtį. Yra anglų kalbos mokytoja – metodininkė.

Mokslinių tyrinėjimų sritys:

- ∞ Dalyko ir užsienio kalbos integravimas aukštajame moksle;
- ∞ Aukštojo mokslo didaktika;
- ∞ Anglų kalba specialiams / profesiniams bei akademiniam poreikiams;
- ∞ Integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas;
- ∞ Anglų kalbos dėstymo metodika.

Narystė:

- ∞ Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacijos valdybos narė;
- ∞ Lietuvos kalbos pedagogų asociacijos narė;
- ∞ Tarptautinės anglų kaip užsienio kalbos mokytojų asociacijos narė.

GEROJI PATIRTIS

Aspektas	Apibūdinimas
Pedagogo vardas, pavardė	Loreta Zavadskienė
Mokykla, institucija	Užsienio kalbų institutas, Vilniaus universitetas
Sukurtos mokomosios medžiagos, veiklos tipas ∞ pamokos planas ∞ atvejo analizė ∞ atskira mokomoji veikla (A) pavyzdys, kaip pritaikėte jau sukurtą mokomąją medžiagą; (B) Jūsų pačių sukurtos medžiagos ir jos panaudojimo veiklos pavyzdys; (C) veikla integruojanti (A) ir (B)	Pavyzdys, kaip išplėtoti jau sukurtą mokomąją medžiagą, pritaikant ją esamam kontekstui Lietuvoje.
Vadovėlio, su kuriuo susieta mokomoji medžiaga, veikla, pavadinimas	T. Greenhalgh.1997. Medicine Today. Longman.
Vadovėlio tema	Becoming a Doctor
Vadovėlio temos tikslai	Apžvelgti įvairius aspektus susijusius su gydytojo profesija: ∞ savybės reikalingos būsimam gydytojui; ∞ gydytojų rengimas Jungtinėje Karalystėje; ∞ gydytojo profesijos privalumai ir trūkumai.

Aspektas	Apibūdinimas
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tema	Becoming a Doctor in the UK and Lithuania
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos, veiklos tikslai	<p>Paskaitos metu ir jos pabaigoje studentai gebės:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ skaitydami suprasti autentišką medicinos literatūros tekstą, jį analizuoti bei kritiškai vertinti perskaitytą informaciją; ∞ kalbėdami ir rašydami mokės argumentuoti bei lingvistiniu ir struktūriniu požiūriu taisyklingai reikšti mintis, teikti informaciją apie gydytojų rengimo sistemas Jungtinėje Karalystėje ir Lietuvoje, argumentuoti savo požiūrį šios temos klausimais bei problemomis (pristatyti, apibūdinti, interpretuoti, vertinti ir apibendrinti); ∞ naudoti platų medicinos terminų žodyną, nuosekliai ir taisyklingai vartoti palyginimui būdingas gramatines konstrukcijas, lanksčiai ir veiksmingai vartoti kalbą; ∞ bendrauti su ugdymo proceso dalyviais, dirbti individualiai, poromis ir grupėje; vadovauti bendramokslų grupei ir sutelkti efektyviam darbui, paskirstant užduotis, moderuojant trumpus pasisakymus/pokalbį; ∞ ieškoti spausdintinių, vizualinių, elektroninių ir kt. šaltinių apie gydytojų rengimo sistemas JK ir Lietuvoje.
Besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygis pagal BEKM	B2 / C1
Jūsų sukurtos, panaudotos mokomosios medžiagos/veiklos apimtis, laikas	2 akademinės valandos
<p>Mokomosios medžiagos turinys</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Kokie kalbiniai gebėjimai ugdomi? ∞ Išvardinkite užduotis, veiklas, kurias panaudojote, sukūrėte. ∞ Kokius šaltinius (žodynai, kiti informaciniai leidiniai ir t. t.) bei kitas skaitmenines priemones (interaktyvios lentos, interneto šaltiniai, kompiuterių klasės, Ipad, mobilieji telefonai ir kt.) panaudojote? 	<p>Paskaitos metu ugdomos recepcinės ir produkcinės kalbinės veiklos rūšys. Taikomos jau įgytos dalykinės anglų kalbos žinios akademinėje ir praktinėje studijuojamo dalyko veikloje.</p> <p>Naudojami mokymo(si) metodai: minčių lietus, grupės diskusija, minčių žemėlapis, interaktyvus mokymasis, informacijos paieška, autentiškos literatūros skaitymas; kokybiškas bendradarbiavimas - vadovavimas pristatymams, diskusijoms, moderavimas grupei.</p> <p>Užduotys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Grupėse po 4 studentai analizuoja anksčiau perskaitytą tekstą „Becoming a doctor“ iš vadovėlio „Medicine Today. Unit 1“ ir grupuoja informaciją pagal pateiktą minčių žemėlapi. Vėliau jį apibūdina ir palygina su kitų grupių pristatytais minčių žemėlapiais. ∞ Studentams pateikiama padalomoji medžiaga „Medical Education in the UK“ iš leidinio „Professional English in Use Medicine“. Porose studentai ją analizuoja ir pildo lentelės „Medical Education in the UK and Lithuania“ dalį apie gydytojų rengimą Jungtinėje Karalystėje (JK). Atlikę šią užduotį, studentai aptaria informaciją savo grupėse. ∞ Studentai (individualiai arba poromis) ieško informacijos internete apie gydytojų rengimą Lietuvoje ir baigia pildyti lentelę. ∞ Grupėse studentai apibendrina JK ir Lietuvos gydytojų rengimo sistemų panašumus ir skirtumus („Medical Education Systems in the UK and Lithuania“). ∞ Remdamasi ankstesnėmis užduotimis, kiekviena grupė paruošia trumpą pristatymą apie gydytojų rengimą JK ir Lietuvoje. Argumentuoja, kuri sistema ir kodėl, jų manymu,

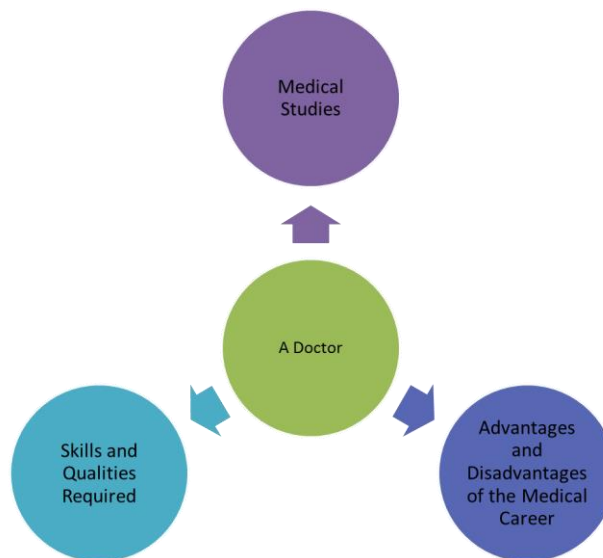

Aspektas	Apibūdinimas
	<p>yra efektyvesnė. Studentai skatinami naudotis pateiktu atraminiu žodynu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ Studentai naudojami spausdintiniais žodynais, mobiliais telefonais, personaliais kompiuteriais. <p>Naudota autentiška medžiaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ T. Greenhalgh. 1997. <i>Medicine Today</i>. Longman. Unit 1, p.p. 5–9. ∞ E. H. Glendinning and R. Howard. 2007. <i>Professional English in Use Medicine</i>. CUP. <i>Medical Education</i> 1, p.p.30–31; <i>Medical Education</i> 2, p.p. 32–33.
Su kokiais sunkumais susidūrėte?	Reikėtų su studentais iš anksto aptarti pagrindinius reikalavimus, būdingus minčių žemėlapiams: informacijos pateikimo vizualizacija, minčių grupavimo kriterijai, jų tarpusavio sąsajų nustatymas.
Kokia mokinių nuomonė apie Jūsų naudotą, sukurtą medžiagą.	Užduotis motyvavo studentus bei įgalino juos atskleisti savo gebėjimą dirbti porose ir grupėse.
Ar buvo pasiekti šiai mokomajai veiklai kelti tikslai?	Manau, kad taip, nes studentai ne tik įgijo naujų žinių, praturtino studijuojamo dalyko žodyną, bet taip pat turėjo kritiškai vertinti pateiktą / skaitomą informaciją, įsiklausyti į kitų studentų reiškiamas mintis bei aktyviai išsakyti savo nuomonę diskusijų ir pristatymo metu.

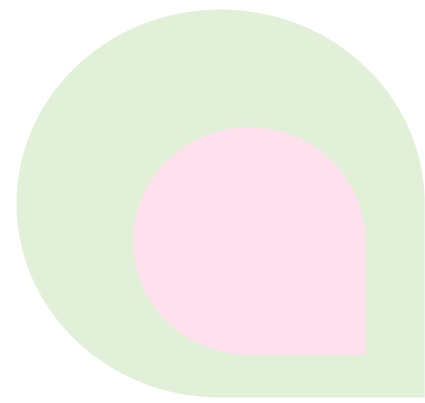
PEDAGOGĖS SUKURTŲ MOKOMŲJŲ UŽDUOČIŲ PAVYZDŽIAI

BECOMING A DOCTOR IN THE UK AND LITHUANIA

Task 1. Refer to the text*. In your group, complete the mind map on the ideas discussed in the unit. You may add the ideas of your own. Then, compare your mind map with the ones created by your colleagues in other groups.

*T. Greenhalgh. 1997. *Medicine Today*. Longman. Unit 1, p.p.5–9.

Task 2. In pairs, study the materials provided. Organise the information on Medical Education in the UK* under the following headings. Then, compare and discuss it in your group.

Medical Education in the UK and Lithuania

Aspect / Country	Stages of Medical Education	Their duration	Subjects studied or activities carried out	Degree Received	The main components of the course	Notes
The UK	• • • •	• • • • •				
Lithuania	• • • • •	• • • • •				

**E.H. Glendinning and R. Howard. 2007. *Professional English in Use Medicine*. CUP. Medical Education 1, p.p.30-31; Medical Education 2, p.p.32-33.

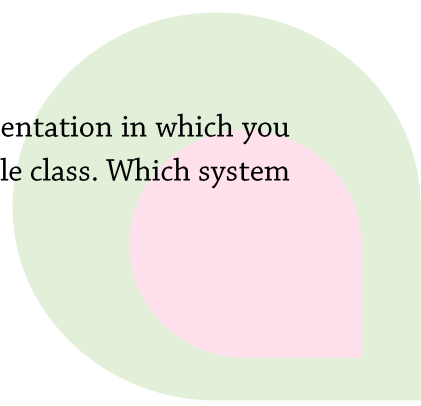
Task 3. Individually or in pairs, look for the information on medical education in Lithuania on the Internet and complete the table in Task 2.

Task 4. In your group, compare the information on medical education in both countries (in the table) and decide how similar and different they are.

Medical Education Systems in the UK and Lithuania

Similarities	Differences
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Task 5. Using the information in Tasks 2 & 4, prepare for a five minute presentation in which you would describe the systems of medical education in both countries to the whole class. Which system

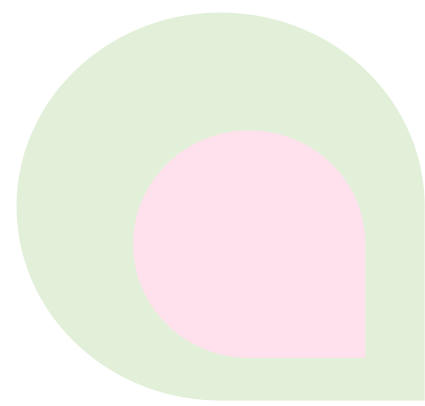

is more effective? Why? The vocabulary introduced below might be useful for you to make your talk more coherent and cohesive.

Compare/Contrast Vocabulary

Function	Vocabulary	Sample Sentence Frames
Compare	<ul style="list-style-type: none"> ○ both ○ same ○ also ○ like ○ analogous to ○ similar ○ similiary ○ alike ○ whereas ○ each ○ likewise ○ just as ○ in the same way ○ akin to ○ as well as ○ on a similar note, 	<p>___ and ___ both have ___.</p> <p>Both ___ and ___ are ___.</p> <p>___ and ___ are the same because ___.</p> <p>___ also has ___.</p> <p>___ is like ___ because ___.</p> <p>Similarly, ___ is ___.</p> <p>___ is similar to ___ in many ways because ___ and ___.</p> <p>Whereas ___ is ___, ___ is ___ and ___.</p> <p>___ and ___ are alike because ___.</p> <p>___ is just as difficult as ___ because ___.</p>
Contrast	<ul style="list-style-type: none"> ○ different ○ but ○ although ○ different from ○ however ○ one difference ○ on the other hand ○ in comparison ○ by comparison ○ instead of ○ in contrast to ○ conversely ○ even though ○ unlike ○ on the contrary ○ yet ○ despite ○ differ ○ variation ○ otherwise 	<p>___ is ___ different than ___ because ___.</p> <p>___ is ___, but ___ is ___.</p> <p>Although ___ has ___, ___ has ___.</p> <p>___ is ___. However, ___ is ___.</p> <p>___ is ___. On the other hand, ___ is ___.</p> <p>Even though ___ has ___, ___ has ___.</p> <p>___ and ___ differ because ___.</p> <p>___ is unlike ___ because ___.</p> <p>___ has ___, yet ___ has ___.</p> <p>___ is ___. On the contrary, ___ is ___.</p> <p>Despite having ___, ___ is different because ___.</p> <p>One variation between ___ and ___ is that ___ has ___.</p>

<http://eldstrategies.com/functions1.html>

Projekto dalyvių mintys apie vadovėlius

Vadovėlis – pagalba mokytojui, išprusimo priemonė ir idėjų šaltinis.

Vadovėlis – atrama pamokoje. Medžiaga idėjoms, kaip įdomiai atlikti užduotis, medžiaga pamąstymui, kas galėtų būti kitaip.

Knyga – geriausias mokytojo pagalbininkas. Todėl ji turi būti gera.

Be vadovėlio – kaip be rankų.

Vadovėlis užtikrina mokymo sistemiškumą ir nuoseklumą.

Vadovėlis – pagalba ir mokiniui, ir mokytojui, tikslingas informacijos šaltinis, pagalbininkas planuojant mokymo procesą.

Vadovėlis – gairės mokytojui, koncentruotas informacijos šaltinis.

Vadovėlis – dešinioji mokytojo ranka, tai – tarsi voratinklio centras, apie kurį lipdomos kitos pagalbinės priemonės, padedančios mokyti kalbų.

Vadovėlis – tikras draugas.

Vadovėliuose turėtų būti atspindėta „blended learning“ metodika, kai IT panaudojimas integruotas tiek į klasės, tiek į namų užduotis.

Vadovėlis – mokinio patirtį atitinkantis kontekstas.

Vadovėlis – paskata kūrybai.

Text book is time saver, framework, a handy tool to keep students busy and something to hide behind.

Idėjų įvairovė

Eglė Šleintienė, *Projekto pristatymas*, Lietuvos kalbų pedagogų asociacija;
2015 m. lapkričio 27 d.

„Kalboms mokytis skirtų
vadovėlių įvairovė: naujovės,
pritaikymas, geroji patirtis,
vadovėlių vertinimo kriterijai
Elektroninės metodinės priemonės
parengimas)“
IDĖJŲ ĮVAIROVĖ

Eglė Šleintienė
Lietuvos kalbų pedagogų asociacija
2015 lapkričio 27d.

IDĖJA

Radikalių Klarko idėjų dėsnis:

- 1. "Tai neįmanoma, neiekvok brangaus mano laiko."
- 2. "Gal būt ir įmanoma, bet neverta to daryti."
- 3. "Aš visą laiką sakiau, jog tai - puiki mintis."

Kompetencija

Žinių, gebėjimų, polinkių (talentų) ir vertybinių nuostatų derinys.

Daugiafunkcinė žinių, gebėjimų, nuostatų visuma, reikalinga visiems asmenims.

METODIKOS

- <https://mokovas.wordpress.com/2011/08/24/aktyvus-mokymo-metodai-zinomi-ir-dar-nezinomi/>
- <http://www.biblioteka.vpu.lt/zmogusirzodis/PDF/didaktinelingvistika/2013/leonav.sal139-143.pdf>

<https://mokovas.wordpress.com/2011/08/24/aktyvus-mokymo-metodai-zinomiir-dar-nezinomi/>
<http://www.biblioteka.vpu.lt/zmogusirzodis/PDF/didaktinelingvistika/2013/leonav.sal139-143.pdf>

Metodika

- <http://elibrary.lt/resursai/Mokslai/VGTU/Santalka/2006/2/3.pdf>
- <http://www.mokslosodas.lt/wp-content/uploads/11-Efektyvaus-Kalb%C5%B3-Mokymosi-B%C5%ABd%C5%B3.pdf>

<http://elibrary.lt/resursai/Mokslai/VGTU/Santalka/2006/2/3.pdf>

<http://www.mokslosodas.lt/wpcontent/uploads/11-Efektyvaus-Kalb%C5%B3-Mokymosi-B%C5%ABd%C5%B3.pdf>

Metodikos

- [http://www.sdcentras.lt/pr_cremole/guidebook LT.pdf](http://www.sdcentras.lt/pr_cremole/guidebook_LT.pdf)
- http://mokymapro.lt/wp-content/uploads/2013/01/Efektyvus_kalbu_mokymasis.pdf

http://www.sdcentras.lt/pr_cremole/guidebook_LT.pdf

http://mokymapro.lt/wpcontent/uploads/2013/01/Efektyvus_kalbu_mokymasis.pdf

Kūryba pedagogo darbe

Emocinis humanistinis metodas

- Pagrindinė taisyklė: kiekvieną išklausti, nieko neatstumti, kiekvienas gali nedalyvauti. Pavyzdžiai:

Vieno žodžio dialogas	Mimika. Ratas. Kaip jautiesi?
Mano mokykla/namai/ aš	Mano gyvenimo/mokymosi ir t.t. istorija

Informacijos stygis

Informacijos grupavimas pagal svarbą

Kas yra krepšelyje/voke?

Atspėkite sakinį/autorių...

Paveikslas/ nuotrauka / šeimos medis / knyga...

Interviu

Mini spektaklis (Valdovų rūmų statyba)

POOLS

Užduotimi paremtas mokymas

Prieš užduotį	Užduoties metu	Atlikus užduotį
Audio/video klipas	Tekstas	Sąmoningumo kėlimo veiksmas
Minčių lietus	Nuomonė/patirtis	Gilus darbas
nuotraukos	Tikslas-palengvinti procesą, kuriame mokiniai gali aktyviai naudoti savas strategijas	Plakatas
Trumpi pratimai		Interviu prezentacija

Kalbos ir dalyko integruotas mokymas

- Kalbos komponentas
- Dalyko turinio komponentas
- Strategijos
- Kalbos registrai

Aktyvūs tradiciniai metodai

- Įtraukianti paskaita
- Diskusija
- Darbas grupėse
- Debatai
- Atvejo analizė
- Partnerių interviu
- Pranešimas
- Demonstravimas
- Grafiti
- Minčių lietus

Kūrybinis rašymas- diktantai

- Paveikslas-diktantas
- Dictogloss
- Vaikščiojantis diktantas
- Būdvardžių/ daiktavardžių/ terminų diktantas

Patirtis/planavimas

- Užsienio kalbų ilgalaikių planų pavyzdžiai (lenkų, rusų, anglų, vokiečių ir kt.)
- <http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/planai/>
- <https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/1864>

<http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/planai/>
<https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/1864>

Patirtis/video medžiaga

- <https://www.youtube.com/watch?v=8Ck0xc-4fx0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=gEA8ST6rPDc/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=s8Oz4XAKsL4>

<https://www.youtube.com/watch?v=8Ck0xc-4fx0>
<https://www.youtube.com/watch?v=gEA8ST6rPDc/>
<https://www.youtube.com/watch?v=s8Oz4XAKsL4>

Video medžiaga

- <https://www.youtube.com/watch?v=mc0MnxzngFI&list=PLG9U2ZEbcFnA3n20BqbbdcO1SBWOI-utX>

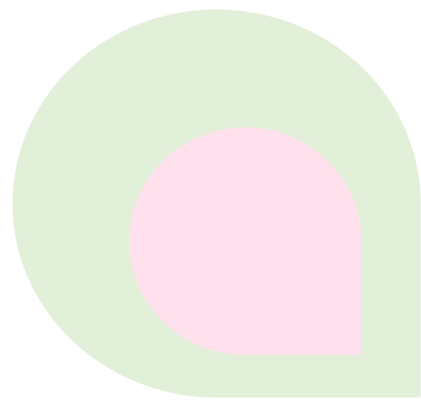
<https://www.youtube.com/watch?v=mc0MnxzngFI&list=PLG9U2ZEbcFnA3n20BqbbdcO1SBWOI-utX>

Ačiū

spend
more time
creating

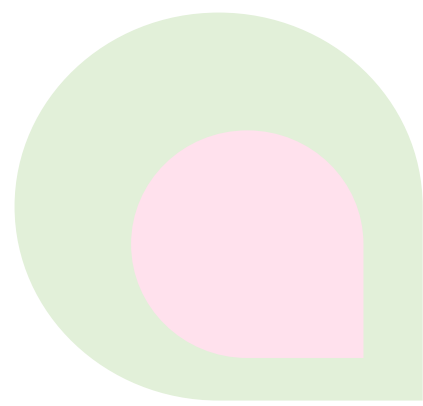
www.amalstuffs.com

Naudingos nuorodos

1. www.eslcafe.com - <http://www.eslcafe.com/search/index.html> - 3016 ESL links for you to choose from!
2. <http://www.bbc.co.uk/learningenglish/>
3. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/general/sixminute/>
4. <https://www.cambridgeenglishteacher.org/>
5. <http://www.macmillanenglish.com/>
6. www.englishlearner.com
7. www.eslpartyland.com
8. www.eslkidstuff.com
9. www.everythingESL.net
10. <http://esl.about.com/>
11. www.englishpage.com
12. www.onestopenglish.com
13. www.ucl.ac.uk/internet-grammar/
14. www.edufind.com
15. www.english-at-home.com
16. www.etni.org.il
17. www.teflfarm.com
18. www.efl4u.com
19. www.englishclub.com
20. <http://eleaston.com>
21. <http://www.pdictionary.com/> (*Internet Picture Dictionary*)
22. <http://www.yourdictionary.com/>
23. <http://www.esp-world.info/Resources/Resources.htm>

Skirtukas

| Priekinė pusė:

| Galinė pusė:

| Skirtuką spausdinimui galite rasti LKPA internetiniame puslapyje adresu:
<http://lkpa.vdu.lt/wp-content/uploads/docs/skirtukas.pdf>

